കേരള സർക്കാർ

നവകേരളം കർമപദ്ധതി
പ്രവർത്തന റിപ്പോർട്ട്
2024 മേയ്

ഉള്ളടക്കം

ഹരിത കേരളം മിഷൻ	7
ലൈഫ് മിഷൻ	29
വിദ്യാകിരണം	32
ആർദ്രം മിഷൻ	36
മോണിറ്ററിങ് & ഇവാല്യുവേഷൻ	46

പ്രവർത്തന പുരോഗതി ഒറ്റ നോട്ടത്തിൽ

പ്രവർത്തനങ്ങൾ	ഏപ്രിൽ വരെ	മേയ്	ആകെ
ജലസംരക്ഷണം പ്രവർത്തനങ്ങൾ			
സ്ഥാപിച്ച ജലഗുണനിലവാര നിർണ്ണയ ലാബുകൾ (എണ്ണം)			207
ലാബുകൾ നടത്തിയ പരിശോധനകൾ എണ്ണത്തിൽ	26,823	326	27,149
പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ച നീർച്ചാലുകൾ (കി.മി)	30953.93	1803.53	32757.46
പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ച കുളങ്ങൾ എണ്ണത്തിൽ	3244	106	3350
നിർമ്മിച്ച കുളങ്ങൾ എണ്ണത്തിൽ	4844	138	4982
റീചാർജ് ചെയ്ത കിണറുകൾ എണ്ണത്തിൽ	8476	100	8576
നിർമ്മിച്ച കിണറുകൾ എണ്ണത്തിൽ	16815	364	17179
നിർമ്മിച്ച സ്ഥിര തടയണകൾ എണ്ണത്തിൽ	518	20	538
നിർമ്മിച്ച താൽക്കാലിക തടയണകൾ എണ്ണത്തിൽ	57287	2456	59743
ജല ബജറ്റിനായി തിരഞ്ഞെടുത്ത ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകൾ			448
ജല ബജറ്റ് റിപ്പോർട്ട് പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകൾ (എണ്ണം) (*ആദ്യ ഘട്ടത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച 94 റിപ്പോർട്ടുകൾ ഉൾപ്പെടെ)	216*	11	227
മാപത്തോൺ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി തിരഞ്ഞെടുത്ത പഞ്ചായത്തുകൾ			230
മാപത്തോൺ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പൂർത്തീകരിച്ച പഞ്ചായത്തുകൾ	212	2	214
മാപത്തോൺ നീർച്ചാൽ പുനരുജ്ജീവനം (കിമീ)	766.661	278.2	1044.861
ജലം പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ ലക്ഷ്യം ഇട്ടിട്ടുള്ള പാറ ക്വാറികളുടെ എണ്ണം.			
കാർഷിക പരിസ്ഥിതി പുനസ്ഥാപന പ്രവർത്തനങ്ങൾ			
സ്ഥാപിച്ച പച്ചത്തുരുത്തുകളുടെ എണ്ണം			2952
പച്ചത്തുരുത്തുകളുടെ ആകെ വിസ്തൃതി (ഏക്കറിൽ)			862.73
തരിശുരഹിത ഗ്രാമം പദ്ധതി - നടത്തുന്ന പഞ്ചായത്തുകൾ			164
തരിശുരഹിത ഗ്രാമമായി പ്രഖ്യാപിച്ച ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ			7
ഹരിതസമൃദ്ധി വാർഡായി തിരഞ്ഞെടുത്ത വാർഡുകൾ			2349
ഹരിതസമൃദ്ധി വാർഡായി പ്രഖ്യാപിച്ച വാർഡുകൾ			544
ദേവഹരിതം കൃഷി നടത്തുന്ന ആരാധനാലയങ്ങൾ			59
സ്ഥാപനതല കൃഷി നടന്നു വരുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾ			65
ശുചിത്വ-മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ			
ഹരിത ടൂറിസം കേന്ദ്രമായി മാറ്റുന്നതിന് തിരഞ്ഞെടുത്ത ടൂറിസ്റ്റ് ഡെസ്റ്റിനേഷനുകൾ			108
ഹരിത സ്ഥാപനമായി മാറ്റുന്നതിന് തിരഞ്ഞെടുത്ത സ്ഥാപനങ്ങൾ			15000
പരിശോധന നടത്തിയ സ്ഥാപനങ്ങൾ			14339
ഹരിതസ്ഥാപനം പദവിയിലേക്ക് എത്തിക്കാൻ കഴിഞ്ഞ സ്ഥാപനങ്ങൾ			9455
1,034 തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലുള്ള ഹരിത കർമ്മ സേനാംഗങ്ങളുടെ എണ്ണം			35352
നെറ്റ് സീറോ കാർബൺ - പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടക്കുന്ന ത.സ്വ.ഭ സ്ഥാപനങ്ങൾ			124

പ്രവർത്തന റിപ്പോർട്ട്

നവകേരളം കർമപദ്ധതി-II ന്റെ ഭാഗമായി തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ വകുപ്പുകളുടേയും ഏജൻസികളുടേയും ഏകോപനത്തോടെ 2024 മേയ് മാസത്തിൽ നടത്തിയ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ അവലോകനം ഉൾപ്പെടുത്തിയ റിപ്പോർട്ടാണ് ഇതിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുള്ളത്.

ഹരിത കേരളം മിഷൻ

ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ പ്രവർത്തന മേഖലകളിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പ്രഖ്യാപിത ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ മിഷൻ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. വിവിധ വകുപ്പുകളും ഏജൻസികളും പ്രവർത്തന മേഖലയിലെ വിദഗ്ധരും ചേർന്നാണ് ഇത്തരം പദ്ധതികൾ യാഥാർഥ്യമാക്കുന്നത്. ജനജീവിതത്തിൽ പ്രകടമായ മാറ്റം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും പ്രാദേശിക തലത്തിൽ വരുമാന വർധനവിനും സഹായകരമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കാണ് ഊന്നൽ നൽകുന്നത്.

ഹരിത കേരളം മിഷൻ- പ്രവർത്തനങ്ങൾ

1. നെറ്റ് സീറോ കാർബൺ കേരളം ജനങ്ങളിലൂടെ - കാമ്പയിൻ

ഹരിതഗൃഹ വാതകങ്ങളുടെ അളവ് കുറച്ച് 2050-ൽ കേരളത്തെ നെറ്റ് സീറോ കാർബൺ അവസ്ഥയിൽ എത്തിക്കുവാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ നെറ്റ് സീറോ കാർബൺ കേരളം ജനങ്ങളിലൂടെ കാമ്പയിൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംസ്ഥാനത്തു 2023 മേയ് മാസം മുതൽ നടന്നു വരികയാണ്.

നെറ്റ് സീറോ കാർബൺ കേരളം ജനങ്ങളിലൂടെ - കാമ്പയിൻ	
നെറ്റ് സീറോ കാമ്പയിനു വേണ്ടി തിരഞ്ഞെടുത്ത തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ	124
നെറ്റ് സീറോ-അംഗൻ ജ്യോതിയിൽ ഉൾപെടുത്താൻ വേണ്ടി തിരഞ്ഞെടുത്ത അങ്കണവാടികൾ	2420
ഊർജ്ജ ഓഡിറ്റിനായി തിരഞ്ഞെടുത്ത സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങൾ	1534
കുഞ്ഞൻ (പിക്കോ) ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികൾക്കായി കണ്ടെത്തിയ ജലസ്രോതസ്സുകൾ	23
മാതൃകാ ഊർജ കാര്യക്ഷമതാ സ്ഥാപനങ്ങൾ	85
മാതൃകാ നെറ്റ് സീറോ കാർബൺ സ്കൂളുകൾ	14
മാതൃകാ ഊർജ കാര്യക്ഷമതാ സ്കൂളുകൾ	84
ഗ്രീൻ ടെക്നീഷ്യൻമാർക്ക് റിപ്പയറിങ്ങിലും മെയിന്റിനൻസിലുമുള്ള പരിശീലനം.	109
ഊർജ്ജ സംരക്ഷണത്തിൽ പരിശീലനം ലഭിച്ച അധ്യാപകർ.	424

കാർബൺ ബഹിർഗമനത്തിന്റെയും കാർബൺ ശേഖരണത്തിന്റെയും അളവുകൾ കണ്ടുപിടിച്ച് കാർബൺ തുലിതാവസ്ഥ കൈവരിക്കുന്നതിനുമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് നടന്നു വരുന്നത്. ഒരു ജില്ലയിൽ നിന്ന് കുറഞ്ഞത് 5 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളെ ഉൾപ്പെടുത്തി ആകെ 122 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളെയും വടകര നഗരസഭയെയും തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുണ്ട്. പ്രാരംഭ ശിൽപ്പശാല, സാങ്കേതിക വിദഗ്ധരുടെ (കോർ ഗ്രൂപ്പ്) ശിൽപ്പശാല, കാർബൺ എമിഷൻ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനുള്ള സർവ്വേ, പരിശീലകരുടെ പരിശീലനം, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനതല ശിൽപ്പശാലകൾ എന്നിവ സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. എനർജി മാനേജ്മെന്റ് സെന്ററുമായി യോജിച്ച ഊർജ്ജ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളും, മില്ലറ്റ് മിഷനുമായി ചേർന്നു മില്ലറ്റ് കൃഷി വ്യാപനവും നടന്നു വരുന്നു.

- ❖ എല്ലാ ജില്ലയികളിലും നെറ്റ് സീറോ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുള്ള ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലെ അംഗൻവാടികളിൽ, അംഗൻജ്യോതി പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായുള്ള

ഊർജ്ജ ക്ഷമത പാചക സാമഗ്രികൾ എത്തിയിട്ടുണ്ട്. ലോകസഭ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് പെരുമാറ്റച്ചട്ടം നിലനിൽക്കുന്നതിനാൽ പാത്രങ്ങൾ വിതരണം നടത്തിയിട്ടില്ലായിരുന്നു. ആയത് ജൂൺ മാസത്തിൽ പൂർത്തീകരിക്കും.

❖ എല്ലാ ജില്ലകളിലും നെറ്റ് സീറോ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി തിരഞ്ഞെടുത്ത പഞ്ചായത്തുകളിലെ ഘടകസ്ഥാപനങ്ങളിൽ WRI-യുടെ സഹായത്തോടെ പൊതു കെട്ടിടങ്ങളിൽ സോളാർ ഫീസിബിലിറ്റി സർവെ നടത്തുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട വളണ്ടിയർമാർക്കും ജില്ലയിലെ ചുമതലയുള്ള റിസോർസ് പേർസൺമാർക്കും പ്രവർത്തന പരിശീലനം നടന്നു വരുന്നു. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള കെട്ടിടങ്ങളിലെ ഊർജ കാര്യക്ഷമതാ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് ഹരിതോർജ/നെറ്റ്സീറോ കാർബൺ പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുകയാണ് ലക്ഷ്യം.

❖ തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിൽ തിരഞ്ഞെടുത്ത 6 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും മേയ് മാസത്തിൽ അർദ്ധദിന ശില്പശാലയും ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിലുള്ള കോർ ഗ്രൂപ്പ് അംഗങ്ങളുടെ യോഗവും നടന്നു. എല്ലാ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലും പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ആക്ഷൻ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

❖ തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിൽ നെറ്റ് സീറോ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി 11 പുതിയ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളെ കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട് (ചിറയിൻകീഴ്, കിഴുവില്ലം, മുദാക്കൽ, കടയ്ക്കാവൂർ, ഒറ്റൂർ, മണമ്പൂർ, വാമനപുരം, കുന്നത്തുകാൽ, വെള്ളറട, തിരുപുറം, പൂവച്ചൽ). ഈ പഞ്ചായത്തുകളിൽ ചുമതലയുള്ള നവകേരളം മിഷൻ ആർ.പിമാർക്കുള്ള പരിശീലനം മേയ് മാസം പുല്ലമ്പാറ പഞ്ചായത്ത് കോൺഫറൻസ് ഹാളിൽ വച്ച് നടന്നു. പൊതു സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള കെട്ടിടങ്ങളിൽ സൗരോർജ്ജ സാധ്യതാ പഠനത്തിന്റെയും ഊർജ്ജ കാര്യക്ഷമത സംബന്ധിച്ച സർവ്വെയുടെയും പ്രാഥമിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു.

❖ കൊല്ലം ജില്ലയിൽ ഹരിത കേരളം മിഷനും World Resource Institute (WRI)യുമായി ചേർന്ന് നെറ്റ് സീറോ കാർബൺ പഞ്ചായത്തുകളിൽ ഊർജ ഓഡിറ്റും സോളാർ പാനൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള അവസ്ഥാ പഠനവും പൂതക്കുളം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ പൈലറ്റ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആരംഭിച്ചു. തുടർന്ന് ഘടക സ്ഥാപനങ്ങളിലും ഊർജ ഓഡിറ്റ് നടത്തിവരുന്നു. ബാക്കി 9 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും ഘടക സ്ഥാപനങ്ങളിലും ജൂൺ മാസത്തില് ഓഡിറ്റ് ആരംഭിക്കുന്നതാണ്.

❖ പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിൽ നെറ്റ് സീറോ കാർബൺ കേരളം ജനങ്ങളിലൂടെ പദ്ധതിയിലേക്ക് പുതിയതായി തുമ്പമൺ, പന്തളം-തെക്കേക്കര, റാന്നി, കവിയൂർ തുടങ്ങിയ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ തിരഞ്ഞെടുത്തു. നെറ്റ് സീറോ കാർബൺ പഞ്ചായത്ത് തല കോർ കമ്മിറ്റി യോഗം മേയ് മാസം കുന്നന്താനം ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിൽ നടന്നു.

❖ ആലപ്പുഴ ജില്ലയിൽ നെറ്റ് സീറോ കാർബൺ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി കരുവാറ്റ, തകഴി എന്നീ 2 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളെ കൂടി തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുണ്ട്. പൊതു സ്ഥാപനങ്ങളിലെ സൗരോർജ്ജ സാധ്യതാ പഠനം സംബന്ധിച്ച യോഗം മേയ് മാസത്തിൽ വയലാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ വച്ച് ചേർന്നു. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലും ഘടകസ്ഥാപനങ്ങളിലും സർവ്വേ പൂർത്തീകരിച്ചു.

❖ എറണാകുളം ജില്ലയിൽ ആമ്പല്ലൂർ, അശമന്നൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ സോളാർ പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും ഉപകരണങ്ങളുടെ കാര്യക്ഷമത വർധിപ്പിക്കുന്നതിനും ഉള്ള സാധ്യത പഠനതിനായിട്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു. എറണാകുളം ജില്ലയിൽ അശമന്നൂർ പഞ്ചായത്തിലെ വാർഡ് തല യോഗങ്ങൾ ജൂൺ ആദ്യ വാരം ചേരുന്നതിനും അവസ്ഥാപഠനം തുടങ്ങുന്നതിനും തീരുമാനിച്ചു.

❖ തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിൽ നെറ്റ് സീറോ കാർബൺ കേരളം ജനങ്ങളിലൂടെ പദ്ധതിക്കായി തിരഞ്ഞെടുത്ത വല്ലച്ചിറ, കുഴൂർ, കൊണ്ടാഴി, മാടക്കത്തറ വരന്തരപ്പിള്ളി എന്നീ പഞ്ചായത്തുകളിലെ ഘടകസ്ഥാപനങ്ങളിൽ WRI സഹായത്തോടെ പൊതു കെട്ടിടങ്ങളിൽ നടത്തുന്ന സോളാർ ഫീസിബിലിറ്റി സർവെ പ്രവർത്തന പരിശീലനം തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട വളണ്ടിയർമാർക്കും ജില്ലയിലെ 5 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലെ ചുമതലയുള്ള ആർ.പിമാർക്കും വല്ലച്ചിറ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

ഹാളിൽ വച്ച് നടന്നു. സോളാർ ഫീസ്സിബിലിറ്റി സർവ്വേ മേയ് 27ന് വരന്തരപ്പിള്ളി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ ആരംഭിച്ചു.

- ❖ പാലക്കാട് ജില്ലയിൽ നെറ്റ് സീറോ കാർബൺ കേരളം ജനങ്ങളിലൂടെ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി തെരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുള്ള 7 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ അകത്തേത്തറ, ശ്രീകൃഷ്ണപുരം എന്നീ പഞ്ചായത്തുകളിൽ മേയ് മാസം സർവ്വേ ആരംഭിച്ചു. പൊൽപ്പുള്ളി, പല്ലശ്ശന, കിഴക്കഞ്ചേരി, കേരളശ്ശേരി, വെള്ളിനേഴി എന്നീ പഞ്ചായത്തുകളിലും തുടർന്നുള്ള ദിവസങ്ങളിൽ സർവേ നടത്തും. 7 ഗ്രാമപഞ്ചയാത്തുകളിലും പഞ്ചായത്ത് തല ശിൽപശാല 2024 ജൂൺ 25 നകം പൂർത്തിയാക്കും. മേയ് മാസം ജില്ലാ തല കോർ കമ്മിറ്റി യോഗം ചേർന്നു.
- ❖ മലപ്പുറം ജില്ലയിൽ ഹരിതോർജ ഫിസിബിലിറ്റി സർവേ ജൂൺ മാസം ആരംഭിക്കുന്നതാണ്. തിരെഞ്ഞെടുത്ത അഞ്ച് തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾക്കു കീഴിലുള്ള ഓഫീസുകളിലാണ് സർവേ നടത്തുന്നത്. പാലക്കാട് കണ്ണാടി ആസ്ഥാനമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന സിൽകോ സഹകരണ സംഘത്തിനു കീഴിലുള്ള ഊർജ മിത്രയാണ് സർവേ നടത്തുന്നത്. മലപ്പുറം ജില്ലയിൽ ജില്ലാ കോർ കമ്മിറ്റി യോഗം മേയ് മാസത്തിൽ ചേർന്നു.
- ❖ കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ നിർജീവമായിരുന്ന ജില്ലാ കോർഗ്രൂപ്പിനെ പുനസംഘടിപ്പിച്ച് യോഗം ചേരുകയും ആക്ഷൻ പ്ലാൻ പുതുക്കുകയും ചെയ്തു. കോഴിക്കോട് ജില്ലയിലെ കുന്നമ്മൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ 3 ദിവസം കൊണ്ട് WRI യുടെ സോളാർ ഫീസിബിലിറ്റി സർവ്വേ മേയ് മാസത്തിൽ പൂർത്തിയായി. മണിയൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ സർവ്വേ പരിശീലനവും കോർകമ്മിറ്റി യോഗവും ചേർന്നു. മണിയൂരിൽ ജൂൺ മാസം വിപുലമായ ശില്പശാല തീരുമാനിച്ചു. ചേമഞ്ചേരി പഞ്ചായത്തിലും കോർകമ്മിറ്റി യോഗം മേയ് മാസം ചേർന്നു.
- ❖ വയനാട് ജില്ലയിൽ തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള കെട്ടിടങ്ങളിൽ സൗരോർജ പദ്ധതികളുടെ സാധ്യത പഠനവും, ഊർജ കാര്യക്ഷമതയും സംബന്ധിച്ച WRI സർവ്വേയും, പരിശീലനവും അമ്പലവയൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ ജൂൺ 6-ന് ആരംഭിക്കും.
- ❖ കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ 13 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ നെറ്റ് സീറോ കോർ ഗ്രൂപ്പ് ശില്പശാല നടന്നു, ശേഷിക്കുന്ന ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ ജൂൺ മാസത്തിൽ പൂർത്തീകരിക്കും. ജില്ലയിൽ 10 ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിൽ ഊർജ സംരക്ഷണ ക്ലാസുകൾ മേയ് മാസത്തിൽ നടന്നു, ആകെ 1040 പേർ പങ്കെടുത്തു. ജില്ലയിൽ ആകെ നടന്ന ഊർജ്ജ സംരക്ഷണ ക്ലാസ്സുകളുടെ എണ്ണം 1257 ആകെ പങ്കാളിത്തം 26643.
- ❖ കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ 14 തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ സർക്കാർ കാര്യാലയങ്ങളുടെ ഊർജ്ജ ഉപയോഗം സംബന്ധിച്ച് ഓഡിറ്റ് നടത്തും. വേൾഡ് റിസോഴ്സ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് (WRI)യുമായി ചേർന്ന് നടത്തുന്ന ഊർജ ഓഡിറ്റിങ്ങിന്റെ കണ്ണൂർ ജില്ലാ തല പരിശീലനം പെരളശ്ശേരി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിൽ നടന്നു. ജില്ലയിലെ ഒന്നാം ഘട്ടത്തിൽ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട 14 ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിലാണ് സർവ്വേ ആരംഭിക്കുന്നത്.
- ❖ കാസർഗോഡ് ജില്ലയിൽ നിലവിൽ 11 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും ആകെ 103 ഊർജ്ജസംരക്ഷണ ക്ലാസ് നടന്നു.

നെറ്റ് സീറോ കാർബൺ കേരളം ജനങ്ങളിലൂടെ മേയ് മാസത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ										
നടന്ന യോഗം (എണ്ണം)	യോഗങ്ങളിലെ പങ്കാളിത്തം				ശില്പശാലകൾ		മിഷൻ നൽകിയ പരിശീലനങ്ങൾ		മിഷൻ നടത്തിയ ഇടപെടലുകളുടെ എണ്ണം	പ്രവർത്തികളിലുള്ള ജനപങ്കാളിത്തം
	ജനപ്രതിനിധികൾ	ഉദ്യോഗസ്ഥർ	മറ്റുള്ളവർ	ആകെ	എണ്ണം	പങ്കാളിത്തം	എണ്ണം	പങ്കാളിത്തം		
58	**151**	**178**	**180**	**509**	**1**	**30**	**1**	**31**	**169**	**368**
നെറ്റ് സീറോ കാർബൺ കേരളം ജനങ്ങളിലൂടെ - പഞ്ചായത്ത് തല കോർഗ്രൂപ് യോഗം										
362	**620**	**930**	**543**	**2093**	**36**	**1301**	**0**	**0**	**1332**	**1462**

1.1) മില്ലറ്റ് കൃഷി

- ആലപ്പുഴ ജില്ലയിൽ 46.5 ഏക്കർ വിസ്തൃതി 4 തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനത്തിൽ മില്ലറ്റ് കൃഷി ആരംഭിച്ചു
- എറണാകുളം ജില്ലയിൽ മഹാരാജാസ് കോളേജ് ബോട്ടണി ഡിപ്പോർട്ട്മെന്റും ഹരിതകേരളം മിഷനും ചേർന്ന് നട്ട മില്ലറ്റിന്റെ വിളവെടുപ്പ് നടത്തി. ഏലൂർ നഗരസഭയുടെ പാതാളം സ്കൂളിൽ മില്ലറ്റ് കൃഷിക്ക് ആവശ്യമായ 2 സെന്റ് സ്ഥലം കണ്ടെത്തി.
- കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ 9 തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലായി 154 ഏക്കർ വിസ്തൃതിയിൽ മില്ലറ്റ് കൃഷി ആരംഭിച്ചു. മുത്താറി, ചോളം, എള്ള്, റാഗി, മണി, ചാമ, തിന എന്നീ മില്ലറ്റിന്റെ ഇനങ്ങളാണ് കൃഷി ചെയ്യുന്നത്.

2. ജലസംരക്ഷണം പ്രവർത്തനങ്ങൾ

കേരളത്തിലെ എല്ലാ തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ജല സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഊർജ്ജിതമായി നടക്കുന്നുണ്ട്.

ജല സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ - പ്രവർത്തന പുരോഗതി (2021 ഏപ്രിൽ മുതൽ 2024 മേയ് മാസം വരെ).

ജില്ലകൾ	പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ച നീർച്ചാലുകളുടെ നീളം	പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ച കുളങ്ങൾ	നിർമിച്ച കുളങ്ങൾ	റീചാർജ് ചെയ്ത കിണറുകൾ	നിർമിച്ച കിണറുകൾ	നിർമ്മിച്ച സ്ഥിരം തടയണകൾ	നിർമ്മിച്ച താൽക്കാലികം തടയണകൾ
തിരുവനന്തപുരം	4775.91	540	427	713	2996	87	13318
കൊല്ലം	3891.2297	184	427	652	3268	2	14434
പത്തനംതിട്ട	1359.9355	160	191	522	882	23	4021
ആലപ്പുഴ	1336.455	66	45	197	233	2	47
കോട്ടയം	1289.406	54	249	411	545	9	1878
ഇടുക്കി	1395.98	186	205	274	306	45	1415
എറണാകുളം	2486.926	170	287	810	510	22	0
തൃശ്ശൂർ	1601.903	123	124	347	986	11	40
പാലക്കാട്	5653.14	700	816	540	1408	7	8628
മലപ്പുറം	1271.54	252	428	133	1889	63	717
കോഴിക്കോട്	1832.78	198	169	388	1009	5	189
വയനാട്	1821.32	85	726	99	351	94	1782
കണ്ണൂർ	2407.78	477	479	2735	1494	101	10629
കാസർഗോഡ്	1633.17	155	409	755	1302	67	2645
ആകെ	32757.4652	3350	4982	8576	17179	538	59743

സർക്കാരിന്റെ പ്രകടന പത്രികയിൽ 50,000 കിലോമീറ്റർ തോടുകളും 2000 കിലോമീറ്റർ പുഴകളും പുതുതായി വൃത്തിയാക്കി കയർ ഭൂവസ്ത്രം ഉപയോഗിച്ച് സംരക്ഷിക്കുമെന്നും, ഇതിനായി തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുമെന്നും വാഗ്ദാനം നൽകിയിരുന്നു.

ജല സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ ഇടപെടലുകളിലൂടെയും തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയെ വിനിയോഗിച്ചും 2021 ഏപ്രിൽ മുതൽ 2024 മേയ് വരെ ജലസംരക്ഷണം പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി 32757.46 കിലോമീറ്റർ നീർച്ചാലുകളും 3350 കുളങ്ങളും പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ചു. *(കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ കാലഘട്ടത്തിൽ (5 വർഷം) പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ച 45,736 കി.മീ. കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിയാൽ ആകെ 78493.47 കി.മീ. നീർച്ചാലുകൾ പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്).* 4982 പുതിയ കുളങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചു. നീർച്ചാലുകളിൽ ജലസംഭരണം സാധ്യമാക്കുന്നതിനായി 538 സ്ഥിരം തടയണകളും 59743 താൽക്കാലിക തടയണകളും നിർമ്മിച്ചു.

പ്രധാനമായും മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ സാധ്യത പ്രയോജനപ്പെടുത്തിയാണ് ഈ പ്രവൃത്തികൾ നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുള്ളത്.

ജലസംരക്ഷണം പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി മേയ് മാസത്തിൽ 1803.535 കിലോമീറ്റർ നീർച്ചാലുകളും 106 കുളങ്ങളും പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുകയും 138 പുതിയ കുളങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ മേയ് മാസത്തിൽ 100 കിണറുകൾ റീചാർജ്ജ് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. 364 പുതിയ കിണറുകൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജലസംഭരണം സാധ്യമാക്കുന്നതിനായി മേയ് മാസത്തിൽ 20 സ്ഥിരം തടയണകളും 2456 താൽക്കാലിക തടയണകളും നിർമ്മിച്ചു.

- പാലക്കാട്, തിരുവനന്തപുരം, കൊല്ലം, ജില്ലകളിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ദൂരം നീർച്ചാൽ പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- പാലക്കാട്, വയനാട് ജില്ലകളിലാണ് ഏറ്റവും കൂടുതൽ കുളങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളത്.
- സർക്കാരിന്റെ പ്രകടന പത്രികയിൽ കിണറുകളുടെ സംരക്ഷണത്തിന് പ്രത്യേക പ്രാധാന്യം നൽകും എന്നും കിണറുകൾ ശുദ്ധീകരിക്കുമെന്നും മഴക്കാലത്ത് റീചാർജ്ജ് ചെയ്യുന്നതിനു നടപടിയെടുക്കും എന്നും വാഗ്ദാനം നൽകിയിരുന്നു. ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ ഇടപെടലുകളിലൂടെ ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്ന ശേഷം 8576 കിണറുകൾ റീർച്ചാർജ്ജ് ചെയ്യുകയും, 17179 കിണറുകൾ നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്തു. ഏറ്റവും കൂടുതൽ കിണറുകൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളത് കൊല്ലം (3268 എണ്ണം), തിരുവനന്തപുരം (2996 എണ്ണം) ജില്ലകളിലാണ്. കൂടുതൽ കിണറുകൾ റീചാർജ്ജിങ് ചെയ്തിട്ടുള്ളത് കണ്ണൂർ ജില്ലയിലാണ് (2735).

3. ജല ബജറ്റ് - ജല സുരക്ഷ പ്ലാൻ

എല്ലാ ജില്ലകളിലെയും ഓരോ ബ്ലോക്കിലും ഉൾപെട്ട 94 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ ആദ്യമായി ജലബജറ്റ് തയ്യാറാക്കി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. രണ്ടാമതായി തിരഞ്ഞെടുത്ത 357 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലെ 133 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ ജല ബജറ്റ് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ജല ബജറ്റ്			
ജില്ല	തിരഞ്ഞെടുത്ത തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ എണ്ണം	വിവര ശേഖരണം പൂർത്തിയായത്	റിപ്പോർട്ട് അവതരണം പൂർത്തിയായത്
തിരുവനന്തപുരം	14	14	0
കൊല്ലം	40	29	27
പത്തനംതിട്ട	10	10	0
ആലപ്പുഴ	11	11	0
കോട്ടയം	63	23	1
ഇടുക്കി	12	12	0
എറണാകുളം	12	9	5
തൃശ്ശൂർ	12	12	0
പാലക്കാട്	23	23	16
മലപ്പുറം	9	9	0
കോഴിക്കോട്	67	67	33
വയനാട്	21	21	10
കണ്ണൂർ	27	27	9
കാസർഗോഡ്	36	36	32
ആകെ	357	303	133

സംസ്ഥാനത്തു വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലായി തിരഞ്ഞെടുത്ത 451 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പെട്ട 227 തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ജലബജറ്റ് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. രണ്ടാം ഘട്ടത്തിൽ തിരഞ്ഞെടുത്ത 357 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ജലബജറ്റ്

പൂർത്തീകരിക്കുവാൻ വേണ്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഊർജിതമായി നടന്നു വരുന്നു. ഇവകൂടി പൂർത്തീകരിക്കുന്നതോടെ കേരളത്തിലെ 43.62% ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും ജല ബജറ്റ് (ആകെ 451 എണ്ണം) തയ്യാറാക്കുവാൻ സാധിക്കും എന്നത് ശ്രദ്ധേയമാണ്.

മേയ് മാസത്തിൽ 5 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ വിവരശേഖരണം പൂർത്തിയായിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ 11 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ റിപ്പോർട്ട് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. നിലവിൽ 133 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ റിപ്പോർട്ട് അവതരണവും പ്രസിദ്ധീകരണവും നടത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ലോകസഭ ഇലക്ഷൻ പെരുമാറ്റ ചട്ടം നിലനിന്നതിനാൽ ജലബജറ്റ് റിപ്പോർട്ട് പ്രകാശനം മേയ് മാസത്തിൽ എല്ലാ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും നടത്തുന്നതിന് സാധിച്ചില്ല.

3.1 ജലബജറ്റ് പ്രവർത്തനപുരോഗതി

- തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ 11 ബ്ലോക്കിലും ജല ബഡ്ജറ്റ് ചെയ്യുന്നതിന് തീരുമാനിച്ചതിന്റെ ഭാഗമായി പുതിയതായി 8 ബ്ലോക്കുകൾ കൂടി തിരഞ്ഞെടുത്തു. ഇതോടു കൂടി ജില്ലയിലെ 73 പഞ്ചായത്തുകളിൽ ജല ബഡ്ജറ്റ് നടപ്പിലാകാൻ സാധിക്കും.
- കൊല്ലം ജില്ലയിൽ 28 തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിൽ റിപ്പോർട്ട് അവതരണം പൂർത്തീകരിച്ചു. കൊട്ടാരക്കര നഗരസഭയിലെ ജലബജറ്റ് പ്രകാശനം പൂർത്തിയായി. ജലബജറ്റിൽ നിന്നും ജലസുരക്ഷയിലേക്ക് ക്യാമ്പയിന്റെ ഭാഗമായി തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിനായി കൊട്ടാരക്കര നഗരസഭയുടെ യോഗം ജൂൺ മാസം ചേരുന്നതിന് തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിൽ 7 പഞ്ചായത്തുകളിൽ സാങ്കേതിക സമിതി റിപ്പോർട്ട് അവലോകനം ചെയ്തു.
- ആലപ്പുഴ ജില്ലയിൽ നൂറനാട് ബ്ലോക്കിലെ ആറ് പഞ്ചായത്തുകളിലെ ഡാറ്റ കറക്ഷൻ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.
- കോട്ടയം ജില്ലയിൽ രണ്ടാം ഘട്ടത്തിൽ ഏറ്റെടുത്ത പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് പുറമെ ജില്ലയിലെ മുഴുവൻ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും ജലബജറ്റ് ഏറ്റെടുത്തു.
- ഇടുക്കി ജില്ലയിൽ കട്ടപ്പന ബ്ലോക്കിലെ 6 പഞ്ചായത്തുകളുടെയും കരട് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. പെരുമാറ്റ ചട്ടം തീരുന്ന മുറക്ക് അവതരണങ്ങൾ നടത്തും. അടിമാലി ബ്ലോക്കിലെ 5 പഞ്ചായത്തുകളിലെ റിപ്പോർട്ട് പൂർത്തിയായിട്ടുണ്ട്.
- എറണാകുളം ജില്ലയിൽ എറണാകുളം, വൈപ്പിൻ ബ്ലോക്കിലെ ഞാറക്കൽ, നായരമ്പലം, കുഴുപ്പിള്ളി, എടവനക്കാട്, പള്ളിപ്പുറം എന്നീ അഞ്ചു പഞ്ചായത്തുകളിലെയും ജല ബജറ്റ് മേയ് മാസം അവതരിപ്പിച്ചു.
- എറണാകുളം ജില്ലയിൽ ജല ബജറ്റ് തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി നവകേരളം കർമപദ്ധതി സംസ്ഥാന ടീം ആമ്പല്ലൂർ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്, എടക്കാട്ടുവയൽ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്, വെള്ളൂർ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് എന്നിവിടങ്ങളിലായി വ്യാപിച്ചു കിടക്കുന്ന തോട്ടറ പുഞ്ച പാടശേഖരം സന്ദർശിച്ചു. കൂടുതൽ പ്രദേശങ്ങളിൽ പുഞ്ച കൃഷി വ്യാപിപ്പിക്കുവാനുള്ള ഇടപെടലുകൾ നടന്നു വരുന്നു.
- എറണാകുളം ജില്ലയിൽ പൈങ്ങോട്ടൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ ജലബഡ്ജറ്റിന്റെ സാങ്കേതിക സമിതി യോഗം മേയ് മാസം ചേർന്നു. പാമ്പാക്കട ബ്ലോക്കിലെ ജല ബജറ്റ് കൺവെൻഷനും സാങ്കേതിക സമിതി യോഗവും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് ഹാളിൽ വച്ച് ചേർന്നു.
- എറണാകുളം ജില്ലയിൽ ജല ബഡ്ജറ്റ് തയ്യാറാക്കിയ മുളന്തുരുത്തി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ കുടിവെള്ളക്ഷാമം രൂക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങളിൽ കിണർ റീചാർജ് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികളും കുളങ്ങളുടെ പുനരുദ്ധാരണം, പൊതുകിണറുകളുടെ അറ്റകുറ്റപണി എന്നിവയ്ക്കും പഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കിണർ റീചാർജ് ഫലപ്രദമായ ഒരു വാർഡാണ് മുളന്തുരുത്തി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ 10 ആം വാർഡ്. അവിടെ 90% കിണറും റീചാർജ് ചെയ്തിട്ടുള്ളതിനാൽ

കുടിവെള്ള ക്ഷാമം വളരെ കുറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. നിലവിൽ ഉപയോഗിച്ച് വരുന്ന കിണറുകളിലെ വെള്ളത്തിന്റെ ഗുണമേന്മ ഉറപ്പുവരുത്തുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ ജനകീയ പങ്കാളിത്തത്തോടു കൂടി മുളന്തുരുത്തി ഗ്രാമപഞ്ചായത് പത്താം വാർഡിൽ സമ്പൂർണ കിണർ ജല പരിശോധന സംഘടിപ്പിച്ചു.

❖ തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിൽ മതിലകം, തളിക്കുളം ബ്ലോക്കുകളിലെ ജലബജറ്റ് കരട് റിപോർട്ട് പൂർത്തീകരിച്ചു. മതിലകം ബ്ലോക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട എടതിരുത്തി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ ജലബജറ്റ് അവതരണം ജൂൺ മാസം നടത്തും.

❖ പാലക്കാട് ജില്ലയിൽ മൂന്നാം ഘട്ടത്തിലെ കുഴൽമന്ദം ബ്ലോക്കിലെ 7 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെയും കരട് റിപ്പോർട്ട് ജൂൺ മാസം പഞ്ചായത്ത് തല സംഘാടക സമിതിയിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നതാണ്. കൂടാതെ മൂന്നാം ഘട്ടത്തിൽ ജലബജറ്റ് തയ്യാറാക്കാൻ തീരുമാനിച്ച നെന്മാറ ബ്ലോക്കിലും ബ്ലോക്ക് തല കൺവെൻഷൻ നടത്തി. ജൂൺ മാസം ആദ്യ വാരം തന്നെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തല കൺവെൻഷനുകൾ പൂർത്തിയാക്കും.

❖ മലപ്പുറം ജില്ലയിൽ പെരുമ്പടപ്പ്, പൊന്നാനി ബ്ലോക്കിലെ ജലബജറ്റ് ജൂൺ മാസം തന്നെ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതാണ്.

❖ കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ എല്ലാ ഗ്രമാപഞ്ചായത്തുകളിലും ജലബജറ്റ് റിപ്പോർട്ട് പ്രവർത്തനം അവസാന ഘട്ടത്തിലാണ്. ജലസഭകളുടെ നടത്തി ജൂൺ പകുതിയോടെ എല്ലാ തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ജലബജറ്റ് പൂർത്തിയാകും.

❖ വയനാട് ജില്ലയിൽ സുൽത്താൻ ബത്തേരി, കൽപ്പറ്റ ബ്ലോക്കുകളുടെയും ജലബജറ്റ് തിരഞ്ഞെടുപ്പ് പെരുമാറ്റ ചട്ടം പിൻവലിച്ചാൽ ഉടനെ പ്രസിദ്ധീകരിക്കും. വയനാട് ജില്ലയിലെ മൂന്ന് മുനിസിപ്പാലിറ്റികളായ കൽപ്പറ്റ, മാനന്തവാടി, സുൽത്താൻ ബത്തേരി എന്നിവിടങ്ങളിലെ വിവരശേഖരണം പൂർത്തിയായി, കരട് റിപോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു.

❖ കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ 3 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെയും (ചെറുതാഴം, നാറാത്ത്, ഏഴോം) ആന്തൂർ നഗരസഭയുടെയും റിപ്പോർട്ട് പൂർത്തിയായി, ജൂൺ മാസം ജലബജറ്റ് പ്രകാശനം നടത്തുന്നതിനു തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. ധർമടം മണ്ഡലം ജലബജറ്റ് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കൽ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

❖ കാസർഗോഡ് ജില്ലയിൽ മേയ് മാസം മധൂർ, കുമ്പള ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ റിപ്പോർട്ട് പൂർത്തിയായി. സാങ്കേതിക സമിതി റിപ്പോർട്ട് പരിശോധന നടന്നു വരുന്നു. ജൂൺ മാസത്തിൽ ജലസഭകൾ ചേർന്ന് റിപ്പോർട്ടുകൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതാണ്.

3.2 ജലബജറ്റ് - തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

കേരളത്തിൽ ആദ്യഘട്ടത്തിൽ ജലബജറ്റ് പൂർത്തീകരിച്ച തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഭരണസമിതിയുടെ മുൻപിൽ റിപ്പോർട്ട് അവതരിപ്പിച്ച് രണ്ടാം ഘട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സജ്ജമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ജലബജറ്റിൽ നിന്നും ജലസുരക്ഷ പ്ലാനിലേക്ക് സംസ്ഥാനത്തെ മാറ്റുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനമാണ് നടന്നു വരുന്നത്.

ജല ബജറ്റ് - ജല സുരക്ഷ പ്ലാൻ മേയ് മാസത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ										
നടന്ന യോഗം (എണ്ണം)	യോഗങ്ങളിലെ പങ്കാളിത്തം				നടന്ന ശില്പശാലകൾ		മിഷൻ നൽകിയ പരിശീലനങ്ങൾ		മിഷൻ നടത്തിയ ഇടപെടലുകളുടെ എണ്ണം	പ്രവർത്തികളിലുള്ള ജനപങ്കാളിത്തം
	ജനപ്രതിനിധികൾ	ഉദ്യോഗസ്ഥർ	മറ്റുള്ളവർ	ആകെ	എണ്ണം	പങ്കാളിത്തം	എണ്ണം	പങ്കാളിത്തം		
127	636	944	275	1855	9	279	4	102	2282	599

4. സുരക്ഷിതമാക്കാം പശ്ചിമഘട്ടം

ജല സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ സംസ്ഥാനത്ത് സംഘടിപ്പിക്കുന്ന 'ഇനി ഞാനൊഴുകട്ടെ' - നീർചാലുകളുടെ ജനകീയ വീണ്ടെടുപ്പ് - കാമ്പയിൻ 2019 ൽ ആരംഭിച്ചിരുന്നു. പശ്ചിമഘട്ട മേഖലയിൽ മണ്ണൊലിപ്പിനും ഉരുൾപൊട്ടലുമുള്ള സാദ്ധ്യതകൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി നീർച്ചാലുകൾ പുനരുജ്ജിവിപ്പിച്ച് നീരൊഴുക്ക്

സുഗമമാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിനായി "സുരക്ഷിതമാക്കാം പശ്ചിമ ഘട്ടം "എന്ന കാമ്പയിൻ ഇനി ഞാനൊഴുകട്ടെയുടെ രണ്ടാം ഘട്ടമായി സംസ്ഥാനത്ത് ഹരിത കേരളം മിഷൻ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

പശ്ചിമ ഘട്ട പ്രദേശങ്ങളിലെ നീർച്ചാലുകളുടെ ശാസ്ത്രീയ മാപിംഗ് അവസാന ഘട്ടത്തിലാണ്. RKIയുടെ സഹായത്തോടെയുള്ള ഈ പദ്ധതി 9 ജില്ലകളിൽ പുരോഗതിയിലാണ്. ഉപഗ്രഹ ചിത്രങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് കേരളത്തിലെ എല്ലാ ശ്രേണിയിലുംപെട്ട നീർചാലുകളുടെ വ്യത്യസ്തവും കൃത്യതയുമുള്ള മാപുകൾ നിർമ്മിക്കുന്ന പ്രവർത്തനമാണ് നടന്നുവരുന്നത്. ലക്ഷ്യം വച്ചിട്ടുള്ള 230 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ 214 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ മാപത്തോൺ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇടുക്കി ജില്ലയിൽ മാത്രമാണ് മാപിംഗ് ജോലികൾ തീർക്കുവാനുള്ളത്. അവശേഷിക്കുന്ന 16 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലെ മാപത്തോൺ ഇപ്പോൾ നടക്കുകയാണ്. ഇടുക്കി ജില്ലയിൽ താരതമ്യേന റോഡുകൾ തീരെ ഇല്ലാത്ത പ്രദേശവും, ചെങ്കുത്തായ മലനിരകളും, എസ്റ്റേറ്റ് മേഖലയും ആയതിനാൽ ഫീൽഡ് പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏറെ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ അനുഭവിക്കുന്നു എന്ന് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നിരുന്നാലും 2024 ജൂൺ മാസത്തിൽ തന്നെ പൂർത്തിയാക്കാനാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

4.1 മാപത്തോൺ പ്രവർത്തനപുരോഗതി - മേയ് 2024

മാപത്തോൺ പൂർത്തീകരിച്ച ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ നീർച്ചാലുകൾ വീണ്ടെടുത്ത് നീരൊഴുക്ക് സുഗമമാക്കി, മണ്ണിടിച്ചിലും ഉരുൾ പൊട്ടലും കുറയ്ക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയുള്ള അടുത്ത ഘട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ 9 ജില്ലകളിൽ ഉൾപ്പെട്ട 124 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ ആരംഭിച്ചു.

മാപത്തോൺ രണ്ടാം ഘട്ടം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്തല അവതരണം 124 തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലും പൂർത്തീകരിച്ചു. മാപത്തോൺ അവതരണം പൂർത്തിയായ തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നീരുറവ് പ്രവർത്തനം കാര്യക്ഷമമായി നടക്കുന്നുണ്ട്. രണ്ടാം ഘട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ ആക്ഷൻ പ്ലാൻ തയാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അവതരണം പൂർത്തിയാക്കിയ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ വരൾച്ച പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനം ഉറപ്പാക്കി ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനം ഊർജ്ജിതമാക്കുന്നതിനു നടപടി സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.

സുരക്ഷിതമാക്കാം പശ്ചിമഘട്ടം - പ്രവർത്തന പുരോഗതി

	ഒന്നാം ഘട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ			രണ്ടാം ഘട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ			
ജില്ലകൾ	തിരഞ്ഞെടുത്ത ത.സ്വ.ഭ സ്ഥാപനങ്ങൾ	ഫീൽഡ് പ്രവർത്തനം കഴിഞ്ഞ ത.സ്വ.ഭ സ്ഥാപനങ്ങൾ	അപ്രൂവൽ ലഭിച്ച ത.സ്വ.ഭ സ്ഥാപനങ്ങൾ	അവതരണം നടത്തിയ ത.സ്വ.ഭ സ്ഥാപനങ്ങൾ	ഫീൽഡ് സന്ദർശനം പൂർത്തീകരിച്ച ത.സ്വ.ഭ സ്ഥാപനങ്ങൾ	നീർച്ചാൽ പുനരുജ്ജീവനം മേയ് മാസത്തിൽ (കി.മീറ്റർ)	നീർച്ചാൽ പുനരുജ്ജീവനം ആകെ (കി.മീറ്റർ)
കൊല്ലം	7	7	7	7	7	64.55	257.13
പത്തനംതിട്ട	16	16	16	7	5	0	29.78
കോട്ടയം	32	32	30	26	0	43.5	52.5
ഇടുക്കി	49	33	23	0	0	0	0
എറണാകുളം	17	17	17	14	13	20	77
പാലക്കാട്	51	51	51	32	27	120.05	472.651
കോഴിക്കോട്	14	14	14	13	1	0	0
വയനാട്	26	26	26	10	26	6	59.4
കണ്ണൂർ	18	18	18	15	15	24.1	96.4
ആകെ	230	214	202	124	94	278.2	1044.861

❖ സംസ്ഥാനത്ത് മാപത്തോൺ പൂർത്തീകരിച്ച ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ അകെ 124 ഗ്രാമപഞ്ചാത്തുകളിൽ അവതരണവും 94 ഗ്രാമപഞ്ചാത്തുകളിൽ ഫീൽഡ് തല പ്രവർത്തനങ്ങളും

നടന്നു. മേയ് മാസത്തിൽ പാലക്കാട് ജില്ലയിൽ 5 ഗ്രാമപഞ്ചാത്തുകളിൽ അവതരണവും കോഴിക്കോട് ജില്ലയിലെ 1 ഗ്രാമപഞ്ചാത്തിൽ ഫീൽഡ് തല പ്രവർത്തനങ്ങളും നടന്നു.

- ❖ മാപത്തോൺ പൂർത്തീകരിച്ച ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ ഫീൽഡ് തല പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി മേയ് മാസം 278.2 കി.മീ. നീർച്ചാൽ ശൃംഖല വീണ്ടെടുക്കൽ പ്രവർത്തനം പൂർത്തീകരിച്ചു. നാളിതുവരെ 94 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലായി 1044.861 കി.മീ. നീർച്ചാൽ പുനരുജ്ജീവനം നടത്തി.
- ❖ പാലക്കാട് (120.05 km), കൊല്ലം (64.55 km), കോട്ടയം (43.5 km), കണ്ണൂർ (24.1 km), എറണാകുളം (20 km) എന്ന തോതിലാണ് നീർച്ചാൽ പുനരുജ്ജീകരണം മേയ് മാസത്തിൽ നടന്നത്.
- ❖ കൊല്ലം ജില്ലയിൽ മേയ് മാസം 64.55 കി.മീ. നീർച്ചാൽ ശൃംഖല വീണ്ടെടുക്കൽ പ്രവർത്തനം പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. നാളിതുവരെ 7 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലായി 257.13 കി.മീ. നീർച്ചാൽ പുനരുജ്ജീവനം നടത്തി.
- ❖ കോട്ടയം ജില്ലയിൽ 32 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളാണ് നീർച്ചലുകളുടെ മാപിംഗ് പൂർത്തീകരിച്ചത്. ഇതുവരെ 26 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ അവതരണം പൂർത്തീകരിച്ചു മാപിംഗിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. തൻ മാസം 43.5 കി.മീ തോട്/നീർച്ചാൽ പുനരുജ്ജീവനം നടത്തി.
- ❖ ഇടുക്കി ജില്ലയിൽ മാങ്കുളം, പള്ളിവാസൽ, അടിമാലി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ മാപത്തോൺ പൂർത്തീകരിച്ചു.
- ❖ ഇടുക്കി ജില്ലയിൽ വിവിധ ജില്ലകളിൽ നിന്നുമായി എത്തിചേർന്ന ആദ്യബാച്ച് ഇന്റേൺഷിപ്പ് ട്രെയിനിമാർക്ക് മാപത്തോൺ സംബന്ധിച്ച പൊതു നിർദ്ദേശങ്ങളും ഓറിയന്റേഷനും സ്റ്റേറ്റ് മിഷനിൽ നിന്നും നൽകി.
- ❖ കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ മാപത്തോൺ പ്രവർത്തനം പൂർത്തീകരിച്ച 14 പഞ്ചായത്തുകളിലും മാപത്തോൺ അവതരണങ്ങൾ നടന്നുവരുന്നു.

മാപത്തോൺ മേയ് മാസത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ										
നടന്ന യോഗം (എണ്ണം)	യോഗങ്ങളിലെ പങ്കാളിത്തം				നടന്ന ശില്പശാലകൾ		മിഷൻ നൽകിയ പരിശീലനങ്ങൾ		മിഷൻ നടത്തിയ ഇടപെടലുകളുടെ എണ്ണം	പ്രവർത്തനങ്ങളിലുള്ള ജനപങ്കാളിത്തം
	ജനപ്രതിനിധികൾ	ഉദ്യോഗസ്ഥർ	മറ്റുള്ളവർ	ആകെ	എണ്ണം	പങ്കാളിത്തം	എണ്ണം	പങ്കാളിത്തം		
6	31	24	86	141	1	16	1	19	46	30

5. നീരുറവ്

കേരളത്തിലെ എല്ലാ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ പ്രദേശങ്ങളിലുമുള്ള ഓരോ നീർത്തട പ്രദേശത്തിലും ആവശ്യമായ മണ്ണ് സംരക്ഷണ/വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള മാസ്റ്റർപ്ലാനിന് രൂപംകൊടുത്ത് മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയും ഹരിതകേരളം മിഷനും സംയുക്തമായി നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് 'നീരുറവ്'.

മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയെ കേന്ദ്ര മാനദണ്ഡങ്ങൾക്കനുസരിച്ചു നീർത്തടാധിഷ്ഠിത വികസനത്തിന് അനുയോജ്യമായ നിലയിൽ പ്രാദേശികതലത്തിൽ ക്രമീകരിക്കുക എന്നതും ഈ പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യമാണ്.

ഹരിത കേരളം മിഷൻ നടപ്പിലാക്കിയ ജലബജറ്റ്, മാപത്തോൺ എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പൂർത്തീകരിച്ച തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ, ഫീൽഡ്തല കണ്ടത്തലുകൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചു കൊണ്ട് നീരുറവു മാസ്റ്റർപ്ലാൻ പരിഷ്കരിച്ചിരുന്നു. ജില്ലയിലെ എല്ലാ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും വിവിധ വകുപ്പുകളുടേയും ഏജൻസികളുടേയും നേതൃത്വത്തിൽ നീരുറവ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുകയും ഈ പ്ലാനുകൾ ഏകോപിപ്പിച്ച് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനതലത്തിൽ ഒരൊറ്റ പ്ലാനാക്കി മാറ്റാനും സാധിച്ചു.

ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ബ്ലോക്ക് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുതല സംഘാടക സമിതി രൂപീകരിക്കുകയും യോഗങ്ങൾ ചേരുകയും ചെയ്തു. ഫീൽഡുതല കണ്ടെത്തലുകൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ച് കൊണ്ട് മാസ്റ്റർ പ്ലാൻ പരിഷ്കരിച്ചിരുന്നു.

- ❖ നീരുറവ് പദ്ധതിയിലേക്ക് മാപത്തോൺ, ജലബജറ്റ് കണ്ടെത്തലുകൾ എന്നിവ ഉൾകൊള്ളിക്കുന്നത് വഴി ഫലത്തിൽ മാപത്തോൺ, ജലബജറ്റ് പദ്ധതികളുടെ ഭൗതിക പുരോഗതി കൈവരിക്കാൻ സാദ്ധ്യമാകും. മാപത്തോൺ, ജലബജറ്റ് നടന്ന 312 തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ നീരുറവ് പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഹരിത കേരളം മിഷൻ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ നൽകുന്നുണ്ട്.

നീരുറവ് പ്രവർത്തന പുരോഗതി

ജില്ല	ജല ബജറ്റ്, മാപത്തോൺ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്ന ത.സ്വ.ഭ സ്ഥാപനങ്ങൾ	നീരുറവ് പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്ന ത.സ്വ.ഭ സ്ഥാപനങ്ങൾ	ഏറ്റടുത്ത പ്രവർത്തനങ്ങൾ	പൂർത്തീകരിച്ച പ്രവർത്തനങ്ങൾ	%
തിരുവനന്തപുരം	8	8	140	140	100.00
കൊല്ലം	12	12	1522	1522	100.00
പത്തനംതിട്ട	23	23	1651	338	20.47
ആലപ്പുഴ	5	5	106	43	40.57
കോട്ടയം	36	36	627	627	100.00
ഇടുക്കി	35	35	1213	674	55.56
എറണാകുളം	34	34	1640	1168	71.22
തൃശ്ശൂർ	8	8	112	21	18.75
പാലക്കാട്	66	66	6320	6320	100.00
മലപ്പുറം	7	7	141	131	92.91
കോഴിക്കോട്	24	17	360	193	53.61
വയനാട്	26	26	546	546	100.00
കണ്ണൂർ	23	23	2106	2106	100.00
കാസർഗോഡ്	5	5	400	368	92.00
ആകെ	312	305	16884	14197	84.09

- ❖ സംസ്ഥാനത്തു ഏറ്റടുത്ത 16884 നീരുറവു പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ 14197 പ്രവർത്തനങ്ങൾ (84.09%) പൂർത്തീകരിച്ചു.
- ❖ നീരുവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഏറ്റവും കൂടുതൽ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്തു പൂർത്തീകരിച്ചത് പാലക്കാട് ജില്ലയാണ്. പാലക്കാട് ജില്ലയിൽ ഏറ്റടുത്ത 6320 പ്രവർത്തനങ്ങളും പൂർത്തീകരിച്ചു.
- ❖ കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ 2106 പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ 2106 എണ്ണവും, വയനാട് ജില്ലയിൽ 546 പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ 546 എണ്ണവും പൂർത്തീകരിച്ചു.
- ❖ പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിലും (1651), എറണാകുളം ജില്ലയിലും (1640), കൊല്ലം ജില്ലയിലും (1522), ഇടുക്കി ജില്ലയിലും (1213) കൂടുതൽ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റടുത്തിട്ടുണ്ട്.
- ❖ കൊല്ലം ജില്ലയിൽ ഓരോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലും നടത്തേണ്ട പ്രവർത്തികളുടെ അവസ്ഥാ പഠനം നടത്തുകയും ഓരോ വകുപ്പുകളും ഏറ്റെടുത്തു നടത്താൻ കഴിയുന്ന പ്രവർത്തികൾ നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്തു. ആയതിന്റെ എസ്റ്റിമേറ്റ് അനുമതിക്കായി സർക്കാറിലേക്ക് അയച്ചിട്ടുണ്ട്.
- ❖ ആലപ്പുഴ ജില്ലയിൽ ഒന്നാം ഘട്ടത്തിൽ ജല ബഡ്ജറ്റ് പൂർത്തിയാക്കിയ മാവേലിക്കര ബ്ലോക്കിലെ 5 പഞ്ചായത്തുകളിൽ ഏറ്റെടുത്ത 106 പ്രവർത്തികളിൽ 43 പ്രവർത്തികൾ പൂർത്തിയായി.

- കോട്ടയം ജില്ലയിൽ ഈ മാസം ജലബജറ്റ് - മാപത്തൊൺ ഏറ്റെടുത്ത പഞ്ചായത്തുകളിൽ 124 പ്രവർത്തികൾ പൂർത്തീകരിച്ചു. നാളിതുവരെ ജില്ലയിൽ 627 പ്രവർത്തികൾ പൂർത്തീകരിച്ചു.
- എറണാകുളം ജില്ലയിൽ എടത്തല പഞ്ചായത്തിലെ കുഴികാട്ടു കാവ് തോട്, ഉളിയനറാ കുളം തോട്, ആയുർവേദ തോട്, കല്ലങ്ങപറമ്പ് തോട് എന്നിവ പുനരുജ്ജീവനം നടത്തി. ജില്ലയിലെ വിവിധ തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലായി 83 നീർച്ചാലുകൾ(31.8 കി.മീ) പുനരുജ്ജീവിച്ചു.
- പാലക്കാട് ജില്ലയിൽ ജലലഭ്യത ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും ജലത്തിന്റെ മിതമായ ഉപഭോഗത്തെ കുറിച്ച് ജനങ്ങളെ ബോധവൽക്കരിക്കുന്നതിനുമുള്ള ജലസമൃദ്ധി ക്യാമ്പയിൻ നവകേരളം കർമ്മപദ്ധതിയുടെ സഹായത്തോടെ പാലക്കാട് ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ 'പാരിസ്ഥിതികം 2024' ആരംഭിച്ചു. 2024 മേയ് 29 ന 'പാരിസ്ഥിതികം 2024' ക്യാമ്പയിന്റെ ശിൽപശാല സംഘടിപ്പിച്ചു.
- കാസർഗോഡ് ജില്ലയിൽ ആദ്യഘട്ടത്തിൽ ജലബജറ്റ് തയ്യാറാക്കിയ കാഞ്ഞങ്ങാട് ബ്ലോക്കിൽ പള്ളിക്കര, മടിക്കൈ, പുല്ലൂർ പെരിയ, ഉദുമ, അജാനൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലായി മേയ് മാസം 146 പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്.

നീരുറവ് മേയ് മാസത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ										
നടന്ന യോഗം (എണ്ണം)	യോഗങ്ങളിലെ പങ്കാളിത്തം				നടന്ന ശില്പശാലകൾ		മിഷൻ നൽകിയ പരിശീലനങ്ങൾ		മിഷൻ നടത്തിയ ഇടപെടലുകളുടെ എണ്ണം	പ്രവർത്തികളിലുള്ള ജനപങ്കാളിത്തം
	ജനപ്രതിനിധികൾ	ഉദ്യോഗസ്ഥർ	മറ്റുള്ളവർ	ആകെ	എണ്ണം	പങ്കാളിത്തം	എണ്ണം	പങ്കാളിത്തം		
32	148	193	107	448	1	186	0	0	211	336

6. ജലഗുണനിലവാര നിർണ്ണയ ലാബ്

ജനങ്ങൾക്ക ശുദ്ധമായ കുടിവെള്ളം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനോടൊപ്പം കുടിക്കുന്ന വെള്ളം ശുദ്ധവും സുരക്ഷിതവുമാണെന്ന് ഉറപ്പാകിന്നതിനുവേണ്ടി ജലസാമ്പിളുകൾ പരിശോധിക്കാൻ എല്ലാ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ഉള്ള ഒരു ഹയർ സെക്കൻഡറി സ്കൂളിലും ഒരു ജല ഗുണനിലവാര നിർണ്ണയ ലാബു സ്ഥാപിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. വളരെ എളുപ്പത്തിലും വലിയ പണച്ചിലവ് ഇല്ലാതെയും പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ഇത്തരം സംവിധാനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുവാൻ ലക്ഷ്യമിട്ടാണ് ഹയർ സെക്കണ്ടറി സ്കൂളുകളിൽ ജലഗുണനിലവാര പരിശോധന ലാബുകൾ സ്ഥാപിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യം ഹരിത കേരളം മിഷൻ മുന്നോട്ട് വെച്ചത്.

ജലഗുണനിലവാര നിർണ്ണയ ലാബ് മേയ് പുരോഗതി			
ജില്ലാ	പ്രവർത്തന സജ്ജമായ ലാബുകൾ	വാട്ടർ ടെസ്റ്റിംഗ്	
		മേയ്	ആകെ
തിരുവനന്തപുരം	13	12	1,490
കൊല്ലം	11	9	1,099
ആലപ്പുഴ	22	28	770
ഇടുക്കി	35	86	2,056
തൃശ്ശൂർ	54	154	17,521
പാലക്കാട്	10	0	185
കോഴിക്കോട്	29	1	1,892
കണ്ണൂർ	21	1	1,584
കാസർഗോഡ്	12	35	552
ആകെ	207	326	27149

534 ഹയർ സെക്കൻഡറി സ്കൂളുകളിൽ ജല ഗുണനിലവാര നിർണ്ണയ ലാബുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് ഭരണാനുമതി ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ പെരിയാർ, പമ്പാ നദികളുടെ

നദീതടത്തിൽപെടുന്ന തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ (എറണാകുളം, ഇടുക്കി, കോട്ടയം, ആലപ്പുഴ, പത്തനംതിട്ട ജില്ലകൾ) 313 ഹയർ സെക്കണ്ടറി സ്കൂളുകളിൽ കേരള പുനർനിർമ്മാണ പദ്ധതിയുടെ (RKI) സഹായത്തോടെയാണ് ലാബുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നത്.

മേയ് മാസം വരെ ആകെ 207 സ്കൂളുകളിൽ ലാബുകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ലാബുകൾ സ്ഥാപിച്ച 207 സ്കൂളുകളിലെ അധ്യാപകർക്കും വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ പരിശീലനങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. 327 ഹയർ സെക്കൻഡറി സ്കൂളുകളിൽ ജലഗുണനിലവാര നിർണ്ണയ ലാബുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു. മേയ് മാസത്തെ 326 ജലസാമ്പിളുകൾ പരിശോധിച്ചത് ഉൾപ്പെടെ 27,149 ജലസാമ്പിളുകൾ ഈ ലാബുകളിൽ നാളിതുവരെ പരിശോധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

- ❖ കോട്ടയം ജില്ലയിൽ ആകെയുള്ള 70 സ്കൂളുകളിൽ 49 സ്കൂളുകൾ ലാബ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി ടെൻഡർ എടുത്തിട്ടുണ്ട്. 22 ലാബ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള ആദ്യ ഘട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ പൂർത്തീകരിച്ചു.
- ❖ തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിൽ 8 നിയോജക മണ്ഡലങ്ങളിലായി 54 ഹയർ സെക്കൻഡറി സ്കൂളുകളിൽ ജലഗുണനിലവാര ലാബ് പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. ലാബിന്റെ സുഗമമായ തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഫണ്ട് വകയിരുത്തുന്നതിനായി 13,00,000/- രൂപയുടെ പ്രൊപോസൽ ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- ❖ പാലക്കാട് ജില്ലയിൽ നെന്മാറ നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ ലാബ് സ്ഥാപിക്കാൻ പോകുന്ന 10 സ്കൂളുകളിലും ഒറ്റപ്പാലം നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ ലാബ് സ്ഥാപിക്കാൻ പോകുന്ന 3 സ്കൂളുകളിലും ആർ.പി.മാർ ഇടപെടൽ നടത്തി വരുന്നു. തൃത്താല അസംബ്ലി നിയോജക മണ്ഡലത്തിലെ 6 ഹയർസെക്കണ്ടറി സ്കൂളുകളിൽ ലാബുകൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് ഈ വർഷം തുക വകയിരുത്തി.
- ❖ കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ജില്ലയിലെ 13 ഹയർ സെക്കണ്ടറി സ്കൂളുകളിലെ കെമിസ്ട്രി ലാബുകളോട് ചേർന്ന് ജല പരിശോധന ലാബുകൾ നിർമാണം പൂർത്തീകരിച്ച് ഉദ്ഘാടനത്തിനു തയ്യാറായിട്ടുണ്ട്.

7. പച്ചത്തുരുത്തുകൾ

- ❖ പച്ചത്തുരുത്ത് പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 2019 ജൂൺ മാസം മുതൽ 2024 മേയ് വരെ 862.73 ഏക്കർ ആകെ വിസ്തൃതിയിൽ 2952 പച്ചത്തുരുത്തുകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- ❖ കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ 600 സെന്റ് ആകെ വിസ്തൃതിയിൽ 1 പുതിയ പച്ചതുരുത്തും. എറണാകുളം ജില്ലയിൽ 50 സെന്റ് ആകെ വിസ്തൃതിയിൽ 1 പുതിയ പച്ചതുരുത്തും തുടങ്ങിയിട്ടുള്ളതാണ് മേയ് മാസത്തിലെ ശ്രദ്ധേയമായ പ്രവർത്തനം.

പച്ചത്തുരുത്ത്	ഏപ്രിൽ മാസം വരെ	മേയ് മാസം	ആകെ
എണ്ണം	**2950**	**2**	**2952**
വിസ്തൃതി (ഏക്കർ)	**856.23**	**6.5**	**862.73**

- ❖ വിസ്തൃതിയിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ പച്ചത്തുരുത്ത് സ്ഥാപിച്ചത് കണ്ണൂർ ജില്ലയിലാണ് (250.8 ഏക്കർ ആകെ വിസ്തൃതിയിൽ 151 പച്ചതുരുത്തുകൾ).
- ❖ എണ്ണത്തിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ പച്ചത്തുരുത്ത് സ്ഥാപിച്ചത് കാസർഗോഡ് ജില്ലയിലാണ് (148.04 ഏക്കർ ആകെ വിസ്തൃതിയിൽ 662 പച്ചതുരുത്തുകൾ). പാലക്കാട് (111.67 ഏക്കർ ആകെ വിസ്തൃതിയിൽ 271 പച്ചതുരുത്തുകൾ), മലപ്പുറം (71.37 ഏക്കർ ആകെ വിസ്തൃതിയിൽ 128 പച്ചതുരുത്തുകൾ) എന്നീ ജില്ലകളിലും കൂടുതൽ വിസ്തൃതിൽ പച്ചതുരുത്തുകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- ❖ സ്ഥാപിച്ച പച്ചത്തുരുത്തുകളുടെ നിലവിലുള്ള അവസ്ഥ വിലയിരുത്തുന്നതിനും നശിച്ചുപോയ

ചെടികൾക്കു പകരം പുതിയ ചെടികൾ വെച്ച് പിടിപ്പിക്കാനും ലക്ഷ്യം വച്ച് കൊണ്ട് എല്ലാ ജില്ലയിലും ഹരിത കേരളം മിഷൻ ഉദ്യോഗസ്ഥർ പച്ചത്തുരുത്തുകൾ പുനർസന്ദർശിക്കുന്നുണ്ട്.

- ❖ കൊല്ലം ജില്ലയിൽ 44 തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലായി 133 സ്ഥലങ്ങൾ 75 ഏക്കർ വിസ്തൃതിയിൽ ജൂൺ മാസത്തിൽ പച്ചത്തുരുത്ത് ആരംഭിക്കുന്നതിനായി കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്
- ❖ പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിൽ പുതിയതായി 45 തദ്ദേശസ്വയം ഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിലായി 16.125 എക്കർ വിസ്തൃതിയിൽ 81 പച്ചത്തുരുത്തുകൾ സ്ഥാപിക്കാൻ സ്ഥലം കണ്ടെത്തി. ജൂൺ 5 ന് പച്ചതുരുത്തിന്റെ ജില്ലാതല ഉദ്ഘാടനം റാന്നിയിലെ പരമ്പരാഗത തിരുവാഭരണ പാതയിൽ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ് നിർവഹിക്കും.
- ❖ കോട്ടയം ജില്ലയിൽ ജൂൺ മാസം 82 പച്ചതുരുത്തുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി 21.704 ഏക്കർ സ്ഥലം കണ്ടെത്തി. തൈകൾ സോഷ്യൽ ഫോറസ്റ്ററിയിൽ നിന്ന് ലഭ്യമാകും.
- ❖ എറണാകുളം ജില്ലയിൽ കുഴുപ്പള്ളി ബീച്ചിൽ നിലവിലുള്ള പച്ചത്തുരുത്തിനോട് ചേർന്ന് 50 സെന്റ് സ്ഥലത്ത് പുതിയ പച്ചത്തുരുത്ത് സ്ഥാപിച്ചു. 1000 തൈകൾ നട്ടു. കാറ്റാടിമരങ്ങളും അടക്കാമരങ്ങളുമാണ് നട്ടത്. പരിസ്ഥിതി ദിനത്തോടനുബന്ധിച്ച് 30 തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലായി 47 പച്ചത്തുരുത്തുകൾ 583.5 സെന്റിൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുണ്ട്.
- ❖ തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിലെ കുഴൂർ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിൽ പച്ചത്തുരുത്തിനായി പുതിയ സ്ഥലങ്ങൾ കണ്ടെത്താനും ആക്ഷൻ പ്ലാനിൽ വർക്ക് ഉൾപ്പെടുത്തുവാനും വേണ്ടി മെമ്പർമാർ, ഉദ്യോഗസ്ഥർ, തൊഴിലുറപ്പ്, മേറ്റ മാർ എന്നിവരുടെ യോഗം കൂടുവാൻ തീരുമാനിച്ചു.
- ❖ തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിൽ മേയ് മാസത്തിൽ ജില്ലയിലെ 38 പച്ചത്തുരുത്തുകൾ പുനഃസന്ദർശിച്ച് നിലവിലെ സ്ഥിതി വിലയിരുത്തി. പുനഃസന്ദർശനം നടത്തിയ എല്ലാ പച്ചത്തുരുത്തുകളും തുടർ പരിപാലനം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തങ്ങൾ നടന്നുവരുന്നു.
- ❖ തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിൽ ജൂൺ മാസം പച്ചത്തുരുത്തുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി 18 ഏക്കറോളം സ്ഥലം കണ്ടെത്തി. ജില്ലാ തല ഉദ്ഘാടനം ജൂൺ 7 ന് പുഴക്കൽ ബ്ലോക്കിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന അവണൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ ശാന്ത ഹയർസെക്കൻഡറി സ്കൂളിൽ വച്ച് നടത്താൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- ❖ പാലക്കാട് ജില്ലയിൽ 7 പച്ചത്തുരുത്തുകൾ പുനസന്ദർശനം നടത്തി 252 സെന്റിൽ ഏകദേശം 720 വൃക്ഷതൈകൾ നിലവിലുണ്ട്.
- ❖ പാലക്കാട് ജില്ലയിൽ പരിസ്ഥിതി ദിനമായ ജൂൺ 5 നു തിരഞ്ഞെടുത്ത 8 സ്കൂളുകളിൽ മാതൃകാ പച്ചത്തുരുത്തുകൾ നിർമിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചു. ജില്ലയിൽ 6 ഏക്കറുകളിലായി 27 പച്ചത്തുരുത്തുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നുണ്ട്. ജില്ലാ തല ഉദ്ഘാടനം മലമ്പുഴ ബ്ലോക്കിലെ പുതുശ്ശേരി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ കിൻഫ്ര ഇന്റസ്ട്രിയൽ പാർക്കിൽ വെച്ച് ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ് നിർവ്വഹിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- ❖ മലപ്പുറം ജില്ലയിൽ പുതിയ 73 പച്ചത്തുരുത്തുകൾ 5.5 ഏക്കറിൽ ആരംഭിക്കുന്നുണ്ട്. അതിനായി 2647 ഓളം തൈകൾ വനം വകുപ്പിൽ നിന്നും ലഭ്യമാക്കാനുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. നശിച്ചു പോയ 40 പച്ചതുരുത്തിനു വേണ്ടി 2396 തൈകൾ ലഭ്യമാക്കാനുള്ള നടപടിയും സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- ❖ കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ 15 പച്ചത്തുരുത്തുകൾ പുനസന്ദർശനം നടത്തിയ. ജൂൺ മാസത്തിൽ സ്ഥാപിക്കാനായി ഇത് വരെ 334.3 സെന്റിലായി 76 പച്ചത്തുരുത്തുകൾ കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്.
- ❖ വയനാട് ജില്ലയിൽ ജൂൺ 5 പരിസ്ഥിതി ദിനത്തോടനുബന്ധിച്ച് പുതിയ 5 പച്ചത്തുരുത്തുകൾ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യും.
- ❖ കാസർഗോഡ് ജില്ലയിൽ മേയ് മാസം 5 പച്ചത്തുരുത്തുകളുടെ പുനർസന്ദർശനം പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- ❖ നിലവിൽ പരിസ്ഥിതി ദിനമായ ജൂൺ 5 നോട് അനുബന്ധിച്ച് സംസ്ഥാനത്തെ വിവിധ ജില്ലകളിൽ 500 ഏക്കറിൽ കൂടി പച്ചത്തുരുത്തുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി ലക്ഷ്യം നല്കിയിട്ടുണ്ട്.

ഇതിൽ മേയ് മാസം വരെ 284.63 ഏക്കർ ആകെ വിസ്തൃതിയിൽ 809 പച്ചത്തുരുത്തിനുള്ള സ്ഥലം കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. കൊല്ലം, കോട്ടയം, തിരുവനന്തപുരം, കണ്ണൂർ എന്നീ ജില്ലകളിലാണ് കൂടുതൽ സ്ഥലം കണ്ടത്തിയിട്ടുള്ളത്. 284.63 ഏക്കർ വിസ്തൃതിയിൽ നടാൻ ആവശ്യമായ നടീൽ തൈകൾ ലഭ്യമാക്കാനുള്ള നടപടികളും സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.

പച്ചത്തുരുത്ത് മേയ് മാസത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ										
നടന്ന യോഗം (എണ്ണം)	യോഗങ്ങളിലെ പങ്കാളിത്തം				നടന്ന ശില്പശാലകൾ		മിഷൻ നൽകിയ പരിശീലനങ്ങൾ		മിഷൻ നടത്തിയ ഇടപെടലുകളുടെ എണ്ണം	പ്രവർത്തനനങ്ങളിലുള്ള ജനപങ്കാളിത്തം
	ജനപ്രതിനിധികൾ	ഉദ്യോഗസ്ഥർ	മറ്റുള്ളവർ	ആകെ	എണ്ണം	പങ്കാളിത്തം	എണ്ണം	പങ്കാളിത്തം		
42	**236**	**310**	**354**	**900**	**1**	**35**	**5**	**108**	**214**	**900**

8. കാർഷിക മേഖലയിലെ ഇടപെടലുകൾ

ബഹു മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ സംസ്ഥാനതല മിഷൻ അവലോകന യോഗതീരുമാന പ്രകാരം ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ നടന്നുവരുന്ന ഹരിത സമൃദ്ധി വാർഡ്, തരിശ്ശു രഹിത ഗ്രാമം, ദേവഹരിതം, വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ കൃഷി, പച്ചക്കറി വ്യാപന പരിപാടികൾ തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു.

തരിശ്ശുരഹിത ഗ്രാമം			ഹരിതസമൃദ്ധി വാർഡുകൾ		
ടാർഗറ്റ് (1 GP per Block)	തെരഞ്ഞെടുത്ത ത.സ്വ.ഭ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ എണ്ണം (നെറ്റ് സീറോ പഞ്ചായത്തുകൾ ഉൾപ്പെടെ)	പ്രഖ്യാപനം നടത്തിയ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളുടെ എണ്ണം	ടാർഗറ്റ് (20 wards per Block)	തെരഞ്ഞെടുത്ത ഹരിതസമൃദ്ധി വാർഡുകളുടെ എണ്ണം	പ്രഖ്യാപനം നടത്തിയ വാർഡുകളുടെ എണ്ണം
152	**164**	**7**	**3040**	**2349**	**544**

കൃഷിയോഗ്യമായ തരിശ്ശു ഭൂമി കണ്ടെത്തി തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ കൃഷി ചെയ്തു തരിശ്ശുരഹിത ഗ്രാമം പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി ഓരോ ബ്ലോക്കിലുംപെട്ട ഒരു ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിനെ തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുണ്ട്. റിപ്പോർട്ട് മാസം വരെ 164 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളെ തരിശ്ശുരഹിതമാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു. നിലവിൽ 7 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളെ തരിശ്ശു രഹിത ഗ്രാമമായി പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഒരു വാർഡിലെ എല്ലാ വീടുകളിലും പച്ചക്കറി കൃഷി നടപ്പാക്കുന്ന ഹരിത സമൃദ്ധി വാർഡ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായുള്ള പ്രവർത്തനം റിപ്പോർട്ട് മാസം വരെ 2349 വാർഡുകളിൽ നടന്നു വരുന്നു. തിരുവനന്തപുരം, കൊല്ലം, പത്തനംതിട്ട, എറണാകുളം, പാലക്കാട്, വയനാട്, കണ്ണൂർ, മലപ്പുറം, കാസർഗോഡ് എന്നീ ജില്ലകളിലായി 544 ഹരിത സമൃദ്ധി വാർഡുകളുടെ പ്രഖ്യാപനം നടത്തി. കൂടുതൽ വാർഡുകൾ ഹരിതസമൃദ്ധി വാർഡുകളാക്കിയത് തിരുവനന്തപുരം(170), കാസഗോഡ്(150), കണ്ണൂർ(126), വയനാട്(48) എന്നീ ജില്ലകളാണ്.

ആരാധനാലയങ്ങളിലെ തരിശ്ശുഭൂമി കൃഷി ചെയ്യുന്നതിനായുള്ള ദേവഹരിതം പദ്ധതി റിപ്പോർട്ട് മാസം വരെ 59 ദേവാലയങ്ങളിൽ നടന്നു വരുന്നു.

- ❖ കൊല്ലം ജില്ലയിൽ പൂതക്കുളം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തരിശ്ശു രഹിതവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഓരോ വാർഡിലും കർഷകരുടെ കൂട്ടായ്മ ഉണ്ടാക്കി അതിലൂടെ കൂടുതൽ സ്ഥലങ്ങളിൽ കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് ഉദ്ദേശം.
- ❖ കൊല്ലം ജില്ലയിൽ പൂതക്കുളം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ കലയ്ക്കോട് വാർഡ് 18-ൽ ഇടവിള കൃഷിയായി ചേന, കാച്ചിൽ, ചേമ്പ്, മഞ്ഞൾ, ഇഞ്ചി എന്നിവ കൃഷി ചെയ്യുന്നതിനു തുടക്കം കുറിച്ചു. പൂതക്കുളം ഞാറോട് വാർഡിൽ 35 സെന്റ് സ്ഥലവും തരിശ് രഹിതമാക്കി.
- ❖ കൊല്ലം ജില്ലയിൽ കോട്ടപ്പുറം സെന്റ് തെരേസാസ് കോൺവെന്റ്, ചെമ്മക്കാട് കോൺവെന്റ്

പെരിനാട് എന്നിവിടങ്ങളിൽ ദേവ ഹരിതം പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കൃഷി ആരംഭിച്ചു.

❖ ആലപ്പുഴ ജില്ലയിലെ പെരുമ്പളം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ ഹരിതവത്ക്കരണം വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ കൃഷി സാദ്ധ്യമായ കരപ്രദേശങ്ങളിലും വയലുകളിലും പച്ചക്കറി കൃഷി വ്യാപന പരിപാടി ജനകീയ പങ്കാളിത്തത്തോടെ നടപ്പിലാക്കി. ഏകദേശം പത്ത് ഏക്കർ സ്ഥലത്ത് പുതുതായി കൃഷി നടത്തുവാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജനങ്ങൾക്ക് ഉപജീവനത്തിന് ഉപകരിക്കുന്നതിനൊപ്പം പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണത്തിനു പറമ്പ് വൃത്തിയാക്കി കൃഷി ചെയ്യുക വഴി പരിസര ശുചിത്വം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും കാർബൺ ബഹിർഗമന തോത് കുറയ്ക്കുന്നതിനും ഈ പദ്ധതി സഹായകരമായി. ആരോഗ്യദായകമായ ജൈവ പച്ചക്കറികൾ ഉത്പാദിപ്പിക്കുക വഴി ഭക്ഷ്യസുരക്ഷ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും ഇതിലൂടെ സാധിയ്ക്കുന്നു.

❖ പാലക്കാട് ജില്ലയിൽ കാർഷിക മേഖലയിൽ സമ്പൂർണ്ണ കാർഷിക വൽക്കരണം ഉറപ്പാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ഓരോ ബ്ലോക്കിൽ നിന്നും തിരഞ്ഞെടുത്ത പഞ്ചായത്തുകളിൽ പച്ചക്കറി, നെല്ല്, കിഴങ്ങുകൾ, പയറുവർഗ്ഗങ്ങൾ, മില്ലറ്റുകൾ എന്നിവ കൃഷി ചെയ്ത് മാതൃക സൃഷ്ടിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ക്യാമ്പയിനാണ് "നൂറ് മേനി". 2024 മേയ് 29 നു ക്യാമ്പയിന്റെ ശിൽപശാല സംഘടിപ്പിച്ചു പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു.

കാർഷിക മേഖലയിലെ മേയ് മാസത്തെ ഇടപെടലുകൾ										
നടന്ന യോഗം (എണ്ണം)	യോഗങ്ങളിലെ പങ്കാളിത്തം				നടന്ന ശില്പശാലകൾ		മിഷൻ നൽകിയ പരിശീലനങ്ങൾ		മിഷൻ നടത്തിയ ഇടപെടലുകളുടെ എണ്ണം	പ്രവർത്തനങ്ങളിലുള്ള ജനപങ്കാളിത്തം
	ജനപ്രതിനിധികൾ	ഉദ്യോഗസ്ഥർ	മറ്റുള്ളവർ	ആകെ	എണ്ണം	പങ്കാളിത്തം	എണ്ണം	പങ്കാളിത്തം		
35	84	179	287	550	1	107	1	20	72	713

9. ഹരിത സ്ഥാപനങ്ങൾ

ഹരിതകേരളം മിഷനും ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുമായി യോജിച്ചു കൊണ്ട് കേരളത്തിലെ എല്ലാ ജില്ലകളിലും ഉൾപ്പെടുന്ന തിരഞ്ഞെടുത്ത വിദ്യാലയങ്ങൾ, കോളേജുകൾ, ഓഫീസുകൾ, ഓഫീസ് കോംപ്ലക്സുകൾ എന്നിവ മുൻഗണനാ ക്രമത്തിൽ മാതൃക ഹരിത സ്ഥാപനമായി മാറ്റുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.

❖ ഹരിതകേരളം മിഷൻ റിസോഴ്സ് പേഴ്സൺമാരും ഇന്റേൺഷിപ്പ് ട്രെയിനിമാരും ഉൾപ്പെട്ട പരിശോധന കമ്മിറ്റിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലകളിലെ തിരഞ്ഞെടുത്ത സ്ഥാപനങ്ങളെ വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

❖ വിലയിരുത്തൽ ഫോറം ഹരിതകേരളം മിഷൻ തയ്യാറാക്കി നല്കിയിട്ടുണ്ട്. പരിശോധന കമ്മിറ്റി വിവിധ തലത്തിലെ ഓഫീസുകൾ വിലയിരുത്തി എ പ്ലസ്, എ ഗ്രേഡ്, ബി ഗ്രേഡ്, നോ ഗ്രേഡ് എന്നിങ്ങനെയാണ് ഗ്രേഡിംഗ് നൽകിയത്.

❖ ഹരിത പെരുമാറ്റച്ചട്ടം ഉറപ്പാക്കൽ, ഖര-ദ്രവ മാലിന്യ സംസ്കരണം, ശുചിത്വം, ഇ-മാലിന്യം ഒഴിവാക്കൽ, തുടങ്ങിയ പതിനെട്ട് കാര്യങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് ഓരോന്നിനും പരമാവധി അഞ്ച്മാർക്ക് വീതം 100 മാർക്ക് നൽകും. ഇതിനുപുറമേ ജലസംരക്ഷണ, ഊർജസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, മഴവെള്ള സംഭരണം ഉൾപ്പെടെയുള്ളവയ്ക്ക് 20 മാർക്കും ലഭിക്കും. ആകെ 120 മാർക്ക്.

❖ പരിശോധനയിൽ 80 മാർക്കിനു മുകളിലുള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഹരിത സ്ഥാപനം പദവിയും സർട്ടിഫിക്കറ്റും ഹരിത കേരളം മിഷൻ നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

❖ 80 മാർക്കിന് താഴെ ഉള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഹരിത കേരളം മിഷൻ പ്രത്യേക ഇടപെടലുകൾ നടത്തി, 15 ദിവസത്തെ കാലാവധി നിശ്ചയിച്ച്, പുനഃപരിശോധന നടത്തി യോഗ്യത നേടുന്ന പക്ഷം ഹരിതസ്ഥാപനം പദവി, ഗ്രേഡ്, സർട്ടിഫിക്കറ്റ് എന്നിവ നൽകുന്നതാണ്.

❖ സ്ഥലവും മറ്റ് പരിമിതികളും കാരണം ചില സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പച്ചത്തുരുത്ത് ഉൾപ്പെടെയുള്ളവ നടപ്പാക്കാൻ പ്രയാസമുണ്ടാകും എന്നതിനാലാണ് എ ഗ്രേഡ് കിട്ടുന്നവർക്കും ഹരിത

സാക്ഷ്യപത്രം നൽകുന്നത്.

- ജൂൺ മാസത്തിനുള്ളിൽ 15000 സ്ഥാപനങ്ങളെ ഹരിതസ്ഥാപന പദവിയിലേക്ക് എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഹരിതകേരളം മിഷൻ ഏറ്റെടുത്തിട്ടുണ്ട്.

ജില്ല	പരിശോധനകൾ നടത്തിയ സ്ഥാപങ്ങൾ	ഹരിതസ്ഥാപനം പദവിയിലേക്ക് എത്തിക്കാൻ കഴിഞ്ഞ സ്ഥാപനങ്ങൾ	ബി ഗ്രേഡ് ലഭിച്ച സ്ഥാപനങ്ങൾ	ഗ്രേഡ് ലഭിക്കാത്ത സ്ഥാപനങ്ങൾ
തിരുവനന്തപുരം	1786	1271	338	177
കൊല്ലം	1909	940	611	358
പത്തനംതിട്ട	1296	837	323	136
ആലപ്പുഴ	613	459	113	41
കോട്ടയം	602	419	125	58
ഇടുക്കി	531	361	110	60
എറണാകുളം	1163	509	376	278
തൃശ്ശൂർ	2288	1556	656	76
പാലക്കാട്	644	448	121	75
മലപ്പുറം	678	373	222	83
കോഴിക്കോട്	727	502	139	86
വയനാട്	148	86	23	39
കണ്ണൂർ	1062	927	129	6
കാസർകോട്	892	767	98	27
ആകെ	14339	9455	3384	1500

- മേയ് മാസം വരെ 14339 സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പരിശോധനകൾ നടത്തി. 9455(65.94%) സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഹരിതസ്ഥാപന പദവി ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- സംസ്ഥാനത്ത് മേയ് മാസത്തിൽ 256 സ്ഥാപനങ്ങളിൽ വിലയിരുത്തൽ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ആയതിൽ 248 സ്ഥാപനങ്ങളെ ഹരിത സ്ഥാപനങ്ങളാക്കി മാറ്റിയിട്ടുണ്ട്. കൂടുതൽ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പരിശോധന നടത്തിയതും ഹരിത സ്ഥാപനങ്ങളാക്കിയതും തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിലാണ്.
- കണ്ണൂർ, കാസറഗോഡ്, ആലപ്പുഴ, തിരുവനന്തപുരം എന്നീ ജില്ലകൾ ഏറ്റെടുത്ത സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഇടപെടലുകൾ നടത്തി 70 ശതമാനത്തിനു മുകളിൽ ഹരിത സ്ഥാപനങ്ങളാകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.
- തൃശ്ശൂർ, തിരുവനന്തപുരം, കൊല്ലം, കണ്ണൂർ, പത്തനംതിട്ട, എന്നീ ജില്ലകളിൽ കൂടുതൽ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ അസ്സെസ്സ്മെന്റ് നടത്തിട്ടുണ്ട്.
- സംസ്ഥാനത്ത് ഏറ്റവും കൂടുതൽ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പരിശോധന നടത്തിയതും, ഏറ്റവും കൂടുതൽ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഹരിത പദവിയിൽ എത്തിച്ചതും തൃശ്ശൂർ ജില്ലയാണ്. 2288 സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഗ്രേഡിംഗ് നടത്തിയതിൽ 1556 സ്ഥാപനങ്ങളെ ഹരിത സ്ഥാപനങ്ങളാക്കി മാറ്റിയിട്ടുണ്ട്.
- ആലപ്പുഴ ജില്ലയിൽ ചെങ്ങന്നൂർ ഡയറ്റിലെ അധ്യാപക വിദ്യാർത്ഥികളുടെ സമൂഹ സമ്പർക്ക സഹവാസ ക്യാമ്പ് നടത്തി. സർവ്വേയുടെ ഭാഗമായി 42 കുട്ടികൾക്ക് ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ ഹരിത സ്ഥാപനം പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിലയിരുത്തലും ഗ്രേഡിങ്ങും സംബന്ധിച്ച് ക്ലാസ്സ് നൽകി. ഇതോടൊപ്പം ശുചിത്വ മാലിന്യ സംസ്കരണവും ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോകോൾ പരിപാലനവും വിശദീകരിച്ചു.
- എറണാകുളം ജില്ലയിൽ മേയ് മാസം 55 സ്ഥാപനങ്ങൾ റിവിസ്റ്റ് ചെയ്യുകയും 22 സ്ഥാപനങ്ങൾ B ഗ്രേഡിൽ നിന്നും A ഗ്രേഡിലേയ്ക്ക് മാറ്റിയിട്ടുണ്ട്.

- ❖ എറണാകുളം ജില്ലയിൽ വേങ്ങൂർ രാജഗിരി വിശ്വജ്യോതി ആർട്സ് ആൻഡ് സയൻസ് കോളേജിന് ഹരിത ക്യാമ്പസ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകി.
- ❖ കാസർഗോഡ് ജില്ലയിൽ മേയ് മാസം 3 സ്ഥാപനങ്ങൾ റീവിസ്റ്റ് ചെയ്ത് ഹരിതസ്ഥാപനമാക്കി ഉയർത്തുവാൻ സാധിച്ചു. ആദ്യഘട്ടത്തിൽ നൽകിയ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് വിതരണം ചെയ്തു.

ഹരിത സ്ഥാപനം മേയ് മാസത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ										
നടന്ന യോഗം (എണ്ണം)	യോഗങ്ങളിലെ പങ്കാളിത്തം				നടന്ന ശില്പശാലകൾ		മിഷൻ നൽകിയ പരിശീലനങ്ങൾ		മിഷൻ നടത്തിയ ഇടപെടലുകളുടെ എണ്ണം	പ്രവർത്തനങ്ങളിലുള്ള ജനപങ്കാളിത്തം
	ജനപ്രതിനിധികൾ	ഉദ്യോഗസ്ഥർ	മറ്റുള്ളവർ	ആകെ	എണ്ണം	പങ്കാളിത്തം	എണ്ണം	പങ്കാളിത്തം		
265	222	1522	700	2444	1	60	3	84	762	10320

10. വിനോദ സഞ്ചാര മേഖലയിലെ ഇടപെടലുകൾ

10.1 ഹരിത ടൂറിസം

- ❖ ഹരിത കേരളം മിഷനും ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുമായി യോജിച്ചു കൊണ്ട് കേരളത്തിലെ എല്ലാ ജില്ലകളിലും ഉൾപ്പെടുന്ന 108 തിരഞ്ഞെടുത്ത ടൂറിസ്റ്റ് ഡെസ്റ്റിനേഷനുകൾ മുൻഗണനാ ക്രമത്തിൽ മാതൃക ഹരിത ടൂറിസം ഡെസ്റ്റിനേഷനായി മാറ്റുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.
- ❖ ഹരിത ടൂറിസം ഡെസ്റ്റിനേഷനായി മാറ്റുന്നതിനോടൊപ്പം പ്രത്യേക ഇടപെടലുകളിലൂടെ പ്രാദേശിക ജനങ്ങളുടെ തൊഴിൽ സാധ്യത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും അവരുടെ ജീവിത നിലവാരവും സാമ്പത്തിക സ്ഥിതിയും മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുമായിട്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ലക്ഷ്യമിട്ടിരിക്കുന്നത്.
- ❖ ടൂറിസ്റ്റ് ഡെസ്റ്റിനേഷനുകളിൽ ഹരിത പെരുമാറ്റച്ചട്ടത്തിന്റെ മാർഗ്ഗരേഖ (കരട്) അവലംബിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് സ്വീകരിച്ചു വരുന്നത്.
- ❖ ഹരിത ഡെസ്റ്റിനേഷൻ ആക്കി മാറ്റുന്നതോടൊപ്പം നിലവിൽ വിനോദ സഞ്ചാരികൾക്കു ലഭിക്കുന്ന സംവിധാനങ്ങളുടെ ഗുണനിലാവരം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും സാധ്യമായ പുതു സംവിധാനങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുവാനും പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നു.
- ❖ ടൂറിസ്റ്റ് ഡെസ്റ്റിനേഷനുകൾ കൂടുതൽ ആകർഷകമാക്കാനും ഹരിത ചട്ടം പാലിച്ച് ഹരിത ടൂറിസം നടപ്പിലാക്കുവാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കാണ് പരിഗണന നൽകുന്നത്.
- ❖ കൊല്ലം ജില്ലയിൽ പുതിയതായി തിരഞ്ഞെടുത്ത ടൂറിസ്റ്റ് ഡെസ്റ്റിനേഷനുകളിൽ അവസ്ഥാ പഠനം നടന്നു.
- ❖ പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിലെ അടവി ഇക്കോ ടൂറിസം കേന്ദ്രത്തിൽ സന്ദർശകർക്ക് കുടിവെള്ള സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തി, ശുചിമുറി നവീകരണം, ഭിന്നശേഷി സൗഹൃദനിർമ്മാണങ്ങൾ എന്നിവയുടെ എസ്റ്റിമേറ്റ് അംഗീകാരത്തിനായി വനം വകുപ്പിന് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- ❖ പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിലെ കോന്നി ആനക്കൂട് ജൈവ അജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ ശരിയായ രീതിയിൽ സംസ്കരിക്കുന്നു എന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ശുചിമുറി നവീകരണം, ഭിന്നശേഷി സൗഹൃദമാക്കൽ, സോളാർ പദ്ധതിയുടെ പുനരുദ്ധാരണം, ആനപിണ്ഡ സംസ്കരണ സംവിധാനം, ശുചിത്വപരിസ്ഥിതി, വന നിയമങ്ങൾ പാലിക്കൽ, ഹരിത ചട്ടങ്ങൾ പാലിക്കൽ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച വീഡിയോ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.
- ❖ ആലപ്പുഴ ജില്ലയിൽ ഹരിത ടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങളായ പുല്ലായം ആക്കനടി പ്രദേശങ്ങളിൽ മഴക്കാലരോഗങ്ങൾ തടയുന്നതിനു വേണ്ടി പ്രദേശത്ത് 112 പേർ ചേർന്ന് ശുചീകരണം നടത്തി. കൂടാതെ മാരാരി ബീച്ചിൽ മഴക്കാലപൂർവ്വ ശുചീകരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ബീച്ച് പരിസരം വൃത്തിയാക്കി. പാതിരാമണലിൽ നേവി ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഒരു ദിവസം താമസിച്ച് പരിസരങ്ങൾ ശുചിയാക്കി.

❖ വയനാട് ജില്ലയിൽ എടയ്ക്കൽ ടൂറിസം കേന്ദ്രത്തിന്റെ വികസനത്തിന് 2 കോടി 90 ലക്ഷം രൂപ എടയ്ക്കൽ ഡെസ്റ്റിനേഷൻ മാനേജ്മന്റ് കമ്മിറ്റി (DMC) വകയിരുതിയിട്ടുണ്ട്.

❖ കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ മഴക്കാലപൂർവ്വ ശുചീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ശുചിത്വ ഹർത്താൽ നടത്തി. ആയതിനോടനുബന്ധിച്ച് ജില്ലയിലെ ഹരിത ടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങളിലും മികച്ച രീതിയിൽ ശുചീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നിട്ടുണ്ട്.

❖ കാസർഗോഡ് ജില്ലയിൽ തിരഞ്ഞെടുത്ത 9 ടൂറിസ്റ്റ് കേന്ദ്രങ്ങളിൽ മേയ് മാസം ശുചീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു. 9 കേന്ദ്രങ്ങളിലായി 500 പേര് പങ്കെടുത്തു. കടൽതീര ശുചീകരണത്തിന് പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ നൽകി.

ഹരിത ടൂറിസം മേയ് മാസത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ										
നടന്ന യോഗം (എണ്ണം)	യോഗങ്ങളിലെ പങ്കാളിത്തം				നടന്ന ശില്പശാലകൾ		മിഷൻ നൽകിയ പരിശീലനങ്ങൾ		മിഷൻ നടത്തിയ ഇടപെടലുകളുടെ എണ്ണം	പ്രവർത്തനങ്ങളിലുള്ള ജനപങ്കാളിത്തം
	ജനപ്രതിനിധികൾ	ഉദ്യോഗസ്ഥർ	മറ്റുള്ളവർ	ആകെ	എണ്ണം	പങ്കാളിത്തം	എണ്ണം	പങ്കാളിത്തം		
24	95	134	165	394	0	0	0	0	94	289

ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഹരിത ടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങൾക്കുള്ള മാർഗ്ഗരേഖ ജില്ലാ മിഷനുകളിലേക്ക് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇതോടൊപ്പം വിനോദ സഞ്ചാരകേന്ദ്രത്തിന്റെ അവസ്ഥാ പഠനം എല്ലാ ജില്ലകളിലും നടന്നു. അവസ്ഥാ പഠനം നടത്തിയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ചർച്ചയും അവതരണവും നടന്നു വരുന്നു. അവസ്ഥാ പഠനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കർമ്മരേഖ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഓരോ പ്രവർത്തികൾക്കും സമയക്രമം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവ ഓരോ മാസവും വിലയിരുത്തുന്നുണ്ട്. സമർപ്പിച്ച പല പ്രൊജെക്ടുകളും അനുമതി വാങ്ങുന്നതിനും നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും വേണ്ട ഇടപെടലുകൾ നടക്കുന്നുണ്ട്.

11. ശുചിത്വ-മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

ജൈവമാലിന്യത്തിന് ഉറവിട മാലിന്യ സംസ്കരണവും അജൈവ മാലിന്യത്തിന് വാതിൽപ്പടി ശേഖരണവും കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളാണ് ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്.

❖ 16466 മിനി മെറ്റീരിയൽ കളക്ഷൻ സെന്ററുകൾ (എം.സി.എഫ്)
❖ 1313 മെറ്റീരിയൽ കളക്ഷൻ സെന്ററുകൾ (എം.സി.എഫ്)
❖ 138 റിസോഴ്സ് റിക്കവറി ഫെസിലിറ്റി (ആർ.ആർ.എഫ്)
❖ 35352 ഹരിത കർമ്മ സേന അംഗങ്ങൾ.

പ്രവർത്തനങ്ങൾ	
വാതിൽപ്പടി ശേഖരണം നടത്തുന്ന വീടുകളുടെ എണ്ണം (ലക്ഷം) (വാർ റൂം ഡാറ്റ)	77.11
സംസ്ഥാനത്ത് ഹരിത കർമ്മസേന വാതിൽപ്പടി ശേഖരണം നടത്തുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾ (ലക്ഷം) (വാർ റൂം ഡാറ്റ)	7.1
ശേഖരിച്ച അജൈവ പാഴ് വസ്തുക്കളിൽ ക്ലീൻ കേരള കമ്പനിക്ക കൈമാറിയ തരം തിരിച്ച പ്ലാസ്റ്റിക് (ടൺ)	945.985
ശേഖരിച്ച അജൈവ പാഴ് വസ്തുക്കളിൽ ക്ലീൻ കേരള കമ്പനിക്ക കൈമാറിയ നിഷ്ക്രിയ മാലിന്യം (ടൺ)	3127.514
ശേഖരിച്ച അജൈവ പാഴ് വസ്തുക്കളിൽ ക്ലീൻ കേരള കമ്പനിക്ക കൈമാറിയ ഇ-മാലിന്യം (ടൺ)	22.453
യൂസർഫീ ഇനത്തിൽ ഹരിത കർമ്മ സേനക്ക് ലഭിച്ചിട്ടുള്ള വരുമാനം(കോടി) (വാർ ഡാറ്റ)	29.87

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലുള്ള MCF-കളുടെ എണ്ണം	**1313**
തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലുള്ള MINI MCF-കളുടെ എണ്ണം	**16466**
തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലുള്ള (ആർ.ആർ.എഫ്) കേന്ദ്രങ്ങൾ	**138**
മാലിന്യ ഓൺലൈൻ മോണിട്ടറിംഗ് ഹരിതമിത്രം ആപ്പ് നടപ്പിലാക്കിയ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ എണ്ണം	**1027**
മാലിന്യ ഓൺലൈൻ മോണിട്ടറിംഗ് ഹരിതമിത്രം ആപ്പ് വഴി എൻറോൾ ചെയ്ത കെട്ടിടങ്ങൾ (ലക്ഷം)	**82.88**

❖ മേയ് മാസത്തിൽ 945.985 ടൺ തരം തിരിച്ച പ്ലാസ്റ്റിക്കും, 3127.514 ടൺ നിഷ്ക്രിയ മാലിന്യങ്ങളും, 58.420 ടൺ ലെഗസി മാലിന്യങ്ങളും, 22.453 ടൺ ഇ-മാലിന്യങ്ങളും, 83.011 ടൺ ചില്ല് മാലിന്യവും 47.770 ടൺ തുണി മാലിന്യവും 4.401 ടൺ ആപൽക്കരമായ മാലിന്യവും ക്ലീൻ കേരള കമ്പനിക്ക് കൈമാറിയിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ 1.500 ടൺ പ്ലാസ്റ്റിക് ഷ്രെഡ് ചെയ്യുകയും ചെയ്തു.

❖ യൂസർഫീ ഇനത്തിൽ 29.87 കോടി രൂപയുടെ വരുമാനം ഹരിത കർമ്മ സേനക്ക് ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു ഹരിത കർമ്മസേന അംഗത്തിന് 8449 രൂപ ശരാശരി പ്രതിമാസ വരുമാനമായി ലഭിച്ചതായി കണക്കാക്കുന്നു. ഇതുകൂടാതെ ക്ലീൻ കേരള കമ്പനിയും സ്വകാര്യ ഏജൻസികൾക്കും പാഴ് വസ്തുക്കൾ നൽകുന്നത് വഴിയും വരുമാനം ഹരിതകർമ്മ സേനാംഗങ്ങൾക്ക് ലഭിക്കുന്നുണ്ട്.

❖ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പിന്റെ വാർ റൂം ഡാറ്റയാണ് റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾകൊള്ളിച്ച് വന്നിരുന്നത്. എന്നാൽ വാർ റൂം ഡാറ്റ സൈറ്റിൽ കഴിഞ്ഞ അഞ്ചു മാസങ്ങളായി update / മാറ്റം വരുത്തിയിട്ടില്ല.

❖ വാർ റൂം ഡാറ്റാ പ്രകാരം കേരളത്തിലെ എല്ലാ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലുള്ള 77.11 ലക്ഷം വീടുകളിൽ നിന്നും 7.1 ലക്ഷം സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും ഹരിത കർമ്മസേന വാതിൽപ്പടി ശേഖരണം നടത്തുന്നുണ്ട്.

❖ മാലിന്യത്തിന്റെ ഉറവിടം മുതൽ സംസ്കരണം വരെ ട്രാക്ക് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഓൺലൈൻ മോണിട്ടറിംഗ് ഹരിതമിത്രം ആപ്പ് 1027 തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

❖ ഹരിതമിത്രം അപ്ലിക്കേഷൻ മുഖേന 82.88 ലക്ഷം കെട്ടിടങ്ങളിൽ അപ്ലിക്കേഷൻ വഴിയുള്ള സർവീസ് നൽകുന്നുണ്ട്.

❖ കോഴി/പൗൾട്രി അറവു മാലിന്യം ശാസ്ത്രീയമായി സംസ്കരിക്കുന്നതിന് ജില്ലകളിൽ സ്വകാര്യ പങ്കാളിത്തത്തോടെ 40 റെൻററിംഗ് പ്ലാൻറുകൾ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു.

ശുചിത്വ-മാലിന്യ സംസ്കരണ മേയ് മാസം										
നടന്ന യോഗം (എണ്ണം)	യോഗങ്ങളിലെ പങ്കാളിത്തം				നടന്ന ശില്പശാലകൾ		മിഷൻ നൽകിയ പരിശീലനങ്ങൾ		മിഷൻ നടത്തിയ ഇടപെടലുകളുടെ എണ്ണം	പ്രവർത്തനങ്ങളിലുള്ള ജനപങ്കാളിത്തം
	ജനപ്രതിനിധികൾ	ഉദ്യോഗസ്ഥർ	മറ്റുള്ളവർ	ആകെ	എണ്ണം	പങ്കാളിത്തം	എണ്ണം	പങ്കാളിത്തം		
687	**3040**	**4615**	**3976**	**11631**	**16**	**991**	**8**	**423**	**2950**	**69892**

❖ കൊല്ലം ജില്ലയിൽ മാലിന്യമുക്തം നവകേരളം കാമ്പയിൻ മൂന്നാംഘട്ട പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി കാമ്പയിൻ സെക്രട്ടറിയേറ്റിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ കൊല്ലം കളക്ടറേറ്റ് പരിസരത്ത് ശുചീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തി.

❖ ഇടുക്കി ജില്ലയിൽ കുടുംബശ്രീയുടെ ''അരങ്ങ് 24'' എന്ന പ്രോഗ്രാമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സേനാപതി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ മാലിന്യസംസ്കരണത്തെ പറ്റി ഹരിതകേരളം മിഷൻ ക്ലാസ് നൽകി. 180 പേർ ക്ലാസിൽ പങ്കെടുത്തു. ജില്ലയിലെ 3 പഞ്ചായത്തുകളിൽ ഹരിത അയൽക്കൂട്ട പ്രഖ്യാപനത്തിലുള്ള ഇടപെടലുകൾ നടത്തി.

❖ ഇടുക്കി ജില്ലയിൽ സേനാപതി പഞ്ചായത്തിലെ ADS, പ്രസിഡണ്ട്, സെക്രട്ടറിമാർക്ക് കാർബൺ

നൃഭൽ പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഒരു ക്ലാസ്സ് നടത്തി. 165 അയൽക്കൂട്ടങ്ങളും ഹരിത അയൽക്കൂട്ടങ്ങളായി പ്രഖ്യാപിക്കുക എന്ന നിർദ്ദേശം വയ്ക്കുകയുണ്ടായി. മൂന്ന് വാർഡുകളിലെ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ ഹരിത അയൽക്കൂട്ടങ്ങളായിട്ടുണ്ട് ബാക്കി അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ കൂടി ഹരിത അയൽക്കൂട്ടങ്ങളാക്കുവാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടങ്ങുന്നതാണ്. 180 പേർ ക്ലാസിൽ പങ്കെടുത്തു.

- എറണാകുളം ജില്ലയിൽ ആലങ്ങാട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് മഴക്കാലപൂർവ്വ ശുചീകരണം പ്രവർത്തനങ്ങൾ 18/05/2024 ന് നിയമ വ്യവസായ കയർ വകുപ്പ് മന്ത്രി ശ്രീ പി രാജീവ് തിരുവാല്ലൂർ എഴുവച്ചിറയിൽ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു.
- പാലക്കാട് ജില്ലയിൽ 2024 മേയ് 17 മുതൽ 30 വരെയുള്ള തീയ്യതികളിൽ ജില്ലയിൽ പല തദ്ദേശസ്വയംഭരണങ്ങളിലെയും വാർഡ് തല ശുചീകരണ പ്രവർത്തനം ഹരിത കേരളം മിഷന്റെയും, ശുചിത്വ മിഷന്റെയും, തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെയും, നാട്ടുകാരുടെയും പങ്കാളിത്തത്തോടെ നടത്തിയിരുന്നു.

12. ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോകോൾ

- തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിൽ കിളിമാന്നൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ ശിവയോഗിക്കാവ് ക്ഷേത്രത്തിലെ ഉത്സവം ഹരിത ഉത്സവമായി നടത്തി.

13. അഞ്ചുനാട് പരിസ്ഥിതി പുനഃസ്ഥാപന പദ്ധതി (അഞ്ചുനാട്ടു ഭൂപ്രദേശങ്ങളിലെ ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലനവും സുസ്ഥിര ഉപജീവനവും" - തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ)

ഹരിത കേരളം മിഷൻ സ്പെഷ്യൽ പർപ്പസ് വെഹിക്കിൾ ആയി ഹൈറേഞ്ച് മേഖലയിൽ യുണൈറ്റഡ് നേഷൻസ് ഡെവലപ്മെന്റ് പ്രോഗ്രാം (UNDP), 2018 മുതൽ 2022 വരെ നടപ്പിലാക്കിയിരുന്ന പദ്ധതിയാണ് "അഞ്ചുനാട്ടും സമീപ ഭൂപ്രദേശങ്ങളിലെ ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലനവും സുസ്ഥിര ഉപജീവനവും".

- മൂന്നാർ, ചിന്നക്കനാൽ, മറയൂർ, കാന്തല്ലൂർ, വട്ടവട, ദേവികുളം, അടിമാലി, മാങ്കുളം, ഇടമലക്കുടി, കുട്ടമ്പുഴ, അതിരപ്പിള്ളി എന്നീ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിലാണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിയിരുന്നത്.
- പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ സുസ്ഥിരമായ തുടർച്ച ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ കീഴിൽ പ്രോജക്ട് മാനേജ്മെന്റ് യൂണിറ്റ് (പി.എം.യു) രൂപീകരിച്ച് നിലവിൽ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു.

13.1) സുസ്ഥിര കരിമ്പ് കൃഷി (Sustainable Sugarcane Initiative - SSI) - മണ്ണിന്റെ ഗുണമേന്മ വർദ്ധിപ്പിച്ച് ശാസ്ത്രീയമായ രീതിയിൽ എസ്.എസ്.ഐ മോഡലിലൂടെ കർഷകന് കൂടുതൽ വിളവ് ഉണ്ടാകുക, ഒപ്പം ജി.ഐ ടാഗുള്ള മറയൂർ ശർക്കരയ്ക്ക് കൂടുതൽ മൂല്യം കിട്ടുന്ന തരത്തിലുള്ള വിപണനം വരെ പിന്തുണ നൽകുന്ന തരത്തിൽ വിവിധ ഏജൻസികളെ ഏകോപിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുള്ള സമഗ്രമായ പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് നടപ്പിലാക്കുന്നത്.

ഇതിന്റെ ഭാഗമായി കർഷകരുടെ ആവശ്യപ്രകാരം മണ്ണ് പര്യവേക്ഷണ - മണ്ണ് സംരക്ഷണ വകുപ്പുമായി ചേർന്ന് മറയൂർ, കാന്തല്ലൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രദേശങ്ങളിലെ 59 കരിമ്പ് കർഷകരുടെ മണ്ണ് സാമ്പിളുകൾ ശേഖരിക്കുകയും പരിശോധന നടത്തുകയും, സോയിൽ ഹെൽത്ത് കാർഡ് തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്തു. 30.05.2024 ന് സോയിൽ ഹെൽത്ത് കാർഡുകൾ കർഷകർക്ക് വിതരണം ചെയ്യുകയും ഹെൽത്ത് കാർഡിലെ വിവരങ്ങൾ വിശദീകരിക്കുന്നതിനും കർഷകരുടെ സംശയ നിവാരണം നടത്തുന്നതിനുമായി കർഷകർക്കായി അഗ്രോ ക്ലിനിക്ക് സംഘടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അഗ്രോ ക്ലിനിക്കിൽ 30 കർഷകർ പങ്കെടുത്തു.

13.2) നെൽകൃഷി വികസനം - അടിമാലി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ കൊരങ്ങാട്ടി പാടശേഖരത്തിലെ വെള്ളക്കെട്ട് പരിഹരിക്കുന്നതിനായി കനാലുകൾ നവീകരിക്കുന്നതും, വന്യമൃഗ

ശല്യത്തിന് പരിഹാര മാർഗങ്ങൾ അവലംബിക്കുന്നതും, കാർഷിക ടൂറിസം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ പുരോഗമിക്കുന്നു. പാടശേഖരത്തിലെ ജലസേചന-ജലനിർഗമന പോരായ്മകൾ പരിഹരിക്കുന്നതിന് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ജലസേചന വകുപ്പ് പാടശേഖരം സന്ദർശിച്ച് എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കുകയും പ്രവൃത്തികൾക്ക് ഭരണാനുമതി ലഭിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ടെക്നിക്കൽ അനുമതിക്ക് ഡീറ്റൈൽഡ് എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്തു. കൊരങ്ങാട്ടി പാടശേഖരത്തിലെ വന്യജീവി സംഘർഷം തടയുന്നതിനായി കൃഷി വകുപ്പ് വഴി RKVY സ്കീമിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി സോളാർ ഫെൻസിങ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

13.3) പുൽതൈല കൃഷിയും മൂല്യ വർദ്ധിത ഉൽപന്നങ്ങളും - കർഷകർക്ക് വരുമാനം ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനായി പുൽതൈല കൃഷി 28 ഏക്കറിൽ കൂടി കൃഷി ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. 5 ഏക്കറിൽ കൃഷി തുടങ്ങുന്നതിന് ആവശ്യമായ അത്യുൽപാദന ശേഷിയുള്ള കൃഷ്ണ ഇനം തൈലപുൽ തൈകൾ ബാംഗ്ലൂരിലെ CIMAP ൽ നിന്നും ലഭ്യമാക്കുവാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഓടക്കാലിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന Aromatic and Medicinal plants Research station വഴി തൈലപ്പുൽക്കൃഷിക്ക് ആവശ്യമായ സാങ്കേതിക സഹായം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും പുൽതൈല യൂണിറ്റുകൾക്ക് അഗ്രി ബിസിനെസ് എന്റർപ്രൈസ് മാതൃകയിൽ കൃഷി വകുപ്പ് വഴി സഹായം നൽകുന്നതിനും ഉള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്തിട്ടുണ്ട്.

13.4) നീലക്കുറിഞ്ഞി ജൈവ വൈവിധ്യ വിജ്ഞാന കേന്ദ്രം - ലോക ജൈവ വൈവിധ്യ ദിനത്തിനോട് അനുബന്ധിച്ച് 2024 മേയ് 26, 27, 28 എന്നീ തീയതികളിലായി കുട്ടികൾക്കായി 'നീലക്കുറിഞ്ഞി' ജൈവ വൈവിധ്യ പഠനോത്സവ ക്യാമ്പ് സംഘടിപ്പിച്ചു. കുട്ടികളിൽ ജൈവവൈവിധ്യത്തെക്കുറിച്ചും അതിന്റെ സംരക്ഷണത്തിന്റെയും പ്രാധാന്യം മനസിലാക്കുന്നതിനും ഒപ്പം പ്രകൃതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളിൽ അനുഭവ പഠനം സാധ്യമാക്കുക എന്നതുമായിരുന്നു ക്യാമ്പിന്റെ ലക്ഷ്യം. ഐഎച്ച്ആർഎംഎൽ പദ്ധതിയുടെ സഹായത്തോടെ അടിമാലി ഗവൺമെന്റ് ഹൈസ്കൂളിൽ 2022-ൽ സ്ഥാപിച്ച 'നീലക്കുറിഞ്ഞി' ജൈവ വൈവിധ്യ വിജ്ഞാന കേന്ദ്രത്തിന്റെ കീഴിലാണ് ഈ പഠനോത്സവം സംഘടിപ്പിച്ചത്.

ഈ പഠനോത്സവത്തിന്റെ ഭാഗമായി കേരളത്തിലെ എല്ലാ ബ്ലോക്കുകളിലും ജൈവ വൈവിധ്യ വിജ്ഞാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മെഗാക്വിസ് സംഘടിപ്പിക്കുകയും ഇതിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിനായി ഓൺലൈൻ ആയി 8142 കുട്ടികൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുകയും അതിൽ 4790 കുട്ടികൾ പങ്കെടുക്കുകയും ചെയ്തു. ബ്ലോക്ക് തലത്തിൽ നിന്നും ജയിച്ചു വന്ന 631 കുട്ടികൾ ജില്ലാതലത്തിൽ പങ്കെടുക്കുകയും അതിൽ നിന്നും തിരഞ്ഞെടുത്ത 60 കുട്ടികളാണ് നീലക്കുറിഞ്ഞി പഠനോത്സവ ക്യാമ്പിൽ പങ്കെടുത്തത്. നീലക്കുറിഞ്ഞി കേന്ദ്രത്തിനോട് ചേർന്ന് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന പച്ചത്തുരുത്തുകളും അതിലെ ജൈവ വൈവിധ്യവും ക്യാമ്പിന്റെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ പ്രധാന ഘടകമായിരുന്നു. കൂടാതെ പശ്ചിമഘട്ടവും അതിലെ ആവാസ വ്യവസ്ഥകളും ഒപ്പം കേരളം നേരിടുന്ന പാരിസ്ഥിതിക വെല്ലുവിളികളുമൊക്കെ പ്രധാനവിഷയങ്ങളാക്കികൊണ്ടുള്ള ശില്പശാലകളും പ്രവർത്തനങ്ങളുമാണ് ക്യാമ്പിൽ ഒരുക്കിയിരിരുന്നത്. ക്യാമ്പിൽ പങ്കെടുക്കുന്ന 60 കുട്ടികളെയും സംസ്ഥാന തലത്തിലുള്ള 'ഹരിത കേരളം മിഷൻ അംബാസിഡർ' മാരായി അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ടു ബാഡ്ജ് നൽകി അനുമോദിക്കുകയും ചെയ്തു.

13.5) മൂന്നാർ മാലിന്യ സംസ്കരണം - മൂന്നാറിലെ മാലിന്യ സംസ്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഹരിതകേരളം മിഷൻ പ്രോജക്ട് മാനേജ്മെന്റ് യൂണിറ്റ് നേതൃത്വത്തിൽ മൂന്നാർ സന്ദർശിച്ച് നേരിട്ട് സ്ഥിതി വിലയിരുത്തി അവസ്ഥ പഠന റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുകയും തുടർ നടപടികൾക്കായി സർക്കാരിനു സമർപ്പിച്ചു. നിലവിലെ പ്രശ്നങ്ങളും അവ പരിഹരിക്കാനുള്ള നിർദേശങ്ങളും പദ്ധതികൾക്കായുള്ള സ്കീം മാപ്പിങ്ങും റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

14. പാറക്വാറി റീച്ചാർജിങ്

- ❖ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട പാറമടകളിൽ സംഭരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ജലം, വേനൽ കാലത്ത് കൃഷി, കുടിവെള്ളം മുതലായ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് വിനിയോഗിക്കാനുള്ള സാധ്യത തേടി ഹരിത കേരള മിഷൻ വിവിധ പാറമടകൾ സന്ദർശിച്ച് വിവരശേഖരണം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരത്തിൽ സാധ്യതയുള്ള 286 ക്വാറികൾ സംസ്ഥാനത്ത് കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. സാധ്യതയുള്ള പാറമടകൾ ഹരിത കേരള മിഷൻ നേരിട്ട് പരിശോധിച്ച് ആയതിൽ ഏറ്റവും മുൻഗണന നൽകേണ്ടവ തിരഞ്ഞെടുത്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്.
- ❖ പാറമടകളിലെ വെള്ളം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി കൊണ്ട് കൂടുതൽ പ്രദേശങ്ങളിൽ കൃഷി, സമീപത്തെ കിണറുകളിൽ ജലലഭ്യത, എന്നിവ ലക്ഷ്യമിട്ടുള്ള തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ആസൂത്രണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ലൈഫ് മിഷൻ

ഭൗതികനേട്ടം - ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ

ലൈഫ് സമ്പൂർണ്ണ പാർപ്പിട സുരക്ഷാ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 2017 മുതൽ 31.05.2024 വരെ കരാറിലേർപ്പെട്ട 5,07,058 ഗുണഭോക്താക്കളിൽ 4,04,278 ഗുണഭോക്താക്കളുടെ ഭവനനിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ലൈഫ് മിഷൻ/ വകുപ്പുകൾ	അനുവദിച്ച വീടുകളുടെ എണ്ണം	പൂർത്തീകരിച്ച വീടുകളുടെ എണ്ണം
ലൈഫ് ഒന്നാംഘട്ടം (പൂർത്തീകരിക്കാത്ത ഭവനങ്ങളുടെ പൂർത്തീകരണം)	54,116	52,680
ലൈഫ് രണ്ടാംഘട്ടം (ഭൂമിയുള്ള ഭവനരഹിതരുടെ ഭവന നിർമ്മാണം), പി.എം.എ.വൈ-ലൈഫ് (അർബൻ, റൂറൽ), വിവിധ വകുപ്പുകൾമുഖേന	3,83,454	97,784
ലൈഫ് മൂന്നാംഘട്ടം (ഭൂരഹിത ഭവനരഹിതരിൽ നിന്നും ഭൂമിയാർജ്ജിച്ചവർ)	30,872	25,545
അഡീഷണൽ ലിസ്റ്റ് (എസ്സി/എസ്.ടി/ ഫിഷറീസ്)	37,730	28,720
ഭവന സമുച്ചയങ്ങളിലൂടെ പുനരധിവസിപ്പിക്കപ്പെട്ടവർ	886	886
ആകെ	**5,07,058**	**4,04,278**

ലൈഫ് സമ്പൂർണ്ണ പാർപ്പിട പദ്ധതി 2023-24 വർഷത്തെ പുരോഗതി വിശദാംശം

വ്യക്തിഗത ഭവനം

ഭൗതികലക്ഷ്യം 2023-24 (ബജറ്റ് പ്രഖ്യാപനം) - 71,861
കരാറിലേർപ്പെട്ടവരുടെ എണ്ണം - 1,63,570
2023-24 വർഷം പൂർത്തീകരിച്ച വീടുകൾ - 63,518
നിർമ്മാണ പുരോഗതിയിലുള്ള വീടുകൾ - 1,00,052

- റൂഫ് - 10,270
- ലിൻറിൽ - 15,564
- ബേസ്മെന്റ് - 18,323
- നിർമ്മാണം ആരംഭിച്ചവർ - 55,895
- ആകെ - 1,00,052

2024 ഏപ്രിൽ വരെ	2024 മേയ് മാസം	2024 മേയ് വരെ
4,03,768	510	4,04,278

അതിദാരിദ്ര്യ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവർ (EPEP)

ലൈഫ് ലിസ്റ്റിൽ ഉൾപ്പെട്ടവർ

വീട് വേണ്ടവർ - 8,342
വീടും സ്ഥലവും വേണ്ടവർ - 7,018
ആകെ - **15,360**

അതിദരിദ്ര്യ നിർണ്ണയ പ്രക്രിയിലൂടെ കണ്ടെത്തിയ ഗുണഭോക്താക്കളിൽ ഭവനനിർമ്മാണത്തിനായി കരാർവെച്ച 3,945 പേരിൽ 1,896 ഗുണഭോക്താക്കൾ ഭവനനിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ലൈഫ് 2020 - ഗുണഭോക്താക്കളുടെ എണ്ണം

ഭൂമിയുള്ള ഭവനരഹിതർ	3,69,262
ഭൂരഹിത ഭവനരഹിതർ	1,96,446
ആകെ	**5,65,708**

ലൈഫ് 2020 ഗുണഭോക്തൃ പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഭൂമിയുള്ള ഭവനരഹിതരിൽ 2024 മേയ് വരെ 93,364 ഗുണഭോക്താക്കൾ കരാറിലേർപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

ലൈഫ് 2020 കരാർവയ്ക്കൽ പുരോഗതി - ജില്ലതിരിച്ച്

ജില്ല	അർഹരായവർ	കരാർ വച്ച ഗുണഭോക്താക്കളുടെ എണ്ണം
തിരുവനന്തപുരം	43240	10250
കൊല്ലം	33675	7239
പത്തനംതിട്ട	10399	4229
ആലപ്പുഴ	30512	7312
കോട്ടയം	17394	4981
ഇടുക്കി	26299	2763
എറണാകുളം	23345	6354
തൃശ്ശൂർ	27916	6,903
പാലക്കാട്	57949	7821
മലപ്പുറം	33631	17751
കോഴിക്കോട്	20894	7080
വയനാട്	17322	2675
കണ്ണൂർ	12236	4765
കാസർഗോഡ്	14450	3241
ആകെ	369262	93364

2024 ഏപ്രിൽ വരെ	2024 മേയ് മാസം	2024 മേയ് വരെ
93,073	291	93,364

മനസ്സോടിത്തിരി മണ്ണ്

മനസ്സോടിത്തിരി മണ്ണ് ക്യാമ്പയിന്റെ ഭാഗമായി 2024 മേയ് മാസം വരെ 3156.739 സെന്റ് (31.56739 ഏക്കർ) ഭൂമി ലൈഫ് മിഷന് വാഗ്ദാനം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ 1689.815 സെന്റ് (16.89815 ഏക്കർ) ഭൂമി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക്/ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

ലൈഫ് ചിറ്റിലപ്പിള്ളി ഭവനപദ്ധതി

ഭൂരഹിത ഭവനരഹിതരുടെ പുനരധിവാസത്തിനായി സർക്കാർ ആരംഭിച്ച മനസ്സോടിത്തിരി മണ്ണ് ക്യാമ്പയിന്റെ ഭാഗമാകുന്നതിന് നിരവധി സംഘടനകളും സുമനസ്സുകളും സന്നദ്ധത പ്രകടിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. കെ. ചിറ്റിലപ്പിള്ളി ഫൗണ്ടേഷൻ 1000 ഭൂരഹിത ഭവനരഹിത കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഭൂമിവാങ്ങുന്നതിന് ഒരു കുടുംബത്തിന് പരമാവധി 2.5 ലക്ഷംരൂപ നിരക്കിൽ 25 കോടി രൂപ ധനസഹായം നൽകുന്നതിന് സർക്കാരുമായി 2021 ഡിസംബറിൽ ധാരണാപത്രം ഒപ്പിട്ടിരുന്നു. അതിൻപ്രകാരം 1000 ഭൂരഹിതർക്കും ഭൂമി ലഭ്യമാക്കി. തുടർന്ന് 1000 ഭൂരഹിതർക്ക്കൂടി ഭൂമി ലഭ്യമാക്കുന്നതാണെന്ന് കെ.ചിറ്റിലപ്പിള്ളി ഫൗണ്ടേഷൻ അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിൻപ്രകാരം MoU

തയ്യാറാക്കി സർക്കാർ അംഗീകാരത്തിനായി സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ലയൺസ് - ലൈഫ് ഭവനപദ്ധതി

ലൈഫ് ഗുണഭോക്തൃ പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള 100 ഭവനരഹിതർക്ക് ലയൺസ് ഇന്റർനാഷണൽ ഡിസ്ട്രിക്ട് 318-എ-യുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ വീട് വച്ച് നൽകുന്നതിന് അനുമതി നൽകി സർക്കാർ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിൻപ്രകാരം ചിറയിൻകീഴ് ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള മുദാക്കൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പരിധിയിലുള്ള സ്ഥലത്തും, കിളിമാനൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ സ്ഥലത്തും, കൊല്ലം ജില്ലയിലെ കടയ്ക്കൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള സ്ഥലത്തുമാണ് വീട് നിർമ്മിക്കുന്നതിന് തീരുമാനിച്ചിട്ടുള്ളത്.

ഭവനസമുച്ചയ നിർമ്മാണ പുരോഗതി - ലൈഫ് ഗുണഭോക്തൃ പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഭൂരഹിത ഭവനരഹിതരുടെ പുനഃരധിവാസത്തിനായി ലൈഫ് മിഷൻ മുഖേന നിർമ്മാണം ആരംഭിച്ച ഭവനസമുച്ചയങ്ങളിൽ 4 ഭവനസമുച്ചയങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിച്ച് ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് കൈമാറിയിട്ടുണ്ട്. 21 ഭവനസമുച്ചയങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിൽ പുരോഗമിക്കുന്നു.

വിദ്യാകിരണം

ഭൗതിക സൗകര്യ വികസനം

നവകേരളം കർമ്മപദ്ധതി II വിദ്യാകിരണം മിഷന്റെ ഭാഗമായി കിഫ്ബി, പ്ലാൻഫണ്ട്, മറ്റ ഫണ്ടുകൾ എന്നിവ പ്രയോജനപ്പെടുത്തി ഭൗതികസൗകര്യ വികസനം നടത്തുന്നു. ഇതിൽ കിഫ്ബിയുടെ 5 കോടി ധനസഹായത്തോടെയുള്ള 138 സ്കൂൾ കെട്ടിടങ്ങളും 3 കോടി കിഫ്ബി ധനസഹായത്തോടെ 171 സ്കൂൾ കെട്ടിടങ്ങളും 1 കോടി കിഫ്ബി ധനസഹായത്തോടെ 176 സ്കൂൾ കെട്ടിടങ്ങളും നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാക്കി.

അവധിക്കാല അധ്യാപക പരിശീലനം

പുതിയ കാലഘട്ടത്തെ ഉൾക്കൊള്ളാൻ കഴിയുന്ന ഒരു സംഘപ്രവർത്തനം ഉണ്ടാവുന്നതിനും അതോടൊപ്പം ഗുണമേന്മ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായുള്ള സമഗ്ര ഗുണമേന്മാ വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുമാകണം അവധിക്കാല അധ്യാപക ശാക്തീകരണ പരിപാടിയുടെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം. ഇതിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി സംസ്ഥാനതലത്തിൽ പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി ശ്രീമതി റാണി ജോർജ് ഐ എ എസിന്റെ അധ്യക്ഷതയിൽ ശില്പശാല സംഘടിപ്പിച്ചു. ബഹു. വിദ്യാഭ്യാസ തൊഴിൽ വകുപ്പ് മന്ത്രി വി. ശിവൻകുട്ടി, പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ ഡയറക്ടർ ശ്രീ. എ.ഷാനവാസ് ഐഎഎസ്, സമഗ്ര ശിക്ഷ കേരളയുടെ ഡയറക്ടർ ഡോ. സുപ്രിയ എ.ആർ, എസ് സി ഇ ആർ ടി ഡയറക്ടർ ഡോ. ജയപ്രകാശ് ആർ.കെ, എസ്.ഐ ഇ ടി ഡയറക്ടർ ശ്രീ അബുരാജ്, കൈറ്റ് ഡയറക്ടർ ശ്രീ.എ.അൻവർ സാദത്ത് തുടങ്ങി സംസ്ഥാനത്തെ മുഴുവൻ ജില്ലകളിലെയും വിദ്യാഭ്യാസ ഉദ്യോഗസ്ഥരും പങ്കെടുത്തു. തിരുവനന്തപുരം ശിക്ഷക് സദനിൽ മേയ് മാസം രണ്ടാം തീയതി നടന്ന ശില്പശാലയിൽ അവധിക്കാലം സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതായ അധ്യാപക പരിശീലനത്തിന്റെ ചിട്ടയായ ക്രമം രൂപപ്പെടുകയുണ്ടായി. വിദ്യാകിരണം ജില്ലാ കോർഡിനേറ്റർമാർ സംസ്ഥാന ശില്പശാലയിൽ പങ്കെടുത്തു.

സംസ്ഥാനത്തിലുടനീളം നടന്ന അധ്യാപക ശാക്തീകരണ പരിപാടികൾ അധ്യാപക സംഗമം എന്ന പേരിലാണ് സംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ടത്. 3 ഘട്ടങ്ങളിലായി മുഴുവൻ അധ്യാപകരും അധ്യാപക സംഗമത്തിൽ പങ്കാളികളായി. പുതിയ പാഠപുസ്തകങ്ങളും പാഠ്യ രീതികളും പരിചയപ്പെടുന്നതിനും സർഗാത്മകമായും ക്രിയാത്മകമായും പാഠപുസ്തകങ്ങളെ സമീപിക്കുന്നതിനുള്ള മുന്നൊരുക്കങ്ങൾ നടത്താൻ അധ്യാപകർക്ക് സാധിച്ചു. പരിശീലനത്തിന്റെ ഭാഗമായി വിദ്യാകിരണം മിഷൻ നൽകിയ ഒന്നാന്തരം മലയാളം എന്ന പുസ്തകം ജില്ലയിൽ ഒന്നാം ക്ലാസ്സ് ഡി ആർ ജി പരിശീലനത്തിൽ പങ്കെടുത്ത അധ്യാപകർക്ക് നൽകി.

പ്രവേശനോത്സവം

- ❖ സ്കൂൾ പ്രവേശനോത്സവവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട' ക്രമീകരണങ്ങൾ ഫലപ്രദമാക്കാൻ ജില്ലാ കളക്ടർമാർ ജില്ലകളിൽ യോഗങ്ങൾ വിളിച്ചു ചേർത്തു.
- ❖ ജില്ലകളിലെ മുഴുവൻ വിദ്യാഭ്യാസ ഓഫീസർമാരും പങ്കെടുത്തു. സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പിലെ വിവിധ ഏജൻസികളുടെ ഏകോപനത്തോടെ മേയ് മാസത്തിൽ തന്നെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലായി ചിട്ടയായ ചർച്ചകളിലൂടെ മുന്നോട്ടു പോയതിനാൽ ഈ വർഷത്തെ പ്രവേശനോത്സവത്തെ ആത്മവിശ്വാസത്തോടെ ഏറ്റെടുക്കാൻ അധ്യാപകർക്കും വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും പൊതുസമൂഹത്തിനും കഴിഞ്ഞു. സംസ്ഥാനതല ഉദ്ഘാടനം എറണാകുളം ജില്ലയിൽ ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രി പിണറായി വിജയൻ നിർവഹിച്ചു. ബഹു. പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പു മന്ത്രി ശ്രീ. വി. ശിവൻകുട്ടി അധ്യക്ഷത വഹിച്ചു. ബഹു. വ്യവസായ, നിയമവകുപ്പു മന്ത്രി ശ്രീ. പി. രാജീവ് മുഖ്യാതിഥി ആയിരുന്നു. അതേസമയം എല്ലാ ജില്ലകളിലും ജില്ലാതല ഉദ്ഘാടനങ്ങൾക്കും മേൽനോട്ടം വഹിക്കാൻ വിദ്യാകിരണം കോർഡിനേറ്റർമാർക്ക് കഴിഞ്ഞു.

നീലക്കുറിഞ്ഞി ശിൽപ്പശാല

ഹരിതകേരള മിഷന്റെ ഭാഗമായി നീലക്കുറിഞ്ഞി' സംസ്ഥാനതല ശില്പശാലയിലേക്ക് ജില്ലകളിൽനിന്ന് ക്വിസ് മത്സരങ്ങൾ സംഘടിപ്പിച്ചു. ബ്ലോക്ക് അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിവിധ സ്കൂളുകളിൽ നിന്ന് കുട്ടികളെ പങ്കെടുപ്പിച്ചാണ് പ്രസ്തുത പ്രോഗ്രാം നടന്നത്.

അവലോകനയോഗം

27.05.2024ന് നവകേരളം കർമ്മ പദ്ധതി സംസ്ഥാന ഓഫീസിൽ വച്ച് വിദ്യാകിരണത്തിന്റെ അവലോകനയോഗം മിഷൻ സംസ്ഥാന ടീമിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ചേർന്നു. ജില്ലാ കോർഡിനേറ്റർമാർ യോഗത്തിൽ പങ്കെടുത്തു. പ്രസ്തുത യോഗത്തിൽ എസ്.എസ്.കെ കൺസൽട്ടന്റ് ശ്രീ. എ കെ സുരേഷ് കുമാർ സമഗ്രഗുണമേന്മാ പരിപാടിയെക്കുറിച്ച് അവതരണം നടത്തി. അക്കാദമിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിലയിരുത്തലിന് ശേഷം നിലവിലെ ഭൗതികസാഹചര്യങ്ങളുടെ അവലോകനം നടന്നു.

ലഹരിക്കെതിരെ കരുതൽ

വിദ്യാർത്ഥികൾക്കിടയിൽ ലഹരിയുടെ ഉപയോഗം തടയുന്നതിന് ലക്ഷ്യമിട്ട് ജില്ലകളിൽ പോലീസ് എക്സൈസ് ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ ഫലപ്രദമായ കൂട്ടായ്മ നിലനിർത്താൻ ജില്ലാ കളക്ടർമാർ വിളിച്ചുചേർത്ത യോഗങ്ങളിൽ നിർദ്ദേശിച്ചു. സ്കൂൾ പരിസരത്ത് പരമാവധി നിരീക്ഷണം ശക്തമാക്കുന്നതിനുവേണ്ട നടപടികൾ പോലീസ്, എക്സൈസ് മേധാവികൾ ഉറപ്പുവരുത്തണമെന്ന് യോഗങ്ങളിൽ തീരുമാനമെടുത്തു.

ആർട്ടിഫിഷ്യൽ ഇൻറലിജൻസ് (AI) പരിശീലനം

രാജ്യത്തുതന്നെ ആദ്യമായി AI പരിശീലനം ഹൈസ്കൂൾ, ഹയർസെക്കൻഡറി അധ്യാപർക്ക് നൽകി. നൂതനമായ ഈ അധ്യാപക ശാക്തീകരണ പരിപാടി എല്ലാജില്ലകളിലും കൃത്യമായി നടന്നു. കൈറ്റിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഹൈസ്കൂൾ, ഹയർസെക്കൻഡറി അധ്യാപകർക്കും HITC മാർക്കും AI പരിശീലനം സംഘടിപ്പിച്ചു. നിർമ്മിത ബുദ്ധി ഉപയോഗിച്ച് പഠന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ക്രമീകരിക്കാൻ ലഭ്യമായ അവസരം അധ്യാപകർ സന്തോഷത്തോടെ സ്വീകരിച്ചു.

LEAP

10-ാം ക്ലാസ്സ് പൂർത്തിയാക്കിയ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് കരിയർ സാധ്യതകൾ പരിചയപ്പെടുത്തുന്നതിനായി നടപ്പിലാക്കിയ LEAP പദ്ധതി ജില്ലകളിൽ പൂർത്തിയാക്കി. ഹയർസെക്കൻഡറി വിഷയങ്ങൾ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിൽ കുട്ടികൾക്ക് ദിശാബോധം നൽകുന്നതിനായി കരിയർ കൗൺസിലിംഗും സൈക്കോമെട്രിക് ടെസ്റ്റും നടത്തി. എസ് എസ് കെ ആണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിയത്.

ഹയർ സെക്കൻഡറി അധ്യാപക പരിശീലനം

വിവിധ വിഷയങ്ങളിലായി ഹയർസെക്കൻഡറി അധ്യാപകർക്ക് പരിശീലനം നൽകുന്നതിനുള്ള തയ്യാറെടുപ്പുകൾ ജില്ലകളിൽ പൂർത്തിയാക്കി. എസ്.എസ്.കെയ്ക്കാണ് പരിശീലന നേതൃത്വം.

തനത് പ്രവർത്തനങ്ങൾ

❖ സ്കിൽ ഡെവലപ്മെന്റ് സെന്റർ ആലപ്പുഴ ജില്ലയിൽ STARS പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് അവരുടെ അഭിരുചിക്കും വൈദഗ്ധ്യത്തിനും അനുഗുണമായ തൊഴിൽ മേഖലകൾ തിരഞ്ഞെടുക്കുവാൻ ലക്ഷ്യമിട്ടുകൊണ്ട് സംസ്ഥാനത്ത് ജില്ലയിൽ ഒന്ന് എന്ന നിലയിൽ പൊതുവിദ്യാലയങ്ങളിൽ സ്കിൽ ഡെവലപ്മെന്റ് സെന്ററുകൾ ആരംഭിച്ചു. ആലപ്പുഴ ജില്ലയിലെ അമ്പലപ്പുഴ ബി.ആർ.സി പരിധിയിലുള്ള അമ്പലപ്പുഴ ഗവൺമെന്റ് മോഡൽ

വൊക്കേഷണൽ ഹയർ സെക്കൻഡറി സ്കൂളിലാണ് പദ്ധതി നടന്നുവരുന്നത്. ഇലക്ട്രിക്ക് വെഹിക്കിൾ ടെക്നീഷ്യൻ, ഫുഡ് ആൻഡ് ബിവറേജ് സർവീസ് അസോസിയേറ്റ് എന്നീ കോഴ്സുകൾ ആണ് അമ്പലപ്പുഴ സ്കൂളിന് അനുവദിച്ചു നൽകിയത്. മാർച്ച് രണ്ടിന് പ്രവേശനോത്സവത്തോടുകൂടി ക്ലാസ്സുകൾ ആരംഭിച്ചു. മാർച്ച്, ഏപ്രിൽ, മേയ് മാസങ്ങളിലായി ഫുഡ് ആൻഡ് ബീവറേജ് സർവീസ് അസോസിയേറ്റ് എന്ന കോഴ്സിൽ 111 മണിക്കൂറുകൾ ക്ലാസ് നടന്നു. ഇലക്ട്രിക് വെഹിക്കിൾ സർവീസ് ടെക്നീഷ്യൻ കോഴ്സിൽ 81 മണിക്കൂറും ക്ലാസ് നടന്നു. 400 മണിക്കൂറുകൾ വീതമുള്ള NSQF കോഴ്സുകളാണിവ രണ്ടും. സ്കൂൾ തുറക്കുന്നതിന് മുന്നോടിയായി ബഹുമാനപ്പെട്ട ജില്ലാ കളക്ടറുടെ നേതൃത്വത്തിൽ 2 ഓഫ്‌ലൈൻ മീറ്റിങ്ങുകളും ഒരു ഓൺലൈൻ മീറ്റിങ്ങും പോലീസ്, ഫയർഫോഴ്സ്, എക്സൈസ്, ആർടിഒ, ആരോഗ്യ വകുപ്പ് മേലാധികാരികളുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ വിദ്യാഭ്യാസ ഓഫീസർമാരുടെ യോഗങ്ങൾ വിളിച്ചുകൂട്ടി നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുകയും അവലോകനം നടത്തുകയും ചെയ്തു.

- ❖ വൊക്കേഷണൽ ഹയർസെക്കൻഡറി വിഭാഗത്തിൽ കോട്ടയം ജില്ലയിൽ അനുവദിച്ച 15 സ്കിൽ ഡെവലപ്മെന്റ് സെന്ററുകളിൽ പൈലറ്റ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ തെരഞ്ഞെടുത്ത ഗവൺമെന്റ് വി.എച്ച്.എസ്.എസ് കാണക്കാരിയിൽ സ്കിൽ ഡെവലപ്മെന്റ് സെന്ററിന്റെ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു. ഇലക്ട്രിക്ക് വെഹിക്കിൽ സർവ്വീസ് ടെക്നീഷ്യൻ, ടെലികോം ടെക്നീഷ്യൻ എന്നീ ട്രേഡുകളിൽ ആകെ 50 വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് പ്രവേശനം നൽകി. ക്ലാസുകൾ നടന്നു വരുന്നു.
- ❖ വയനാട് ജില്ലയിൽ ഈ വർഷം പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ച സ്കിൽ ഡെവലപ്മെന്റ് സെന്റർ കൽപ്പറ്റ ഗവ. വൊക്കേഷണൽ ഹയർ സെക്കണ്ടറി സ്കൂളിൽ മികച്ച രീതിയിൽ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു. ടൂറിസം സെക്ടറിൽ വരുന്ന ഫുഡ് ആന്റ് ബീവറേജസ് സർവീസ് അസോസിയേറ്റ്, അഗ്രികൾച്ചർ സെക്ടറിൽ വരുന്ന ഹൈഡ്രോപോണിക്സ് ടെക്നീഷ്യൻ എന്നീ കോഴ്സുകളാണ് ഇവിടെ നിലവിലുള്ളത്. ഹൈഡ്രോ പോണിക്സ് ടെക്നീഷ്യൻ കോഴ്സിന്റെ ഭാഗമായി നിർമ്മിച്ച യൂണിറ്റിൽ പാവൽ, കക്കിരി, ചീര, തക്കാളി, പുതിന, സ്ട്രോബെറി എന്നിങ്ങനെ വിവിധ ചെടികൾ മണ്ണില്ലാ കൃഷി രീതിയിലൂടെ വിദ്യാർത്ഥികൾ കൃഷി ചെയ്ത് പരിപാലിച്ച് വരുന്നു. വരുന്ന ആഴ്ചകളിൽ വിളവെടുപ്പിന് തയ്യാറാക്കുകയാണ് ഇവിടത്തെ പരിശീലകരും വിദ്യാർത്ഥികളും.
- ❖ ഫുഡ് ആൻഡ് ബിവറേജ് സർവീസ് അസോസിയേറ്റ് കോഴ്സിലെ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ പരിശീലനം പുരോഗമിക്കുന്നു. ജൂൺ 15 മുതൽ കൽപ്പറ്റ ഓഷിൻ റസ്റ്റോറൻറുമായി ചേർന്ന് നടക്കുന്ന ഓൺ ദി ജോബ് ട്രെയിനിങ്ങിനായി തയ്യാറെടുക്കുകയാണ് വിദ്യാർത്ഥികൾ.

ഭിന്നശേഷി സൗഹൃദ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

- ❖ കോട്ടയം ജില്ലയിലെ 13 ബി.ആർ.സികളിലും ഓട്ടിസം സെന്ററുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. കുട്ടികൾക്ക് ഫിസിയോ/ സ്പീച്ച് തെറാപ്പി എന്നിവ നൽകി വരുന്നു. ഭിന്നശേഷി കുട്ടികൾക്കുള്ള 2024-25 വർഷത്തെ അങ്കണവാടി സർവ്വെ പൂർത്തിയാക്കി. 13 ബി.ആർ.സികളിലും ഡയപ്പർ ബാങ്ക് ആരംഭിച്ചു. ഭിന്നശേഷി കുട്ടികളുടെ രക്ഷകർത്താക്കൾക്കുള്ള തൊഴിൽ പരിശീലനം, ഭിന്നശേഷി കുട്ടികളുടെ ഭവന സന്ദർശനം, ഭക്ഷ്യമേള, വിനോദയാത്ര, മെഡിക്കൽ ക്യാമ്പ് എന്നിവ സംഘടിപ്പിച്ചു.
- ❖ പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണയജ്ഞത്തിന്റെ തുടർച്ചയായി വിദ്യാകിരണം പദ്ധതിയിൽ സി.എസ്.ആർ ഫണ്ട് സമാഹരിച്ച് ഭൗതിക സൗകര്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി, ഭിന്നശേഷി കുട്ടികൾക്കായി കോട്ടയം ഈസ്റ്റ് ബി ആർ സിയിൽ പാരഗൺ പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡിൽ നിന്നും 55 ലക്ഷം രൂപ മുതൽമുടക്കുള്ള പുതിയ ഓട്ടിസം പാർക്കിന്റെ നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായി. ഓട്ടിസം പാർക്കിന്റെ താക്കോൽ 30.05.2024 ന് ബഹു ജില്ലാ കളക്ടർ പാരഗൺ മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടറിൽ നിന്നും ഏറ്റുവാങ്ങി.

മിഷൻ പ്ലസ് വൺ - അഡ്മിഷൻ ഹെൽപ്പ് ഡെസ്ക്ക്

വയനാട് ജില്ലയിൽ പത്താം ക്ലാസ് പാസ്സായ മുഴുവൻ കുട്ടികൾക്കും പ്ലസ് വൺ പ്രവേശനം ഉറപ്പുവരുത്തുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടുകൂടി വിദ്യാകിരണം മിഷൻ, കരിയർ ഗൈഡൻസ് ആൻഡ് കൗൺസിലിംഗ് സെൽ, പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പ്, നാഷണൽ സർവീസ് സ്കീം എന്നിവയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഏകജാലക പ്രവേശന ഹെൽപ്പ് ഡെസ്കുകൾ ഒരുക്കി. പത്താം ക്ലാസ് പാസായ പട്ടികവർഗ വിദ്യാർഥികളുടെ സമ്പൂർണ്ണ പ്ലസ്‌വൺ പ്രവേശനം ഉറപ്പാക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് പ്രവർത്തനം സംഘടിപ്പിച്ചത്. വിദ്യാഭ്യാസ-പട്ടികവർഗ വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ, കരിയർ ഗൈഡൻസ് സെൽ, നാഷണൽ സർവീസ് സ്കീം ചുമതലക്കാർ എന്നിവരുടെ സംയുക്ത യോഗം വിളിച്ചു ചേർക്കുകയും പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിന് പ്രത്യേക വാട്സ്ആപ്പ് ഗ്രൂപ്പ് രൂപീകരിക്കുകയും ഹൈസ്കൂളുകളിലെ ഹെൽപ്പ് ഡെസ്കുകളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഹൈസ്കൂൾ അധ്യാപകർക്കായി ഓൺലൈൻ ഓറിയന്റേഷൻ ക്ലാസ് സംഘടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ജില്ലയിലെ എല്ലാ ഹൈസ്കൂളുകളിലും സ്ഥാപനങ്ങളിലും ഹെൽപ്പ് ഡസ്കുകൾ ഒരുക്കി.

സമഗ്ര ഗുണമേന്മാ വിദ്യാഭ്യാസ പദ്ധതി

ഇടുക്കി ജില്ലയിൽ ഗുണമേന്മാ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഒന്നു മുതൽ 7 വരെ ക്ലാസ്സുകളിൽ ഈ പദ്ധതി കഴിഞ്ഞ അക്കാദമിക വർഷം മുതൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. വിദ്യാകിരണം മിഷന്റെ ഏകോപനത്തിൽ സമഗ്രശിക്ഷാ കേരളമാണ് പദ്ധതി സ്കൂളുകളിൽ നടപ്പിലാക്കുന്നത്. പ്രൈമറി സ്കൂളുകളിലെ കുട്ടികൾക്ക് കരിക്കുലം വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന ലക്ഷ്യങ്ങൾ നേടാൻ അവരെ പ്രാപ്തരാക്കുകയാണ് പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം. ആദ്യ ഘട്ടം എന്ന നിലയിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ കേന്ദ്രീകരിച്ച് 54 സ്കൂളുകളെ ഫോക്കസ് സ്കൂളുകളായി തിരഞ്ഞെടുത്ത് പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്ന് വരുന്നു.

ആർദ്രം മിഷൻ

1) ആരോഗ്യ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പരിവർത്തന പ്രവർത്തനങ്ങൾ

ഘട്ടം	തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സ്ഥാപനങ്ങൾ	നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായവ	നിർമ്മാണം പുരോഗമിക്കുന്നവ
മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിലെ ഒ.പി പരിവർത്തനം	8	8 (100%)	0
ജില്ലാ ആശുപത്രികളിലെ ഒ.പി പരിവർത്തനം	17	14 (82%)	0
താലൂക്ക് ആശുപത്രികളുടെ ഒ. പി പരിവർത്തനം			
ഒന്നാം ഘട്ടം	8	6 (75%)	0
രണ്ടാം ഘട്ടം	27	6 (22%)	14
മൂന്നാം ഘട്ടം	8	2 (25%)	3
ആകെ	**43**	**14 (32%)**	**17**
സാമൂഹികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളെ ബ്ലോക്ക് കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളാക്കി ഉയർത്തുന്ന പദ്ധതി			
ഒന്നാം ഘട്ടം	76	53 (70%)	8
രണ്ടാം ഘട്ടം	76	14 (18%)	23
ആകെ	**152**	**67 (44%)**	**31**
പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളെ കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളാക്കി ഉയർത്തുന്ന പദ്ധതി			
ഒന്നാം ഘട്ടം	170	166 (98%)	1
രണ്ടാം ഘട്ടം	504	436 (87%)	20
മൂന്നാം ഘട്ടം	212	86 (41%)	33
ആകെ	**886**	**688 (78%)**	**54**

2) വാർഷിക ആരോഗ്യ പരിശോധന (അൽപ്പം ശ്രദ്ധ ആരോഗ്യം ഉറപ്പ് ക്യാമ്പയിൻ)

- 30 വയസ്സിന് മുകളിൽ പ്രായമായ എല്ലാ വ്യക്തികളേയും വർഷത്തിൽ ഒരിക്കലെങ്കിലും ജീവിതശൈലീ രോഗങ്ങൾക്ക് സ്ക്രീൻ ചെയ്യാനുള്ള സംവിധാനം ഒരുക്കുകയെന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ ആരംഭിച്ച വാർഷിക ആരോഗ്യ പരിശോധനയുടെ ഒന്നാം ഘട്ടം പൂർത്തിയായി. ഒന്നാം ഘട്ടം സർവേയുടെ ഭാഗമായി 1,54,26,116 (87%) വ്യക്തികളുടെ സർവേ പൂർത്തിയായി. ഇതിൽ 9,13,479 (5.9%) പേർക്ക് ക്യാൻസർ സാധ്യതയുള്ളതായും, 27,91,006 (18%) പേർക്ക് പ്രമേഹ/രക്താതിമർദ്ദ സാധ്യതയുള്ളതായും, 1,13,029 (0.7%) പേർക്ക് ക്ഷയരോഗ സാധ്യതയുള്ളതായും, 4,38,450 (2.8%) പേർക്ക് മറ്റ് ശ്വാസകോശ രോഗങ്ങൾക്കുള്ള സാധ്യതയുള്ളതായും കണ്ടെത്തി തുടർപരിശോധനകളും ചികിത്സയും ഉറപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്.
- പ്രമേഹ/രക്താതിമർദ്ദ സാധ്യതയുള്ള വ്യക്തികളുടെ തുടർ സ്ക്രീനിംഗ് ജനകീയാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ വഴി നടന്നു വരുന്നു. സർവേ വഴി ജീവിതശൈലീ രോഗസാദ്ധ്യത കണ്ടെത്തിയവരിൽ 26,75,539 പേരുടെ സ്ക്രീനിങ് ജനകീയാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ വഴി നടത്തിയതിൽ 8,04,891 (30.1%) പേർക്ക് രക്താതിമർദ്ദവും 68,283 (2.6%) പേർക്ക് പ്രമേഹവും പുതുതായി കണ്ടെത്തി.
- ഇത് കൂടാതെ നിലവിൽ രക്താതിമർദ്ദം മാത്രമുള്ള 16,55,406 (10.7%) പേരുടേയും പ്രമേഹം മാത്രമുള്ള 13,37,381 (8.7%) പേരുടേയും പ്രമേഹവും രക്താതിമർദ്ദവുമുള്ള 6,26,552 (4.1%) പേരുടേയും രോഗവിവരങ്ങൾ കൂടി ശൈലി ആപ് വഴി രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.
- വാർഷിക ആരോഗ്യ പരിശോധനയുടെ രണ്ടാം ഘട്ടത്തിന്റെയും ശൈലി ആപ്പിന്റെ പുതിയ പതിപ്പിൻറെയും (ശൈലി 2.0) ഉത്ഘാടനം 2024 ഫെബ്രുവരി 15ന് ബഹു: ആരോഗ്യ വകുപ്പ് മന്ത്രി

നിർവഹിച്ചു. ഇഹെൽത്ത് രൂപകല്പന ചെയ്യുന്ന ശൈലി ആപ്പിന്റെ സഹായത്തോടെ ആശാ പ്രവർത്തകർ നേരിട്ട് വീടുകളിലെത്തിയാണ് സർവേ നടത്തുന്നത്. സർവേയിൽ രോഗസാദ്ധ്യത കണ്ടെത്തുന്നവരെ ജനകീയ ആരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ തുടർപരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയരാക്കും. രണ്ടാം ഘട്ട സർവ്വേയുടെ ഭാഗമായുള്ള ചോദ്യാവലിയിൽ കുഷ്ഠരോഗം, മാനസികാരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ, കാഴ്ച/കേൾവി പ്രശ്നങ്ങൾ, വയോജനങ്ങളിലെ ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ മുതലായവ കണ്ടെത്താനുള്ള ചോ ദ്യങ്ങൾ കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

- ❖ വാർഷിക ആരോഗ്യ പരിശോധനയുടെ രണ്ടാം ഘട്ട സർവേ ആരംഭിച്ചു. ഇതിനായുള്ള വിവിധ ശിൽപശാലകളും പരിശീലന പരിപാടികളും സംസ്ഥാന തലത്തിലും ജില്ലാ തലത്തിലും പുരോഗമിക്കുന്നു.

3) ക്യാൻസർ നിയന്ത്രണ പദ്ധതി

- ❖ ക്യാൻസർ രോഗ സാധ്യത ഉള്ളവരെ കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്ര തലം മുതലുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പരിശോധന നടത്തി ആവശ്യമുള്ളവരുടെ സാമ്പിൾ ശേഖരിച്ച് ജില്ലാ തല ലാബുകളിൽ അയച്ച് രോഗനിർണ്ണയം നടത്തുവാനുള്ള സംവിധാനം ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്.
- ❖ സംസ്ഥാനത്തെ മൂന്ന് ക്യാൻസർ സെന്ററുകൾ, മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിലെ ക്യാൻസർ ചികിത്സാ യൂണിറ്റുകൾ, ആരോഗ്യവകുപ്പിലെ ജില്ലാ ക്യാൻസർ കെയർ യൂണിറ്റുകൾ എന്നിവയെ കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രം മുതൽ ജില്ലാ ആശുപത്രി വരെയുള്ള ആരോഗ്യ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തിയുള്ള ക്യാൻസർ ഗ്രിഡ് സംവിധാനം പ്രവർത്തനക്ഷമമാണ്.
- ❖ വാർഷിക ആരോഗ്യ പരിശോധനയുടെ ആദ്യ ഘട്ടത്തിൽ 1,54,26,176 (87%) വ്യക്തികളുടെ സർവേ പൂർത്തിയായതിൽ 9,13,479 (5.9%) പേർക്ക് ക്യാൻസർ സാധ്യത കണ്ടെത്തി തുടർപരിശോധനകളും ചികിത്സയും ഉറപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്.
- ❖ ക്യാൻസർ നിയന്ത്രണ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ഇഹെൽത്ത് ക്യാൻസർ കെയർ സ്യൂട്ട് എന്ന സോഫ്റ്റ്‌വെയർ വികസിപ്പിക്കുവാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നുവരുന്നു. കാൻസർ കെയർ സ്യൂട്ടിന്റെ ഭാഗമായി ക്യാൻസർ സ്ക്രീനിംഗ് പോർട്ടൽ, കേരള ക്യാൻസർ രജിസ്ട്രി, ബോൺ മാരോ ഡോണർ രജിസ്ട്രി എന്നീ പോർട്ടലുകൾ/രജിസ്ട്രികൾ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഇതിൽ ക്യാൻസർ രോഗ സാധ്യതയുള്ളവരുടെ വിശദമായ ക്ലിനിക്കൽ, ലാബ് പരിശോധനകൾക്കായി വികസിപ്പിച്ച ക്യാൻസർ സ്ക്രീനിങ് പോർട്ടൽ പ്രവർത്തനക്ഷമമാണ്. ഈ പോർട്ടൽ വഴി ഇതുവരെ 48,554 വ്യക്തികളുടെ പരിശോധന വിവരങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.
- ❖ ക്യാൻസർ വരുന്നതിന് വളരെ മുമ്പ് തന്നെ രോഗ സാധ്യത കണ്ടെത്തി തുടർ പരിശോധനയ്ക്കും ചികിത്സയ്ക്കും വിധേയമാകാൻ സഹായകമാകുന്ന പ്രിവന്റീവ് ഓങ്കോളജി ക്ലിനിക്കുകൾ എല്ലാ ജില്ലകളിലും ആരംഭിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. സ്ത്രീകൾക്ക് ഉണ്ടാകുന്ന സ്തനാർബുദം, വായിലെ കാൻസർ, ഗർഭാശയഗള കാൻസർ തുടങ്ങിയവ വളരെ നേരത്തെ കണ്ടെത്തി ചികിത്സ ഉറപ്പാക്കാനാണ് ഇതിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.
- ❖ കേരളത്തെ സെർവിക്കൽ (ഗർഭാശയഗള) ക്യാൻസർ വിമുക്ത സംസ്ഥാനമാക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച ചർച്ച ചെയ്യാൻ ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രി വിളിച്ചു ചേർത്ത യോഗത്തിൽ സെർവിക്കൽ ക്യാൻസർ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിനായി സമർപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന റോഡ് മാപ്പ് അംഗീകരിക്കുവാനും വാക്സിനേഷൻ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കി പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുവാനും തീരുമാനിച്ചു.
- ❖ ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ബഹു. ആരോഗ്യ കുടുംബ ക്ഷേമ വകുപ്പ് മന്ത്രി വിളിച്ചു ചേർത്ത ക്യാൻസർ കെയർ ബോർഡ് യോഗത്തിൽ വയനാട്, ആലപ്പുഴ ജില്ലകളിൽ പൈലറ്റ് പദ്ധതിയായി സെർവിക്കൽ ക്യാൻസറിനുള്ള വാക്സിനേഷൻ പ്ലസ് വൺ, പ്ലസ് റ്റു ക്ലാസ്സുകളിലുള്ള വിദ്യാർഥിനികൾക്ക് നൽകുന്നതിന് തീരുമാനിച്ചു. സെർവിക്കൽ ക്യാൻസർ നിർമാർജ്ജനത്തിനായി തയ്യാറാക്കിയ റോഡ് മാപ്പ് അംഗീകരിച്ചു കൊണ്ടും, വയനാട്, ആലപ്പുഴ ജില്ലകളിൽ പൈലറ്റ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ സെർവിക്കൽ ക്യാൻസറിനുള്ള വാക്സിനേഷൻ പ്ലസ്

വൺ, പ്ലസ് റ്റു ക്ലാസ്സുകളിലുള്ള വിദ്യാർഥിനികൾക്ക് സ്കൂളുകൾ മുഖേന നൽകുന്നതിന് തീരുമാനിച്ചു കൊണ്ടും സർക്കാർ ഉത്തരവായിട്ടുണ്ട്.

- ❖ സർക്കാർ മേഖലയിൽ ആദ്യമായി ക്യാൻസർ ചികിത്സാ രംഗത്ത് റോബോട്ടിക് സർജറി യൂണിറ്റ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള അത്യാധുനിക ചികിത്സാ സംവിധാനങ്ങൾ തിരുവനന്തപുരം ആർ.സി.സിയിൽ പ്രവർത്തനമാരംഭിച്ചു. മലബാർ ക്യാൻസർ സെന്ററിലും റോബോട്ടിക് സർജറി ഉടൻ പ്രവർത്തന സജ്ജമായിട്ടുണ്ട്. എം.സി.സി യെ പോസ്റ്റ് ഗ്രാജ്വേറ്റ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ഓങ്കോളജി സയൻസസ് ആന്റ് റിസർച്ച് ആയി ഉയർത്തി.

4) നിർണ്ണയ - ഹബ്ബ് ആൻഡ് സ്പോക്ക് മോഡൽ ലാബ് നെറ്റ്‌വർക്ക്

- ❖ ഹബ്ബ് ആൻഡ് സ്പോക്ക് മാതൃകയിൽ ലാബുകളെ ബന്ധിപ്പിച്ചു കൊണ്ടുള്ള നെറ്റ്‌വർക്കിംഗ് സംവിധാനം എല്ലാ ജില്ലകളിലും ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- ❖ കാൻസർ പരിശോധന, ക്ഷയരോഗ സ്ക്രീനിങ്, നവജാത ശിശു സ്ക്രീനിങ്, AMR പരിശോധന മുതലായവ ഈ സംവിധാനം വഴി പരിശോധിക്കാനാകും.
- ❖ സംസ്ഥാനത്തെ നിലവിലുള്ള ലബോറട്ടറി സംവിധാനങ്ങളുടെ മാപ്പിംഗ് പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി വിശദമായ മാപ്പിങ് ടൂൾ തയ്യാറാക്കി ജില്ലകളിലേക്ക് നൽകുകയും ജില്ലകളിൽ നിന്ന് ലഭ്യമായ വിവരങ്ങളുടെ ക്രോഡീകരണം പൂർത്തിയാക്കുകയും ചെയ്തു. ജില്ലകളിൽ നിർണ്ണയ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രകാരമുള്ള വിവിധ ഡൊമൈനുകളിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന പരിശോധനകൾ പൂർത്തീകരിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്ന സ്പോക്കുകളുടേയും പ്രാഥമിക, ദ്വിതീയ ഹബ് ലാബുകളുടെയും മാപ്പിംഗ് നടത്തി ജില്ലകൾ റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- ❖ പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിൽ അഡ്വാൻസ്ഡ് ഡയഗ്നോസ്റ്റിക് ടെസ്റ്റുകളും കോട്ടയം ജില്ലയിൽ എഎംആർ, കാൻസർ, മൈക്രോബയോളജി ടെസ്റ്റുകളും, തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിൽ എഎംആർ ടെസ്റ്റുകളും കൊല്ലം ജില്ലയിൽ എഎംആർ, കാൻസർ ടെസ്റ്റുകളും ഹബ്ബ് ആന്റ് സ്പോക്ക് ലാബ് സംവിധാനത്തിലൂടെ നടന്നു വരുന്നു.
- ❖ മലപ്പുറം ജില്ലയിൽ ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിന്റെ സഹകരണത്തോടെ ഹബ്ബ് ആൻഡ് സ്പോക്ക് ലാബ് സംവിധാനം മികച്ച രീതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. നിലവിൽ 35 തരം പരിശോധനകൾക്ക് ഹബ്ബ് ആൻഡ് സ്പോക്ക് നെറ്റ്‌വർക്ക് സംവിധാനം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി വരുന്നു.
- ❖ റിജിയണൽ പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ലാബുകളിലും ജില്ലാ പബ്ലിക്ക് ഹെൽത്ത് ലാബുകളിലും ലാബ് മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റികൾ രൂപീകരിക്കുവാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു. നിലവിൽ പാലക്കാട്, കണ്ണൂർ ഒഴികെ എല്ലാ ജില്ലകളിലും ലാബ് മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റികൾ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- ❖ എല്ലാ സർക്കാർ ലാബുകളിലും ഇന്റേണൽ ക്വാളിറ്റി കൺട്രോൾ, എക്സ്റ്റേണൽ ക്വാളിറ്റി അഷ്വറൻസ് എന്നിവ ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.

5) വയോജന-സാന്ത്വന പരിചരണം

- ❖ പാലിയേറ്റീവ് കെയർ പോളിസിയെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി സാന്ത്വന പരിചരണത്തിനായുള്ള സമഗ്രമായ പാലിയേറ്റീവ് കെയർ ആക്ഷൻ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കി. ആക്ഷൻ പ്ലാൻ അനുസരിച്ച് 'അരികെ' എന്ന പേരിൽ സമഗ്ര പാലിയേറ്റീവ് വയോജന പരിചരണ പദ്ധതി എല്ലാ ജില്ലകളിലും നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു.
- ❖ പുതുക്കിയ പാലിയേറ്റിവ് കെയർ നയം നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ബഹുജന പങ്കാളിത്തത്തോടെ വയോജന ആരോഗ്യ സംരക്ഷണവും, സാന്ത്വന പരിചരണവും ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന് നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.
- ❖ എല്ലാ ജില്ലകളിലെയും പാലിയേറ്റീവ് കെയർ ജീവനക്കാർക്ക് പുതുക്കിയ മാർഗരേഖ പ്രകാരമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള പരിശീലനങ്ങൾ നൽകി.
- ❖ പാലിയേറ്റീവ് കെയർ ആക്ഷൻ പ്ലാൻ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് വേണ്ടി പരിശീലകർക്കായുള്ള സംസ്ഥാന തല പരിശീലനം 28 ആയുർവേദ ഡോക്ടർമാർക്കും 46 ഹോമിയോ ഡോക്ടർമാർക്കും

നൽകി. ഇതോടൊപ്പം വിവിധ ജില്ലകളിലായി 754 ആയുർവേദ ഡോക്ടർമാർക്കും 327 പാരാമെഡിക്കൽ സ്റ്റാഫിനും തുടർ പരിശീലനങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കി. മോഡേൺ മെഡിസിൻ ഡോക്ടർമാർക്കും ഫീൽഡ് സ്റ്റാഫിനും ഓൺലൈൻ പരിശീലനങ്ങൾ നൽകി.

- ❖ നിലവിൽ സംസ്ഥാനത്ത് 1,141 പ്രാഥമിക പാലിയേറ്റീവ് കെയർ യൂണിറ്റുകളുടെ കീഴിൽ 2,41,755 രോഗികൾക്കും 344 ദ്വിതീയ പാലിയേറ്റീവ് കെയർ യൂണിറ്റുകളുടെ കീഴിൽ 38,417 രോഗികൾക്കും സാന്ത്വന പരിചരണം നൽകി വരുന്നു. ഇന്ത്യൻ സിസ്റ്റംസ് ഓഫ് മെഡിസിന്റെ (ISM) ന്റെ കീഴിൽ 44 ദ്വിതീയ പാലിയേറ്റീവ് കെയർ യൂണിറ്റുകളും ഹോമിയോ വകുപ്പിന്റെ കീഴിൽ 18 ദ്വിതീയ പാലിയേറ്റീവ് കെയർ യൂണിറ്റുകളും പ്രവർത്തിക്കുന്നു.
- ❖ എട്ട് മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിലും റീജണൽ കാൻസർ സെന്ററിലും മലബാർ കാൻസർ സെന്ററിലും പാലിയേറ്റീവ് കെയർ യൂണിറ്റുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്.
- ❖ സംസ്ഥാനത്ത് സർക്കാർ മേഖലയിൽ ആദ്യമായി തിരുവനന്തപുരം മെഡിക്കൽ കോളേജിൽ ജറിയാട്രിക്സ് വിഭാഗം ആരംഭിക്കുവാൻ തീരുമാനമായി. ഇതിലൂടെ വയോജനങ്ങളുടെ ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേക ചികിത്സയും പരിചരണവും ലഭിക്കും.
- ❖ സംസ്ഥാനത്തെ 21 പ്രധാന ആശുപത്രികളിൽ 10 കിടക്കകളോടുകൂടിയ ജെറിയാട്രിക് വാർഡുകൾ സജ്ജീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആന്റി സ്കിഡ് ടൈലുകൾ, റെയിലുകൾ, റാമ്പുകൾ, വയോജനസൗഹൃദ ശൗചാലയങ്ങൾ, ഫർണിച്ചറുകൾ എന്നീ സൗകര്യങ്ങളോടുകൂടിയ വാർഡുകളാണ് സജ്ജീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്.
- ❖ 227 സാമൂഹികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ വയോജന ക്ലിനിക്കുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഒരു സ്റ്റാഫ് നഴ്സിന്റേയും, ഒരു ഫിസിയോതെറാപ്പിസ്റ്റിന്റേയും സേവനം ഉറപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്.
- ❖ വയോജനങ്ങളിലെ ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ കണ്ടെത്തി തുടർസേവനങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി ജനകീയ ആരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ വയോജന ക്ലിനിക്കുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. മുതിർന്ന സ്ത്രീകളുടെ ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ കണ്ടെത്തി സേവനങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കാനായി വെൽ വുമൺ ക്ലിനിക്കുകളും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്.
- ❖ വാർഷിക ആരോഗ്യ പരിശോധനയുടെ ആദ്യഘട്ട സർവേയിൽ 1,09,322 കിടപ്പുരോഗികളും 1,91,108 ഹോം ബൌണ്ട് വ്യക്തികളും അറുപത് വയസ്സിനു മുകളിൽ പ്രായമുള്ള 46,22,747 വ്യക്തികളും ഉള്ളതായി കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇവരുടെ പഞ്ചായത്ത്/വാർഡ് അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് പാലിയേറ്റീവ് പരിചരണം ആവശ്യമുള്ള രോഗികൾക്ക് സേവനം ലഭ്യമാക്കി വരുന്നു.
- ❖ കേരള സർക്കാരിന്റെ കീഴിലുള്ള സ്കോൾ കേരളയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ കേരളത്തിലെ പാലിയേറ്റീവ് കെയർ യൂണിറ്റുകളുടെ സഹകരണത്തോടെ നടത്തുന്ന ആറു മാസത്തെ ഹോം നഴ്സിംഗ് കോഴ്സ് (ഡിപ്ലോമ ഇൻ ഡൊമിസീലിയറി നേഴ്സിങ് കെയർ) 2024 ഫെബ്രുവരി മാസം ആരംഭിച്ചു. സർക്കാരിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ഈ മേഖലയിൽ ആദ്യമായി ആണ് ഇങ്ങനെ ഒരു കോഴ്സ് നടപ്പിലാക്കുന്നത്. കോഴ്സിന്റെ ആദ്യ ബാച്ചിൽ 11 ജില്ലകളിലായി 235 പേർ പരിശീലനം നേടി വരുന്നു.
- ❖ സന്നദ്ധ സേന ഡയറക്ടറേറ്റുമായി സഹകരിച്ച് സാന്ത്വന പരിചരണത്തിൽ സന്നദ്ധ പ്രവർത്തനം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി 'കൂടെ' എന്ന പേരിൽ ഒരു ക്യാമ്പയിനും ആരംഭിക്കുവാൻ തീരുമാനമായിട്ടുണ്ട്. സാന്ത്വന പരിചരണ പ്രവർത്തനങ്ങളെ പിന്തുണയ്ക്കാൻ തയ്യാറുള്ള ആർക്കും സന്നദ്ധ സേന ഡയറക്ടറേറ്റിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാം. ഇങ്ങനെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുവർക്ക് സർക്കാർ/എൻ.ജി.ഒ/സി.ബി.ഒ മേഖലയിലെ പാലിയേറ്റീവ് കെയർ യൂണിറ്റുകളുടെ പിന്തുണയോടെ നൈപുണ്യത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള പാലിയേറ്റീവ് കെയർ പരിശീലനം നൽകും.
- ❖ സാന്ത്വന പരിചരണ സംവിധാനങ്ങളെ ഏകോപിപ്പിക്കാനും കിടപ്പ് രോഗികൾക്ക് നൽകുന്ന സേവനങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്താനുമുള്ള പാലിയേറ്റീവ് കെയർ ഗ്രിഡ്

സോഫ്റ്റ്വെയർ സംവിധാനം തയ്യാറാക്കാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു.

6) ഏകാരോഗ്യ സമീപനം (One Health Initiative)

- ❖ വൺ ഹെൽത്ത് പ്രവർത്തനങ്ങൾ എല്ലാ ജില്ലകളിലും ആരംഭിച്ചു.
- ❖ വൺ ഹെൽത്ത് പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായുള്ള പ്രത്യേക മാർഗ്ഗരേഖ തയ്യാറാക്കി.
- ❖ പത്തനംതിട്ട, ആലപ്പുഴ, കോട്ടയം, ഇടുക്കി ജില്ലകളിൽ വൺ ഹെൽത്ത് പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് കേരള പുനർനിർമ്മാണ പദ്ധതിയുടേയും (RKI) ലോക ബാങ്കിന്റെയും സഹായം ലഭ്യമായിട്ടുണ്ട്. ഈ നാല് ജില്ലകളിലും നോഡൽ ഓഫീസർമാരെ നിയമിക്കുകയും ചെയ്തു.
- ❖ ആർദ്രം രണ്ടാം ഘട്ടത്തിന്റെ ഭാഗമായി കർസാപ് (കേരള ആന്റി മൈക്രോബിയൽ റെസിസ്റ്റൻസ് സ്ട്രാറ്റജിക് ആക്ഷൻ പ്ലാൻ) - വൺ ഹെൽത്ത് – ആർ കെ ഐ (കേരള പുനർനിർമ്മാണ പദ്ധതി) എന്നിവയുമായി സഹകരിച്ച് പദ്ധതി നടപ്പാക്കി വരുന്നു.
- ❖ ആന്റിബയോട്ടിക്കുകളുടെ അനാവശ്യവും അശാസ്ത്രീയവുമായ ഉപയോഗം തടയാൻ ജില്ലാതല എ.എം.ആർ. (ആന്റി മൈക്രോബിയൽ റെസിസ്റ്റൻസ്) കമ്മിറ്റികൾക്കുള്ള പ്രവർത്തന മാർഗരേഖ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. ബ്ലോക്ക് തല എ.എം.ആർ. കമ്മിറ്റികൾക്കുള്ള മാർഗരേഖ നേരത്തെ തന്നെ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നു. ഇതുകൂടാതെയാണ് സംസ്ഥാനത്ത് ആദ്യമായി ജില്ലാതല എ.എം.ആർ. കമ്മിറ്റികൾക്കുള്ള പ്രവർത്തന മാർഗരേഖ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത്.
- ❖ എറണാകുളം ജില്ല ജില്ലാതല ആന്റിബയോഗ്രാം തയ്യാറാക്കിയതോടെ ആന്റിബയോട്ടിക്കുകളുടെ അമിത ഉപയോഗം തടയാനുള്ള കാർസാപ്പിന്റെ ഭാഗമായി ശാക്തീകരിച്ച ഹബ്ബ് ആന്റ് സ്പോക്ക് മാതൃകയിലൂടെ രാജ്യത്തെ ആദ്യത്തെ ജില്ലാതല ആന്റിബയോഗ്രാം തയ്യാറാക്കുന്ന സംസ്ഥാനമായി കേരളം മാറി. എല്ലാ ജില്ലകളിലും ബ്ലോക്കുകളിലും നേരത്തെ തന്നെ രൂപീകരിച്ചിരുന്ന എ.എം.ആർ കമ്മിറ്റികളുടെ പ്രവർത്തനഫലമായാണ് എറണാകുളം ജില്ലയിൽ ഇത് സാധ്യമായത്.
- ❖ കാർസാപ് അവലോകന യോഗത്തിൽ ജില്ലാതല ആന്റിബയോഗ്രാമിനോടൊപ്പം ലോക എ.എം.ആർ. അവബോധ വാരാചരണത്തോടനുബന്ധിച്ചും ആന്റിബയോട്ടിക് സാക്ഷര കേരളം പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായും കേരളം ഇതുവരെ നടത്തിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിച്ച് കൊണ്ടുള്ള പുസ്തകവും പുറത്തിറക്കി.
- ❖ കൂടുതൽ ആശുപത്രികളെ കാർസ്നെറ്റ് ശൃംഖലയിലേക്കും ആന്റിബയോട്ടിക് സ്മാർട്ടിലേക്കും മാറ്റിയിട്ടുണ്ട്.
- ❖ സംസ്ഥാന തലത്തിൽ സെന്റർ ഫോർ വൺ ഹെൽത്ത് പ്രവർത്തനമാരംഭിച്ചു. ജില്ലാ തലത്തിൽ District Programme Management & Support Unit (DPMSU)-കളും പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- ❖ പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിൽ ലോക ബാങ്ക് ആദ്യ വർഷത്തേക്ക് നിശ്ചയിച്ച എല്ലാ സൂചകങ്ങളും ജില്ല നേടിയെടുത്തിട്ടുണ്ട്, വൺ ഹെൽത്ത് ജില്ലാ മെന്റർമാരെ നിയോഗിച്ചു. 50 തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ വൺ ഹെൽത്ത് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിച്ചു.
- ❖ കോട്ടയം ജില്ലയിൽ ജില്ലാ എ.എം.ആർ ലാബ് പ്രവർത്തനക്ഷമമാണ്. ആന്റിമൈക്രോബിയൽ റെസിസ്റ്റൻസ് പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി പ്രിസ്ക്രിപ്ഷൻ കൂടാതെ മരുന്നുകൾ നൽകരുതെന്ന നിർദ്ദേശം മെഡിക്കൽ ഷോപ്പുകൾക്ക് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. എല്ലാ മെഡിക്കൽ ഷോപ്പുകളിലും ഇത് സംബന്ധിച്ച ബോർഡുകൾ സ്ഥാപിച്ചു.
- ❖ മലപ്പുറം ജില്ലയിൽ എല്ലാ ബ്ലോക്കിലും എ എം ആർ കമ്മിറ്റി രൂപീകരിച്ചു. പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ലാബിൽ എ എം ആർ ലാബ് സംവിധാനം സ്ഥാപിച്ച് കൾച്ചർ ടെസ്റ്റുകൾ ആരംഭിച്ചു.
- ❖ കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ വൺ ഹെൽത്ത് സെന്റർ ഫോർ നിപ റിസർച്ച് മെഡിക്കൽ കോളേജ് കേന്ദ്രീകരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ഏകാരോഗ്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനത്തോടെ ശക്തമായി നടന്നു വരുന്നു. ഏകാരോഗ്യ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി ജന്തുജന്യ രോഗങ്ങൾക്കെതിരായ നിരീക്ഷണവും

പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങളും ശക്തമായി നടന്നു വരുന്നു. കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ നിപ വൈറസ് ബാധയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ തയ്യാറാക്കിയ പ്രത്യേക കർമ്മപദ്ധതി പ്രകാരം വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനത്തോടെ സർവൈലൻസ് പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു.

- പമ്പാ ബേസിൻ ജില്ലകളിൽ സമൂഹാധിഷ്ഠിത രോഗനിരീക്ഷണം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനായി 2,50,000 സന്നദ്ധസേവകർക്ക് ആരോഗ്യ കുടുംബ ക്ഷേമ വകുപ്പിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ പരിശീലനം നൽകി വിന്യസിക്കുക എന്നതായിരുന്നു ഏകാരോഗ്യ പരിപാടിയുടെ രണ്ടാം വർഷ ലക്ഷ്യം. പ്രസ്തുത ലക്ഷ്യം 2024 മാർച്ച് പകുതിയോടെ കൈവരിക്കാനായി.
- ഏകാരോഗ്യം പരിപാടി നടപ്പിലാക്കിവരുന്ന പത്തനംതിട്ട, ആലപ്പുഴ, കോട്ടയം, ഇടുക്കി ജില്ലകളിലായി നിലവിൽ 2,53,726 സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകർക്ക് പരിശീലനം നല്കി വിന്യസിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവരിൽ 2,21,674 പേർ കമ്മ്യൂണിറ്റി വോളണ്ടിയർമാരും 32,052 പേർ കമ്മ്യൂണിറ്റി മെന്റർമാരുമാണ്. രോഗസാദ്ധ്യതാ നിരീക്ഷണമാണ് ഈ സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകരുടെ ഉത്തരവാദിത്തം. ഇത്തരത്തിൽ പൊതുജനാരോഗ്യത്തെ ബാധിക്കുന്ന സംഭവങ്ങൾ പ്രാദേശികതലത്തിൽ കണ്ടെത്തി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നതിനായി ഒരു പഞ്ചായത്ത് വാർഡ്/ മുനിസിപ്പാലിറ്റി ഡിവിഷനിൽ ഏഴ് കമ്മ്യൂണിറ്റി മെന്റർമാരും 49 കമ്മ്യൂണിറ്റി വോളണ്ടിയർമാരുമടക്കം 56 സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകരെയാണ് ഏകാരോഗ്യം പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായി വിന്യസിച്ചിട്ടുള്ളത്.
- ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ പൂർത്തീകരണം സംബന്ധിച്ച അവലോകനം അഡ്മിനിസ്ട്രേടിവ് സ്റ്റാഫ് കോളേജ് ഓഫ് ഇന്ത്യ നടത്തുകയും ആരോഗ്യ വകുപ്പ് നല്കിയ കംപ്ലീഷൻ റിപോർട്ട് അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.
- ഏകാരോഗ്യം പരിപാടി മെച്ചപ്പെട്ട രീതിയിൽ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി ആരോഗ്യ വകുപ്പിലെയും മറ്റ് അനുബന്ധ വകുപ്പുകളിലെയും ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് പരിശീലനം നൽകുന്നതിൻറെ ഭാഗമായുള്ള ആസൂത്രണ ശില്പശാല 2024 ഏപ്രിൽ 8 ന് കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂറ്റ് ഓഫ് ഹെൽത്ത് & ഫാമിലി വെൽഫെയറിന്റെ തൈക്കാട് ട്രെയിനിങ് സെന്ററിൽ നടന്നു. വിവിധ വകുപ്പുകളിൽ നിന്നായി 38 ഉദ്യോഗസ്ഥർ ശില്പശാലയിൽ പങ്കെടുത്തു.
- ആരോഗ്യ വകുപ്പിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ മറ്റു വകുപ്പുകളെ ഏകോപിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് പകർച്ചവ്യാധികൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനായുള്ള നിരീക്ഷണവും പരിശോധനയും പതിവായി നടത്തുക എന്നതാണ് ഏകാരോഗ്യം പരിപാടിയുടെ 3-ാം വർഷ ടാർജറ്റ്.
- ഈ ലക്ഷ്യം നേടിയെടുക്കുന്നതിനായി മനുഷ്യനെ ഗുരുതരമായി ബാധിക്കാവുന്ന രോഗങ്ങളുടെ വ്യാപനം നേരത്തെ കണ്ടെത്താനും സ്ഥിരീകരിക്കാനും നിയന്ത്രിക്കാനും ആരോഗ്യവകുപ്പിനൊപ്പം വിവിധ വകുപ്പുകളും പങ്കാളികളാകുന്ന സംയോജിത പരിശോധനക്കൾക്ക് (Joint Outbreak Investigation) ആവശ്യമായ പ്രവർത്തന മാർഗ്ഗരേഖ (സ്റ്റാൻഡേർഡ് ഓപറേറ്റിങ് പ്രൊസീജിയർ) തയാറാക്കുന്നതിന് സെന്റർ ഫോർ വൺ ഹെൽത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ തൈക്കാട് കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ഹെൽത്ത് ആൻഡ് ഫാമിലി വെൽഫെയറിൽ 2024 എപ്രിൽ 16, 17 തീയതികളിലായി ശിൽപശാല നടത്തി.
- ആരോഗ്യ വകുപ്പിന് പുറമെ മൃഗസംരക്ഷണം, കൃഷി, മലിനീകരണ നിയന്ത്രണം, ഭക്ഷ്യസുരക്ഷ, ക്ഷീര വികസനം, ഫിഷറീസ്, ജല അതോറിറ്റി, വനം വകുപ്പുകളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥരും ശിൽപശാലയിൽ പങ്കെടുത്തു.
- ഏകാരോഗ്യ സമീപനത്തിൽ ഊന്നിയുള്ള പ്രവർത്തന മാർഗരേഖ തയ്യാറാക്കുന്നതോടെ വിവിധ വകുപ്പുകൾ തമ്മിലുള്ള ഏകോപനം, വിവരകൈമാറ്റം, രോഗ നിയന്ത്രണ നടപടികൾ എന്നിവ സുഗമമാകും.
- കേരളത്തിൽ പടർന്നുപിടിക്കുന്ന രോഗങ്ങളിൽ കണക്കുകൾ പ്രകാരം മുൻഗണന നൽകേണ്ട എലിപ്പനി, ഡെങ്കിപ്പനി, ചിക്കുൻഗുനിയ, സിക്ക, പക്ഷിപ്പനി, മസ്തിഷ്ക ജ്വരം, അതിസാരം, ജപ്പാൻ ജ്വരം, വെസ്റ്റ് നൈൽ ഫീവർ, കുരങ്ങുപനി, നിപ തുടങ്ങിയ രോഗങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനും

സ്ഥിരീകരിക്കുന്നതിനും വിവിധ വകുപ്പുകൾ സംയോജിതമായി നടത്തേണ്ട പരിശോധനയുള്ള മാർഗ്ഗരേഖയാണ് തയ്യാറാക്കുന്നത്.

- ലാബ് നെറ്റ് വർക്കും രോഗനിരീക്ഷണ സംവിധാനങ്ങളും ശാക്തീകരിക്കുന്ന തിന്റെ ഭാഗമായി ആരോഗ്യ വകുപ്പിലെയും ഏകാരോഗ്യ പരിപാടിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മററ് വകുപ്പുകളിലെയും 62 ലാബുകളിലെ ജീവനക്കാരെ ബോധ വൽക്കരിക്കുകയും പ്രത്യേകമായി തയ്യാറാക്കിയ ടൂൾ ഉപയോഗിച്ച് ഓരോ ലാബുകളുടെയും പോരായ്മകൾ പഠിക്കുകയും ലാബുകൾ സമർപ്പിച്ച ആവശ്യങ്ങൾ ടെക്നിക്കൽ കമ്മിറ്റി വിലയിരുത്തി 9 ലാബുകൾക്കുള്ള ഉപകര ണങ്ങൾ വാങ്ങി നൽകുന്നതിനായി 1.03 കോടി KMSCLന് കൈമാറുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.
- രണ്ടാം ഘട്ടമായി 28 ലാബുകൾ സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ആവശ്യങ്ങൾ ഏകാരോഗ്യം പരിപാടിയുടെ ടെക്നിക്കൽ കമ്മിറ്റി പരിശോധിച്ച് അംഗീകരിക്കുകയും അവ വാങ്ങി നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ പുരോഗമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

7) രോഗ നിവാരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ (Disease elimination)

- മന്ത്, മലേറിയ, ക്ഷയം, കാലാ അസാർ തുടങ്ങിയ രോഗങ്ങൾ നിവാരണം ചെയ്യുന്നതിന് വേണ്ടി ഫീൽഡ് തല പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഊർജ്ജിതപ്പെടുത്താൻ എല്ലാ ജില്ലകളിലും ആരോഗ്യ പ്രവർത്തകർക്ക് പരിശീലനം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.
- കൊല്ലം ജില്ലയിൽ മന്ത് രോഗം, കാലാ അസാർ എന്നീ രണ്ട് രോഗങ്ങളുടെ എലിമിനേഷൻ പ്രക്രിയ പൂർത്തിയാക്കി.
- പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിൽ വാർഡ്, പഞ്ചായത്ത് തല മലേറിയ എലിമിനേഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പൂർത്തിയായി.
- കോട്ടയം ജില്ലയിലെ 77 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ മലമ്പനി മുക്തമാണ്.
- ആലപ്പുഴ ജില്ലയിൽ രോഗനിവാരണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി മന്ത് രോഗ നിയന്ത്രണ ക്ലിനിക്കുകൾ, വെക്റ്റർ നിയന്ത്രണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, സർവ്വേ, സ്ക്രീനിംഗ് തുടങ്ങിയവ കൃത്യമായി നടന്നു വരുന്നു.
- ഇടുക്കി ജില്ലയിൽ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾക്കനുസൃതമായി 2021-22 ൽ 40% ന് മുകളിൽ ക്ഷയരോഗത്തിന്റെ ഇൻസിഡൻസ് കുറയ്ക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിന് സബ്-നാഷണൽ സർട്ടിഫിക്കേഷനിൽ സിൽവർ മെഡൽ ലഭിക്കുകയുണ്ടായി.
- തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിൽ കാലാ അസർ കേസുകൾ ഈ വർഷം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടില്ല. മന്ത്, മലേറിയ നിവാരണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി സൗജന്യ ചികിത്സ. മൈഗ്രന്റ് സക്രീനിംഗ്, വെക്ടർ സർവെയിലൻസ് എന്നിവ നടന്നു വരുന്നു. മിസ്റ്റ് ടീം ഡേ നൈറ്റ് ക്യാമ്പുകൾ നടത്തിവരുന്നു.
- പാലക്കാട് ജില്ലയിൽ മന്ത് രോഗ നിവാരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് എംഡിഎ അസ്സെസ്സ്മെന്റ് സർവേയിൽ എംഎഫ് നിരക്ക് 1% കൂടുതലുള്ള 2 ബ്ലോക്കുകളിൽ ഒരു റൗണ്ട് എംഡിഎ തുടരാൻ തീരുമാനിച്ചു. ജില്ലയിൽ 2022 ൽ തദ്ദേശീയമായ കേസ് കണ്ടെത്തിയതിനെ തുടർന്ന് മലേറിയ എലിമിനേഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൂടുതൽ ഊർജ്ജിതമായി നടന്നു വരുന്നു. ജില്ലയിൽ അവസാന കാലാ അസർ കേസ് കണ്ടെത്തിയത് 2021-ലാണ്. തുടർന്ന് ഫീൽഡ് പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഊർജ്ജിതമാക്കി, 2022-ൽ നടത്തിയ തുടർ സർവേയിൽ പുതിയ കേസുകളൊന്നും കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ല.
- 2023ൽ കൊല്ലം, പാലക്കാട്, തൃശ്ശൂർ, കോഴിക്കോട്, ജില്ലകളിൽ തദ്ദേശിയ മലമ്പനി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത സാഹചര്യത്തിൽ 2024 മുതൽ 2026 വരെയുള്ള വർഷങ്ങളിൽ പുതിയ കേസുകൾ ഒരു ജില്ലയിൽ നിന്നും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെടാതിരുന്നാൽ 2027 ൽ സംസ്ഥാന തല മലമ്പനി നിർമ്മാർജ്ജനം സാദ്ധ്യമാകുന്നതാണ്.
- സംസ്ഥാനത്തെ അതിഥി തൊഴിലാളികൾക്കിടയിൽ 2024 ൽ ഇത് വരെയായി 191 മലമ്പനി കേസുകളും മൂന്ന് മരണങ്ങളും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

8) സാംക്രമിക രോഗനിയന്ത്രണത്തിനുള്ള ഭൗതിക സാഹചര്യങ്ങൾ (Infectious disease Infrastructure)

- സംസ്ഥാനത്തെ 82 സ്ഥലങ്ങളിൽ ഐസോലേഷൻ വാർഡ് നിർമ്മാണം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- ഇതിൽ 50 സ്ഥലങ്ങളിൽ നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാവുകയും അതിൽ 48 സ്ഥലങ്ങളിൽ ഉദ്ഘാടനം നിർവഹിക്കുകയും ചെയ്തു.

നിലവിലെ അവസ്ഥ	എണ്ണം
ആദ്യ ഘട്ടത്തിൽ തിരഞ്ഞെടുത്തവ	88
നിർമ്മാണം ആരംഭിച്ചവ	82
നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായവ	50
നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായി ഉദ്ഘാടനം നടന്നവ	48
നിർമ്മാണം പുരോഗമിക്കുന്നവ	32
തടസ്സങ്ങളുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ	6

- നിലവിൽ ഐസോലേഷൻ വാർഡുകളുടെ നിർമ്മാണം നടത്തുന്ന ഏജൻസിയെ (M/s TDLC) ഒഴിവാക്കാനായി കിഫ്ബി യോഗത്തിൽ തീരുമാനമെടുത്തിട്ടുണ്ട്.
- 2024 ജൂൺ 30 വരെ സമയം നീട്ടി നൽകിയിട്ടുള്ളതിനാൽ റിസ്ക് & കോസ്റ്റ് മാനദണ്ഡപ്രകാരം ഏജൻസിയെ ഒഴിവാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്.
- നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായ 20 വാർഡുകളിൽ വൈദ്യുതി, വെള്ള കണക്ഷൻ ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.
- നിർമ്മാണ പ്രവർത്തി പൂർത്തിയാക്കാനുള്ള 32 സ്ഥലങ്ങളിൽ KIIFB-KMSCL സംയുക്തമായി ചേർന്ന് നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനം പൂർത്തിയാക്കാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ച് വരുന്നു.

9) ഹെൽത്തി ലൈഫ് ക്യാമ്പയിൻ

- മലപ്പുറം ജില്ലയിൽ ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ സമഗ്ര കാൻസർ ജീവിതശൈലീ രോഗനിയന്ത്രണ പരിപാടിയായ "ആരോഗ്യഭേരി" നല്ല രീതിയിൽ നടന്നു വരുന്നു. മലപ്പുറം ജില്ലയെ സമ്പൂർണ്ണ ആരോഗ്യ സുരക്ഷിത ജില്ലയാക്കുക, സമ്പൂർണ്ണ കാൻസർ നിയന്ത്രിത ജില്ലയാക്കുക, സമ്പൂർണ്ണ ജീവിതശൈലീ രോഗ നിർണ്ണയ/നിയന്ത്രിത ജില്ലയാക്കുക, ആധുനിക രോഗനിർണ്ണയത്തിലും കാൻസർ-ജീവിതശൈലീ രോഗങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ചികിത്സാ സംവിധാനങ്ങളിലും സ്വയം പര്യാപ്ത ജില്ലയാക്കുക എന്നതാണ് പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ.
- കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ സമഗ്ര ജീവിതശൈലീ രോഗ നിയന്ത്രണ പദ്ധതിയായ "ജീവതാളം" ക്യാമ്പയിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നല്ല രീതിയിൽ പുരോഗമിക്കുന്നു. ക്യാമ്പയിന്റെ ഭാഗമായി ആരോഗ്യകരമായ ഭക്ഷണരീതിയും ഭക്ഷണ സംസ്കാരവും പ്രോൽസാഹിപ്പിക്കുക, കൃഷി പ്രോൽസാഹിപ്പിക്കുക, വ്യായാമവും മറ്റ് ജീവിതശൈലീ മാറ്റങ്ങളും പ്രോൽസാഹിപ്പിക്കുക, ലഹരി വിരുദ്ധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, പരിശീലനങ്ങൾ എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു.
- കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ ഹരിതകേരള മിഷനും ആർദ്രം മിഷനും സംയുക്തമായി ഹരിതകർമ്മസേന അംഗങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി സംഘടിപ്പിക്കുന്ന മെഡിക്കൽ ക്യാമ്പ് നവംബർ മാസത്തിൽ ആരംഭിച്ചു. 70 ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിലും ആരോഗ്യ പരിശോധന നടന്നു വരുന്നു. 19 ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിൽ പരിശോധന പൂർത്തിയാക്കി.
- ഇടുക്കി ജില്ലയിൽ "ആരോഗ്യജീവനം" ഹെൽത്തി ലൈഫ് ക്യാമ്പയിൻ അടിമാലി, ദേവിയാർ കോളനി കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രത്തിൽ ആരംഭിച്ചു.
- വയനാട് ജില്ലയിൽ ആർദ്രം മിഷന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ വിദ്യാകിരണം, ഹരിതകേരളം മിഷനുകളുടെ സഹകരണത്തോടെ ആർദ്ര വിദ്യാലയം – ഹെൽത്തി ലൈഫ് ക്യാമ്പയിൻ എന്ന പേരിൽ വിദ്യാലയങ്ങളിൽ ആരോഗ്യകരമായ ഭക്ഷണശീലം, ലഹരി വർജ്ജനം, ശുചിത്വം എന്നിവയെക്കുറിച്ച് വിദ്യാർത്ഥികളിൽ അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുവാനുള്ള ക്യാമ്പയിൻ നടന്നു

വരുന്നു.

- വയനാട് ജില്ലയിൽ ഹരിത കേരളം മിഷനും ആർദ്രം മിഷനും സംയുക്തമായി നടത്തുന്ന "ഹരിതം ആരോഗ്യം" ജില്ലാതല പരിപാടി ആരംഭിച്ചു. സംസ്ഥാനത്തെ മുഴുവൻ ഹരിത കർമ സേനാംഗങ്ങൾക്കും ആരോഗ്യ പരിരക്ഷ ഉറപ്പുവരുത്തുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് പരിപാടി നടക്കുന്നത്. കൊല്ലം ജില്ലയിലും ഹരിത കർമ സേനാംഗങ്ങൾക്കുള്ള ആരോഗ്യ പരിശോധന ക്യാമ്പ് ആരംഭിച്ചു. പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിൽ ഇതിനുള്ള പ്രാരംഭ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു.

10) ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് മെഡിസിനും ഗവേഷണവും (Integrated Medicine & Research)

- ആരോഗ്യ വകുപ്പിലെ ഗവേഷണ പദ്ധതികൾക്ക് അനുമതി നൽകുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് SHSRC യിൽ എത്തിക്കൽ കമ്മിറ്റിയും ടെക്നിക്കൽ കമ്മിറ്റിയും രൂപീകരിച്ചു.
- വൈറോളജി ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് (IAV), രാജീവ് ഗാന്ധി സെന്റർ ഫോർ ബയോടെക്നോളജി (RGCB), നാഷണൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് വൈറോളജി (NIV), ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ജീനോമിക്സ് ആൻഡ് ഇന്റഗ്രേറ്റീവ് ബയോളജി (IGIB) തുടങ്ങിയ ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി സഹകരിച്ച് ആരോഗ്യ രംഗത്ത് ഗവേഷണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുവാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്ന് വരുന്നു.
- ഇതിനായി SHSRC യിൽ എത്തിക്സ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. 35 ഗവേഷണങ്ങൾക്ക് IRC യുടെയും 19 എണ്ണത്തിന് IEC യുടെയും അംഗീകാരം ലഭിച്ചു.
- ആരോഗ്യ വകുപ്പിലെ ഡോക്ടർമാരിൽ നിന്ന് പൊതുജനാരോഗ്യത്തിൽ ബിരുദാനന്തര ബിരുദമുള്ളവരുടെ പട്ടിക തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇവരെ കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി ആരോഗ്യ വകുപ്പിൽ ഗവേഷണങ്ങൾ നടത്താൻ താല്പര്യമുള്ളവർക്ക് പരിശീലനം നൽകി ഗവേഷണങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുവാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു.
- ആരോഗ്യ വകുപ്പിലെ ഡോക്ടർമാരിൽ നിന്ന് പൊതുജനാരോഗ്യത്തിൽ ബിരുദാനന്തര ബിരുദമുള്ളവരുടെ പട്ടിക തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇവരെ കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി ആരോഗ്യ വകുപ്പിൽ ഗവേഷണങ്ങൾ നടത്താൻ താല്പര്യമുള്ളവർക്ക് പരിശീലനം നൽകി ഗവേഷണങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുവാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു.
- നിലവിൽ SHSRC യുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ 36 ഓളം ഗവേഷണങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു. ഇതിൽ 20 എണ്ണത്തിന്റെ വിവരശേഖരണവും ഡാറ്റാ അനാലിസിസും പൂർത്തിയായിട്ടുണ്ട്. മറ്റുള്ളവ വിവരശേഖരണ ഘട്ടത്തിലാണ്. ഇത് കൂടാതെ ഐ.സി.എം.ആർ ന്റെ ധനസഹായത്തോടെ 4 പദ്ധതികളും KSACS/NACO യുടെ ധനസഹായത്തോടെ 6 പദ്ധതികളും നടന്നു വരുന്നു.
- SHSRC യുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജീവിതശൈലീ രോഗങ്ങൾ, സാന്ത്വന പരിചരണം, മാനസികാരോഗ്യം, വയോജന ആരോഗ്യം, പകർച്ചവ്യാധി പ്രതിരോധം മുതലായ മേഖലകളിൽ ഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു.
- ആർദ്രം മിഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളിലെ ജീവനക്കാർക്കും ജനപ്രതിനിധികൾക്കും വിവിധ തലത്തിലുള്ള പരിശീലന പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിച്ചു. MLSP (Mid-Level Service Providers) കളുടെ പരിശീലന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള നോഡൽ ഏജൻസി ആയും SHSRC പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി പരിശീലന സഹായികളും പരീക്ഷാ സാമഗ്രികളും തയ്യാറാക്കുകയും വിദഗ്ധ പരിശീലകരെ കണ്ടെത്തുകയും ചെയ്തു.
- കേരളത്തിൽ ഒന്നിലധികം തവണ നിപ രോഗ ബാധ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പ്രത്യേക സാഹചര്യവും, നിപയും പക്ഷിപ്പനിയും ഉൾപ്പെടെ മഹാമാരികളാകാൻ സാധ്യതയുള്ള വൈറസുകളുടെ വ്യാപനവും കണക്കിലെടുത്ത്, ഇത്തരം മഹാമാരികളാകാൻ സാധ്യതയുള്ള വൈറസുകളെപ്പറ്റി ഏകാരോഗ്യ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി വിവിധ ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായും സർക്കാർ വകുപ്പുകളുമായും യോജിച്ചുകൊണ്ട് പഠന ഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുക, ഇത്തരം രോഗങ്ങൾക്കെതിരെ സാമൂഹിക പ്രതിരോധം

വളർത്തുക തുടങ്ങിയവക്ക് നേതൃത്വം നൽകുന്നതിനായി കേരള വൺ ഹെൽത്ത് സെന്റർ ഫോർ നിപ റിസർച്ച് & റസിലിയൻസ് എന്ന സ്ഥാപനം കോഴിക്കോട് മെഡിക്കൽ കോളേജിൽ ഓഫീസ് പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കുകയും നോഡൽ ഓഫീസറെ നിയമിക്കുകയും ചെയ്തു.

- ❖ SHSRC യുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ആർദ്രം മിഷനുമായി ബന്ധപ്പെട്ടും മറ്റ് ഗവേഷണ വിഷയങ്ങളിലും വിവിധ തരം വർക്ക്ഷോപ്പുകൾ സംഘടിപ്പിച്ചു.
- ❖ ആയുർവേദത്തിലെ അറിവുകളെ നൂതന – ജൈവ- സാങ്കേതിക വിദ്യകളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ വിശാലമായ പഠന ഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ കൂടുതൽ തെളിവധിഷ്ഠിതമാക്കി പൊതുജനാരോഗ്യ രംഗത്ത് ഏറ്റവും കാര്യക്ഷമമായി ഉപയോഗിക്കുക എന്ന ഉദ്ദേശ്യ ലക്ഷ്യത്തോടുകൂടി, കിഫ്ബിയുടെ സാമ്പത്തിക സഹായം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി, കണ്ണൂരിൽ അന്താരാഷ്ട്ര ആയുർവേദ ഗവേഷണ കേന്ദ്രം (IRIA) സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ പുരോഗമിച്ച് വരികയുമാണ്.
- ❖ ആരോഗ്യ വകുപ്പിന്റെ കീഴിലുള്ള ആരോഗ്യവകുപ്പ് ഡയറക്ടറേറ്റ്, മെഡിക്കൽ വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ് ഡയറക്ടറേറ്റ്, സ്കൂൾ ഓഫ് പബ്ലിക് ഹെൽത്ത്, ആരോഗ്യ സർവ്വകലാശാല, എസ്.എച്ച്.എസ്.ആർ.സി, എസ്.ബി.എം.ആർ തുടങ്ങിയ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ മേധാവികളുമായി ആരോഗ്യമേഖലയിലെ ഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നത് സംബന്ധിച്ച് യോഗം ചേരുകയും ഇത് സംബന്ധിച്ച് തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിന് നിർദ്ദേശം നൽകുകയും അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തുടർ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ച് വരികയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

ജനകീയ ആരോഗ്യ കേന്ദ്രം – പ്രവർത്തന പുരോഗതി

- ❖ 2024 മാർച്ച് മാസത്തെ കണക്കനുസരിച്ച്, 5415 ജനകീയ ആരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളും 212 നഗര ജനകീയ ആരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളും (U-HWCs) സംസ്ഥാനത്ത് പ്രവർത്തനക്ഷമമാണ്.
- ❖ സംസ്ഥാനത്തെ ജനകീയ ആരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ 5409 എംഎൽഎസ്പി (മിഡ് ലെവൽ സർവീസ് പ്രൊവൈഡേഴ്സ്) തസ്തികകൾ അനുവദിച്ചിട്ടുള്ളതിൽ 4792 എംഎൽഎസ്പി കൾ നിലവിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്.
- ❖ ഒരു ജനകീയ ആരോഗ്യ കേന്ദ്രത്തിൽ പ്രതിദിനം ശരാശരി 12 പേരെങ്കിലും സേവനം തേടുന്നതായി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അതിൽ 60% സ്ത്രീകളാണ്.
- ❖ വെൽ വുമൺ ക്ലിനിക്കുകൾ: ഒരു ജനകീയ ആരോഗ്യ കേന്ദ്രത്തിൽ പ്രതിമാസം ശരാശരി 3 വെൽ വുമൺ ക്ലിനിക്കുകൾ നടത്തി വരുന്നു, ഒരു ക്ലിനിക്കിൽ 10 പേരെങ്കിലും സേവനം തേടുന്നതായി റിപ്പോർട്ടുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഈ ക്ലിനിക്കുകളിൽ പ്രസവാനന്തര രജിസ്ട്രേഷനും വിവ ക്യാമ്പയിന്റെ ഭാഗമായ അനീമിയ സ്ക്രീനിംഗും മറ്റ് സേവനങ്ങളും സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും കൗമാരക്കാർക്കും ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.
- ❖ ജീവിതശൈലീ രോഗ ക്ലിനിക്കുകൾ: ഒരു ജനകീയ ആരോഗ്യ കേന്ദ്രത്തിൽ പ്രതിമാസം ശരാശരി നാല് ജീവിതശൈലീ രോഗ ക്ലിനിക്കുകളെങ്കിലും നടത്തി വരുന്നു. ഒരു ക്ലിനിക്കിൽ ശരാശരി 25 പേരെങ്കിലും സേവനം തേടുന്നതായി റിപോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ജീവിതശൈലീ രോഗ ക്ലിനിക്കുകളിൽ, രക്തതാതിമർദ്ദം, പ്രമേഹം തുടങ്ങിയ ജീവിതശൈലീ രോഗങ്ങൾക്കുള്ള സ്ക്രീനിംഗ് സേവനങ്ങൾ നൽകി വരുന്നു.
- ❖ ജനകീയ ആരോഗ്യ കേന്ദ്ര ടീം അംഗങ്ങളുടെ മുൻഗണനാ സന്ദർശനങ്ങൾ: ഒരു മാസത്തിൽ ശരാശരി ഒരു ജൂനിയർ പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് നേഴ്സ് 99 ഗൃഹസന്ദർശനങ്ങളും ഒരു ജൂനിയർ ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ 122 സന്ദർശനങ്ങളും ഒരു മിഡ് ലെവൽ സർവീസ് പ്രൊവൈഡർ 38 ഭവന സന്ദർശനങ്ങളും നടത്തുന്നുണ്ട്.
- ❖ കേരളത്തിലെ എല്ലാ ജനകീയ ആരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളിലും ജനകീയ ആരോഗ്യ ക്ലബ്ബുകൾ പൊതുജനങ്ങളുടേയും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും പങ്കാളിത്തത്തോടെ രൂപീകരിക്കുവാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു.

മോണിറ്ററിങ് & ഇവാല്യുവേഷൻ

- 2023 ജൂലൈ 26ന് ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ ചേർന്ന ഹരിത കേരളം മിഷൻ, ലൈഫ് മിഷൻ എന്നിവയുടെ സംസ്ഥാനതല അവലോകന യോഗ നിർദേശപ്രകാരം രണ്ടു മാസത്തിലൊരിക്കൽ കളക്ടർമാർ നേരിട്ട് ജില്ലാതല ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ അവലോകന യോഗം വിളിച്ചു ചേർക്കുന്നതിന് തീരുമാനിച്ചു.
- നവകേരളം കർമപദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെട്ട വിവിധ മിഷനുകളുടെ പദ്ധതികൾ അതാത് മിഷൻ തലത്തിൽ നിലവിൽ അവലോകനം നടത്തുന്നുണ്ട്. ഹരിത കേരളം മിഷൻ നടപ്പിലാക്കുന്നതും ഭാഗഭാക്കാവുന്നതുമായ വിവിധ പദ്ധതികളുടെ പുരോഗതി വിലയിരുത്തൽ സംസ്ഥാന തലത്തിലും ജില്ലാ തലത്തിലും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനതലത്തിലും ഓരോ മാസവും നടത്തുന്നുണ്ട്.
- മറ്റു മിഷനുകളുടെ പദ്ധതികൾ അതാത് മിഷനുകൾ അവലോകനം നടത്തുന്നുണ്ട്. ഈ മിഷനുകളുടെ റിപ്പോർട്ടുകൾ പ്രതിമാസ റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ട്. എല്ലാ മാസവും എല്ലാ ജില്ലകളിലും ഹരിതകേരളം, ആർദ്രം, ലൈഫ്, വിദ്യാകിരണം എന്നീ മിഷനുകളുടെ ജില്ലാ കോർഡിനേറ്റർമാർ വിവിധ പദ്ധതികളുടെ പുരോഗതി വിലയിരുത്തുന്നുണ്ട്.

മേയ് മാസത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

- മേയ് മാസം തദ്ദേശ സ്ഥാപനതലത്തിലുള്ള മിഷൻ യോഗങ്ങൾ 16 തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഏപ്രിൽ മാസം വരെ കൂടിയ മിഷൻ യോഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ ആകെ 765 തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിലവിൽ മിഷൻ യോഗം കൂടിയിട്ടുണ്ട്.
- ഹരിത കേരളം മിഷൻ നേരിട്ട് നടത്തിയതും ഭാഗഭാക്കായതുമായ 1826 യോഗങ്ങൾ മേയ് മാസം നടന്നിട്ടുണ്ട്. ഹരിത ഓഫീസിനായി 58 യോഗങ്ങളും, മാലിന്യസംസ്കരണ പ്രവർത്തങ്ങൾക്കായി 687 യോഗങ്ങളും, ഹരിത വിദ്യാലയങ്ങൾക്കായി 207 യോഗങ്ങളും, ജല ബജറ്റിനായി 127 യോഗങ്ങളും, നെറ്റ് സീറോ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി 95 യോഗങ്ങളും, പച്ചത്തുരുത്തിനായി 362 യോഗങ്ങളും, നീലക്കുറിഞ്ഞിക്കായി 46 യോഗങ്ങളും കൂടിയതാണ് ഇതിൽ പ്രധാനം.
- ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ പതിനഞ്ചിൽ അധികം പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി 56 ജില്ലാ തല യോഗങ്ങളും 163 ബ്ലോക്ക് തല യോഗങ്ങളും കൂടിയിട്ടുണ്ട്. 1055 തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ യോഗങ്ങളും 552 സ്ഥാപനതല യോഗങ്ങളും ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ഏപ്രിൽ മാസത്തിൽ കൂടിയിട്ടുണ്ട്.
- വിവിധ യോഗങ്ങളിൽ 6219 ജനപ്രതിനിധികളും 10456 ഉദ്യോഗസ്ഥരും, 8944 സാങ്കേതിക പ്രവർത്തകരും ഉൾപ്പെടെ ആകെ 25619 പേർ മേയ് മാസത്തിൽ പങ്കെടുത്തിട്ടുണ്ട്.
- വിവിധ പദ്ധതികളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ഹരിത കേരളം മിഷൻ 70 ശില്പശാലകൾ നടത്തുകയും ആയതിൽ 3169 പേർ പങ്കെടുക്കുകയും ചെയ്തു.
- ഹരിത കേരളം മിഷൻ 105 പരിശീലനങ്ങൾ മേയ് മാസത്തിൽ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഈ പരിശീലനങ്ങളിൽ 2461 പേർ ഭാഗമായിട്ടുണ്ട്.
- വിവിധ മിഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി മേയ് മാസത്തിൽ 9380 ഫീൽഡ് തല ഇടപെടലുകൾ ഹരിത കേരളം മിഷൻ നേരിട്ട് നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. 93087 പേരുടെ ജനപങ്കാളിത്തം നാടിന്റെ വികസന പ്രവർത്തങ്ങൾക്കായി ഏപ്രിൽ മാസത്തിൽ വിനിയോഗിക്കാൻ മിഷന് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

ഹരിതകേരളം മിഷൻ പദ്ധതികളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ സംഗ്രഹം																
മേയ് മാസത്തിലെ പ്രവർത്തനം																
സ്കീം/ പ്രവർത്തിയുടെ പേര്	നടന്ന യോഗം (എണ്ണം)						യോഗങ്ങളിലെ പങ്കാളിത്തം				നടന്ന ശില്പശാലകൾ		മിഷൻ നൽകിയ പരിശീലനങ്ങൾ		മിഷൻ നടത്തിയ ഇടപെടലുകളുടെ എണ്ണം	പ്രവർത്തികളിലുള്ള ജനപങ്കാളിത്തം
	ജില്ലാ തലം	ബ്ലോക്ക് തലം	പഞ്ചായത്ത് തലം	നഗരസഭാ/ കോർപറേഷൻ തലം	സ്ഥാപന തലം	ആകെ	ജനപ്രതിനിധികൾ	ഉദ്യോഗസ്ഥർ	മറ്റുള്ളവർ	ആകെ	എണ്ണം	പങ്കാളിത്തം	എണ്ണം	പങ്കാളിത്തം		
കളക്ടറുടെ ജില്ലാ യോഗം	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ജില്ലാ മിഷൻ യോഗം	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
തദ്ദേശ മിഷൻ യോഗം	0	11	4	1	0	16	234	450	7	691	0	0	0	0	0	0
മാലിന്യ സംസ്കരണം	25	65	343	81	173	687	3040	4615	3976	11631	16	991	8	423	2950	69892
ഹരിത വിദ്യാലയം	1	3	71	0	132	207	130	1236	605	1971	1	60	1	60	355	9356
ഹരിത ഓഫീസ്	1	0	21	2	34	58	92	286	95	473	0	0	2	24	407	964
ഹരിത ടൂറിസം	2	0	17	4	1	24	95	134	165	394	0	0	0	0	94	289
മാപത്തോൺ	0	0	6	0	0	6	31	24	86	141	1	16	1	19	46	30
ജല ബജറ്റ്	0	16	106	5	0	127	636	944	275	1855	9	279	4	102	2282	599
നീരുറവ്	0	5	27	0	0	32	148	193	107	448	1	186	0	0	211	336
നീരുറവ്/ജലബജറ്റ് സാങ്കേതിക സമിതി യോഗം	0	1	5	0	0	6	30	62	43	135	1	32	0	0	13	7
ജലഗുണനിലവാര ലാബ്	5	0	55	0	11	71	479	360	459	1298	2	132	77	1615	312	1362
പാറക്വാറി പ്രവർത്തനങ്ങൾ	2	0	22	0	0	24	63	148	76	287	0	0	4	53	76	36
നെറ്റ് സീറോ കാർബൺ	1	3	28	4	22	58	151	178	180	509	1	30	1	31	169	368
നെറ്റ് സീറോ കാർബൺ - പഞ്ചായത്ത് തല കോർഗ്രൂപ്പ് യോഗം	7	17	157	35	146	362	620	930	543	2093	36	1301	0	0	1332	1462
ഹരിത സമൃദ്ധി വാർഡ് / തരിശു രഹിത ഗ്രാമം	0	1	2	9	23	35	84	179	287	550	1	107	1	20	72	713
പച്ചത്തുരുത്ത്	3	5	24	0	10	42	236	310	354	900	1	35	5	108	214	900
ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ പ്രവർത്തനങ്ങൾ	0	0	23	0	0	23	121	115	33	269	0	0	0	0	50	71
തനതു പ്രവർത്തനം	0	0	1	1	0	2	10	6	5	21	0	0	1	6	41	55
നീലക്കുറിഞ്ഞി	9	36	0	1	0	46	19	286	1648	1953	0	0	0	0	756	6647
ആകെ	56	163	912	143	552	1826	6219	10456	8944	25619	70	3169	105	2461	9380	93087